

Terveise
Arengu
Instituut

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2021

**Alcohol market, consumption
and harms in Estonia**

Yearbook 2021

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT
ESTONIAN INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH

Eesti Konjunkturiinstituut

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2021

**Alcohol market, consumption
and harms in Estonia**

Yearbook 2021

Koostajad: Elmar Orro, Kiira Martens, Lia Lepane, Marje Josing, Mati Reiman, Albert Hansa
(Eesti Konjunkturiinstituut)
Konsultant: Anneli Sammel (Tervise Arengu Instituut)

Trükis on valminud Tervise Arengu Instituudi tellimusel 2021. a

Materjali reprodutseerimine levitamise eesmärgil ei ole lubatud
ilma Tervise Arengu Instituudi nõusolekuta.

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel tuleb viidata allikale.

Trükkinud: Trükiteenused OÜ

ISSN 2228-0057

Tasuta jagamiseks

Eessõna

Alkoholi aastaraamat 2021 on järjekorras kolmeteistkümnes terviklik ülevaade alkoholiturust, tarbimisest ja alkoholi liigtarbimisega seotud kahjustest Eestis. Aastaraamatu eesmärgiks on suurendada ühiskonnas võimalust langetada otsuseid teadmiste ja faktide alusel, mitte lähtudes lühiajalistest populistlikest ideedest ja isiklikust kogemusest.

Eesti täiskasvanud elanikud (vastavalt rahvusvahelisele metoodikale vanuses 15+) tarbisid 2020. aastal inimese kohta 10,5 liitrit alkoholi (absoluutalkoholi arvestuses). Võrreldes 2019. aastaga kasvas tarbimine 0,1 liitrit ja võrreldes Eestile kõige kriitilisema 2007. aastaga (mil tarbiti 14,8 liitrit), on langus olnud 4,3 liitrit. Suur osa (63%) tarbitud absoluutalkoholist tuli lahjast alkoholist. Aastas tarbis täiskasvanud elanik keskmiselt 80,8 liitrit õlut (joogi kanguses), 15,5 liitrit veini, 12,3 liitrit lahjasid ja 11,3 liitrit kangeid alkohoolseid jooke. Suure osa Eesti elanike hinnangul on seda liialt palju.

Alates 2016.aastast pole Eesti alkoholiturul olnud ühtegi nn. tavapärase aastat. Suured aktsiisitõusud ja langetused tekitasid ja vähendasid piirikaubandust, jaehindade muutused mõjutasid tarbimist. Aastatel 2012-2016 alkoholi tarbimise langes, kuid see trend peatus 2017. aastal, kuna kiiresti kasvasid eesti-maalaste ostud Lätist, kus alkohoolsete jookide aktsiisid ja jaehind olid Eesti kiirete maksutõusude taustal muutunud meist oluliselt soodsamaks. Suur ostuturism Lätist tõi kaasa osade inimeste alkoholi ostuharjumuste muutumise (osteti suurtes kogustes ja varuks) ning alalaekumise Eesti riigieelarvele. 2018. aastal aktiivne piirikaubandus Eesti lõunapiiril jätkus ja põhjapiiril turistide ostumaht vähenes. 2019. aasta algul Eesti valitsus otsustas piirikaubanduse vähendamiseks alates 1. juulist alandada alkohoolsete jookide aktsiisimaksude taset 25% (kehtib kangete alkohoolsete jookide, lahjade kääritatud jookide ja õlle puhul). See tõi II poolaastal kaasa Eesti ja Läti alkohoolsete jookide hinnaerinevuse olulise vähenemise ning piirikaubanduse vähenemise. 2020. aastal piirikaubanduse vähenemine jätkus ja oluliselt mõjutas seda koroona leviku piiramiseks kehtestatud reisipiirangud. Kuna siseturul olid alkohoolsete jookide jaehinnad oluliselt langenud ja elanike sissetulekud jätkasid tõusu, siis oli oht, et tarbimine kasvab oluliselt. Liigtarbimist soodustas osadel inimestel ka koroonapiirangutega seotud stress ja depressioon. Õnneks räägime siiski vaid 1,7% tarbimise kasvust, aga parem oleks kui saaksime rääkida tarbimise langusest, nii nagu Soomes 2020. aastal toimus.

Kuigi alkoholi tarbimine on viimasel aastakümnel Eestis vähenenud, on alkoholi liigtarbimine endiselt Eestis oluline enneaegseid surmasid ja terviseprobleeme põhjustav riskitegur. 2020. aastal hukkus õnnetustes 101 alkoholijoobes inimest ja 615 inimest suri otseselt alkoholist põhjustatud terviseprobleemide tõttu. Üle 6 miljoni euro aastas kulutatakse alkoholiga seotud terviseprobleemide raviks.

Elanike hinnangul on suurimateks alkoholi liigtarbimisega seotud probleemideks Eestis joobes sõiduki-juhid, perevägivald ja tervisekahjud. Neid probleeme teadvustatakse, kuid endiselt istub osa inimesi alkoholi tarvitatusena rooli ja alkoholi liigtarbimist pidutsemisel peetakse pigem normaalseks. Alkoholi tarbimise vähendamiseks on aga väga olulised just inimese enda hoiakute ja käitumise muutus, riik saab siin targa alkoholipoliitikaga inimestele vaid toeks olla. Sõltuvust on kergem vältida kui seda ravida. Alkoholireeglina ei lahenda probleeme, vaid toob neid vaid juurde.

Marje Josing
Eesti Konjunkturiinstituudi direktor

Sisukord

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis	17
1. Alkoholi turg	33
1.1. Tootmine	33
1.2. Väliskaubandus	35
1.3. Müük siseturul	38
1.4. Jaehinnad	40
2. Riiklik alkoholituru korraldus	45
3. Tarbimine	53
3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine	53
3.2. Alkoholsete jookide ostmise välismaalt	63
3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis	67
3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele	69
4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale	79
5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse	102
6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika	107

Contents

Alcohol market, consumption and harms in Estonia	24
1. Alcohol market	33
1.1. Production	33
1.2. Foreign trade	35
1.3. Sales in the domestic market	38
1.4. Retail prices	40
2. National alcohol market organisation	45
3. Consumption	53
3.1. Consumption of legal and illegal alcohol	53
3.2. Buying alcoholic beverages from abroad	63
3.3. Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia	67
3.4. Inhabitants' assessments of alcohol consumption	69
4. Alcohol consumption related negative consequences on society	79
5. Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy	102
6. Alcohol statistics in the Nordic countries and Baltic states	107

Tabelid - Tables

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

Tabel 1.	Alkohoolsete jookide tootmine 2009–2020	33
	<i>Production of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	miljon liitrit - <i>million litres</i>	

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 2.	Alkohoolsete jookide ekspordikäive 2009–2020	35
	<i>Export turnover of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	miljon € - <i>million €</i>	
Tabel 3.	Alkohoolsete jookide koguseline eksport 2009–2020	35
	<i>Export volume of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	miljon liitrit - <i>million litres</i>	
Tabel 4.	Alkohoolsete jookide impordikäive 2009–2020	36
	<i>Import turnover of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	miljon € - <i>million €</i>	
Tabel 5.	Alkohoolsete jookide koguseline import 2009–2020	36
	<i>Import volume of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	miljon liitrit - <i>million litres</i>	
Tabel 6.	Alkohoolsete jookide ekspordihinnad 2009–2020	37
	<i>Export prices of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	€/liiter - <i>€/litre</i>	
Tabel 7.	Alkohoolsete jookide impordihinnad 2009–2020	37
	<i>Import prices of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	€/liiter - <i>€/litre</i>	

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

Tabel 8.	Alkohoolsete jookide siseriiklik müük (sh kõik turistide ostud) 2009–2020	38
	<i>Sales of alcoholic beverages in the domestic market (including purchases by tourists) 2009–2020</i>	
	miljon liitrit - <i>million litres</i>	

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9.	Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2012–2020	40
	<i>Average retail prices of beer in shops 2012–2020</i>	
	€/liiter - <i>€/litre</i>	

Tabel 10. Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2012–2020	40
<i>Average retail prices of vodka 2012–2020</i>	
€/liiter - €/litre	
Tabel 11. Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2012–2020	41
<i>Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2012–2020</i>	
€/pudel - €/bottle	
Tabel 12. Legaalse ja illegaalse alkoholi keskmised hinnad 2012–2020	41
<i>Average prices of legal and illegal alcohol 2012–2020</i>	
€/liiter - €/litre	

2. Riiklik alkoholiturukorraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus	45
<i>Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU</i>	
€	
Tabel 14. Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2009–2020	45
<i>Alcohol excise revenues received by the state budget 2009–2020</i>	
miljon € - million €	
Tabel 15. Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2012–2020	46
<i>Alcohol excise revenues received from various alcoholic beverages 2012–2020</i>	
miljon € - million €	
Tabel 16. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes	48
<i>Number of registered alcohol sales points by local municipalities</i>	
Tabel 17. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta	49
<i>Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants</i>	
Tabel 18. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km ² kohta	50
<i>Number of registered alcohol sales points per 10 km²</i>	
Tabel 19. Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2015–2020 (küsitluste tulemused)	52
<i>Distance to the closest alcohol sales outlet from the place of residence 2015–2020 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. Alkoholi tarbimine 2009–2020	53
<i>Consumption of alcohol 2009–2020</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 21. Alkoholi tarbimine 2009–2020	53
<i>Consumption of alcohol 2009–2020</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Tabel 22. Alkoholsete jookide kogutarbimine (joogi kanguses) 2009–2020	54
<i>Total consumption of alcoholic beverages (by volume) 2009–2020</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 23. Alkoholsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2009–2020	55
<i>Total consumption of alcoholic beverages (by volume) 2009–2020</i>	
liitrit elaniku kohta - litres per capita	

Tabel 24. Alkohoolsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2009–2020	55
<i>Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2009–2020</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over	
Tabel 25. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2009–2020	56
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2009–2020</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 26. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2009–2020	57
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2009–2020</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Tabel 27. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020	58
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020</i>	
liitrit elaniku kohta - litres per capita	
Tabel 28. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over	
Tabel 29. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 30. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Tabel 31. Legaalse ja illegaalse alkoholi vahel valiku tegemine 2009–2020 (küsitluste tulemused)	60
<i>Choice between legal and illegal alcohol 2009–2020 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 32. Illegaalse alkoholi ostmine 2009–2020 (küsitluste tulemused)	60
<i>Purchases of illegal alcohol 2009–2020 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 33. Legaalse alkoholi eelistamise põhjused 2012–2020 (küsitluste tulemused)	61
<i>Reasons for legal alcohol preference 2012–2020 (survey results)</i>	
% legaalse alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline	
% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important	
Tabel 34. Kange alkoholi illegaalse kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2009–2020	62
<i>Volume of illegal strong alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2009–2020</i>	

3.2. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Tabel 35. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt 2020 (küsitluse tulemused)	63
<i>Buying alcoholic beverages from abroad 2020 (survey results)</i>	
% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)	
% of respondents (multiple responses)	

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. Turistide poolt kaasaostetud alkohoolsete jookide kogused 2014–2020	67
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2014–2020</i>	
miljon liitrit - million litres	

Tabel 37. Turistide poolt kaasaostatud alkoholsete jookide kogused 2014–2020	68
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2014–2020</i>	
miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol	
Tabel 38. Turistide poolt kaasaostatud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2014–2020	68
<i>Quantities of alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2014–2020</i>	
miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol	

3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2014–2020 (küsitluste tulemused)	69
<i>Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2014–2020 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 40. Elanike alkoholsete jookide tarbimissagedused 2019–2020 (küsitluste tulemused)	70
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2019–2020 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 41. Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi 2020 (küsitluste tulemused)	72
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age 2020 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 42. Viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise osakaal soo järgi 2012–2020 (küsitluste tulemused)	73
<i>Share of inhabitants who consumed alcohol in the past 12 months by gender 2012–2020 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 43. Korraga vähemalt kuus alkoholiühikut tarvitavate osakaal soo järgi 2012–2020 (küsitluste tulemused)	74
<i>Share of respondents who consumed at least six or more standard drinks at once by gender 2012–2020 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 44. Viimase 12 kuu jooksul 2-7 korda nädalas alkoholi tarvitavate osakaal soo järgi 2020 (küsitluste tulemused)	75
<i>Share of people who consumed alcohol 2-7 times a week in the past 12 months by gender 2020 (survey results)</i>	
% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigest vastanutest - % of total respondents in each sociodemographic subgroup	
Tabel 45. Vähemalt üks kord nädalas korraga 6 või rohkem alkoholiühikut tarvitavate osakaal soo järgi 2020 (küsitluste tulemused)	76
<i>Share of people who consumed six or more portions of alcohol at once at least once a week by gender 2020 (survey results)</i>	
% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigest vastanutest - % of total respondents in each sociodemographic subgroup	
Tabel 46. Vastajate jaotus viimase seitsme päeva jooksul tarbitud absoluutse alkoholi koguse ja soo järgi 2014–2020 (küsitluste tulemused)	77
<i>Distribution of respondents by the quantity of absolute alcohol during the past seven days and by gender 2014–2020 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 47. Tervist ohustavas koguses alkoholi tarvitavate inimeste osakaal soo järgi 2020 (küsitluste tulemused)	78
<i>Share of people with health-damaging alcohol consumption by gender 2020 (survey results)</i>	
% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigest vastanutest - % of total respondents in each sociodemographic subgroup	

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences of alcohol consumption on society

Tabel 48. Alkoholiseaduse rikkumised 2009–2020	79
<i>Violations of Alcohol Act 2009–2020</i>	
Tabel 49. Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2009–2020	80
<i>Number of alcohol-related registered crimes 2009–2020</i>	
Tabel 50. Tolli poolt kinni peetud alkohol 2009–2020	80
<i>Alcoholic beverages seized by customs 2009–2020</i>	
<i>liitrit 100% alkoholina - litres in 100% alcohol</i>	
Tabel 51. Kainenema toimetamised 2012–2020	80
<i>Number of people delivered to sober 2012–2020</i>	
Tabel 52. Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2009–2020	81
<i>Drunk driving and related traffic accidents 2009–2020</i>	
Tabel 53. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukkunud ja vigastada saanute osakaal 2009–2020	81
<i>Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 2009–2020</i>	
Tabel 54. Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020	82
<i>Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 55. Liiklusõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2002 ja 2018–2020	83
<i>Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2018–2020</i>	
Tabel 56. Tuleõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020	84
<i>Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 57. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020	85
<i>Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 58. Uppunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020	85
<i>Number of drowned persons by the level of intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 59. Uppunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal uppunutest 2019–2020	85
<i>Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 60. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020	86
<i>Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 61. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020	86
<i>Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 62. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020	86
<i>Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 63. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020	87
<i>Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 64. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020	87
<i>Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2019–2020</i>	
Tabel 65. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020	87
<i>Number of persons who committed suicide by age and the proportion of persons under intoxication 2019–2020</i>	

Tabel 66. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2019–2020	89
<i>Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2019–2020</i>	
eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv – <i>number of patients treated by specialists</i>	
Tabel 67. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20-aastaste patsientide arv 2019–2020	90
<i>Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2019–2020</i>	
eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv – <i>number of patients treated by specialists</i>	
Tabel 68. Alkoholiga seotud haiguste tõttu erakorralise meditsiini osakondadesse pöördunute arv 2019–2020	91
<i>Number of patients who turned to emergency room department due to alcohol-related diseases 2019–2020</i>	
isikute arv – <i>number of patients</i>	
Tabel 69. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2017–2020	92
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases 2017–2020</i>	
tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 70. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2019–2020	93
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2019–2020</i>	
tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 71. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes erakorralise meditsiini osakondades 2019–2020	94
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases in emergency room department 2019–2020</i>	
tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 72. Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2020	95
<i>Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2020</i>	
tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 73. Ravikulude jaotus alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2020	96
<i>Distribution of treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2020</i>	
tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 74. Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus erakorralise meditsiini osakondades 2020	97
<i>Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases in emergency room departments 2020</i>	
tuhat € - <i>thousand €</i>	
Tabel 75. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2009–2020	98
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2009–2020</i>	
surmade arv – <i>number of deaths</i>	
Tabel 76. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2020	99
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2020</i>	
surmade arv – <i>number of deaths</i>	
Tabel 77. Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2009–2020	101
<i>Mortality rates of alcohol-related diseases 2009–2020</i>	
surmade arv 100 000 elaniku kohta – <i>number of deaths per 100 000 inhabitants</i>	

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Inhabitants' attitudes towards alcohol policy

Tabel 78. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2015–2020 (küsitluste tulemused)	102
<i>The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2015–2020 (survey results)</i>	
% vastanutest, kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine	
% of respondents who considered the problem serious or very serious	
Tabel 79. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes 2020 (küsitluse tulemused)	104
<i>Assessments of what should be the Estonian national alcohol policy by different sociodemographic groups 2020 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	

Tabel 80. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis 2020 (küsitluse tulemused)	105
<i>List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants 2020 (survey results)</i>	
% vastanutest, kelle hinnangul tuleks alkoholitarbimist vähendada	
<i>% of respondents who favored reduction of alcohol consumption</i>	

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika

Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states

Tabel 81. Alkoholi tarbimine Põhjamaades	107
<i>Alcohol consumption in Nordic countries</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 82. Alkoholsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.07.2020)	110
<i>Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.07.2020)</i>	
€ liitri 100% alkoholi kohta - <i>€ per litre of 100% alcohol</i>	
Tabel 83. Riigi tulud alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumisest Põhjamaades ja Balti riikides 2019	111
<i>State revenues from alcoholic beverages excise duties in Nordic countries and Baltic states 2019</i>	
Tabel 84. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2021)	113
<i>Number of registered retail shops selling strong alcohol in Nordic countries (as of 01.01.2021)</i>	
Tabel 85. Alkoholi müüvate tootlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus	115
<i>Number of on-premise sales points that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania</i>	
Tabel 86. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkoholised joogid	115
<i>Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries</i>	
100 % alkoholis - <i>in 100% alcohol</i>	
Tabel 87. Alkoholipoodide lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides	115
<i>Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states</i>	
Tabel 88. Alkoholsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides	116
<i>Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states</i>	

Joonised - Figures

Joonis 1.	Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2009–2020, 100% alkoholis	34
	<i>Share of different alcoholic beverages in production 2009–2020, in 100% alcohol</i>	
Joonis 2.	Alkoholsete jookide tootmine 2009–2020, 100% alkoholis	34
	<i>Production of alcoholic beverages in 2009–2020, in 100% alcohol</i>	
Joonis 3.	Alkoholsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2009–2020	38
	<i>Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2009–2020</i>	
Joonis 4.	Legaalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2020	39
	<i>Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by categories of beverages 2020</i>	
	% müüdud alkoholist - % of alcohol sold	
Joonis 5.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2020 (1997=1)	42
	<i>Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2020 (1997=1)</i>	
Joonis 6.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2009–2020	42
	<i>Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2009–2020</i>	
	kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga, % - growth compared to the same period of the previous year, %	
Joonis 7.	Õlle või viina kogused, mida saaks tinglikult osta keskmise netokuupalga eest 2009–2020	43
	<i>Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2009–2020</i>	
Joonis 8.	Õlle või viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes juunis 2019–2021	44
	<i>Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops in June 2019–2021</i>	
Joonis 9.	Laekunud alkoholiaktsiiside jaotus jookide lõikes 2012–2020	46
	<i>Share of received excise taxes from different alcoholic beverages 2012–2020</i>	
Joonis 10.	Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis võrreldes Läti ja Leeduga 2016–2020	47
	<i>The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2016–2020</i>	
Joonis 11.	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta Eestis, Lätis ja Leedus 2016–2020	47
	<i>Collection of alcohol excise tax per capita in Estonia, Latvia and Lithuania 2016–2020</i>	
Joonis 12.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta	51
	<i>Number of registered retail sales outlets in counties per 1000 inhabitants</i>	
Joonis 13.	Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta	51
	<i>Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants</i>	
Joonis 14.	Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta	52
	<i>Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km²</i>	
Joonis 15.	Alkoholi tarbimine 2009–2020	54
	<i>Consumption of alcohol 2009–2020</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 16.	Alkohooli tarbimine jookide lõikes (joogi kanguses) 2009–2020	56
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2009–2020</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over	
Joonis 17.	Alkoholi tarbimine jookide lõikes (absoluutalkoholis) 2009–2020	57
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories (in absolute alcohol) 2009–2020</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 18.	Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2009–2020	58
	<i>Total consumption of alcohol by beverage categories 2009–2020</i>	
	liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	

Joonis 19.	Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele 2020 (küsitluse tulemused) 63 <i>Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases 2020 (survey results)</i>	63
Joonis 20.	Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2018–2020 (küsitluse tulemused) 64 <i>Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2018–2020 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	64
Joonis 21.	Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes 2020 (küsitluse tulemused) 64 <i>Buying alcohol from Latvia by consumer type 2020 (survey results)</i> % kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest % of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol	64
Joonis 22.	Keskmine Lätist ostetud alkoholsete jookide osakaal kõigist alkoholiostudest 2018–2020 (küsitluse tulemused) 65 <i>Average share of alcoholic beverages purchased from Latvia of all alcohol purchases 2018–2020 (survey results)</i> Antud jooki Lätist ostnute hinnangud protsentides Estimates of those who bought this beverage from Latvia, in percentages	65
Joonis 23.	Lätist alkoholi ostmise sagedus 2018–2020 (küsitluse tulemused) 65 <i>Frequency of buying alcohol from Latvia 2018–2020 (survey results)</i> % Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia	65
Joonis 24.	Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa 2020 (küsitluse tulemused) 66 <i>Average amount of money spent on alcohol purchases per one trip to Latvia 2020 (survey results)</i> % Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia	66
Joonis 25.	Elanike hinnangud kaasmaalaste alkoholitarbimisele 2014–2020 (küsitluse tulemused) 69 <i>Inhabitants' assessments of compatriots' alcohol consumption 2014–2020 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	69
Joonis 26.	Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes 2020 (küsitluse tulemused) 70 <i>Share of alcohol consumers by beverage categories consumed 2020 (survey results)</i> % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	70
Joonis 27.	Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2019–2020 (küsitluse tulemused) 71 <i>Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2019–2020 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	71
Joonis 28.	Alkoholi liigtarbimise tõttu ravi saanute osakaal 2012–2020 (küsitluse tulemused) 77 <i>Share of respondents who were treated for alcohol abuse 2012–2020 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	77
Joonis 29.	Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joobes mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2009–2020 82 <i>Number of traffic accidents with injured persons and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2009–2020</i>	82
Joonis 30.	Liiklusõnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2002 ja 2018–2020 84 <i>Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents in 2002 and 2018–2020</i>	84
Joonis 31.	Õnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2020 88 <i>Number of sober and intoxicated persons killed in accidents in 2020</i>	88
Joonis 32.	Õnnetustes hukkunute jaotus joobeastmete lõikes 2020 88 <i>Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2020</i> % kõigist hukkunutest - % of total person killed in accidents	88
Joonis 33.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2009–2020 100 <i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2009–2020</i>	100

Joonis 34.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastast 2009–2020	100
	<i>Annual number of deaths caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2009–2020</i>	
Joonis 35.	Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2009–2020 (küsitluste tulemused)	103
	<i>Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2009–2020 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	
Joonis 36.	Elanike suhtumine alkoholi müümisesse tanklates, kultuuri- ja spordiüritustel 2019 ja 2020 (küsitluste tulemused)	106
	<i>Inhabitants' attitudes to selling alcohol in gas stations, cultural and sports events 2019 and 2020 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	
Joonis 37.	Elanike hinnangud, mis kellaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa 2020 (küsitluste tulemused)	106
	<i>Inhabitants' assessments on times until which catering establishments could sell alcohol 2020 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	
Joonis 38.	Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2020	107
	<i>Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2020</i> liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 39.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2020	108
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2020</i> liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 40.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2020	108
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2020</i> liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 41.	Viina kogused, mida Eesti, Soome ja Läti elanikud saaksid tinglikult osta oma keskmise netokuupalga eest 2009–2020	109
	<i>Quantities of vodka Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2009–2020</i>	
Joonis 42.	Õlle kogused, mida Eesti, Soome ja Läti elanikud saaksid tinglikult osta oma keskmise netokuupalga eest 2009–2020	109
	<i>Quantities of beer Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2009–2020</i>	
Joonis 43.	Alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumine elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2019	111
	<i>Annual revenues from alcoholic beverages excise duties per capita in Nordic countries and Baltic states 2019</i>	
Joonis 44.	Alkoholsete jookide aktsiisitulude osakaal riigi kogutuludest Põhjamaades ja Balti riikides 2019	112
	<i>Share of alcoholic beverages excise revenues from the state's total revenue in Nordic countries and Baltic states 2019</i>	
Joonis 45.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2020	112
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2020</i> liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per capita aged 15 years and over	
Joonis 46.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2020	113
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2020</i> liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol	

Joonis 47.	Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2021	114
	<i>Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states 2021</i>	
Joonis 48.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2021	114
	<i>Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states 2021</i>	

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Tootmine ja väliskaubandus

Eestis toodetakse alkoholsetest jookidest kõige rohkem õlut, mida valmistati 2020. aastal 129 miljonit liitrit ja see moodustas kogu alkoholitoodangust 75%. Lahjasid alkoholseid jooke toodeti möödunud aastal 30 miljonit liitrit (18% kogu alkoholi toodangumahust) ja kanged alkoholseid jooke 11 miljonit liitrit (7% alkoholi toodangumahust)¹. Kangete alkoholsete jookide toodangust moodustasid suurema osa viin (73%), lahja õlu moodustas 97% ja kange õlu 3% kogu toodetud õllest. Jookidest kasvas toodangumaht lahjadel alkoholsetel jookidel (+8%), õlle tootmine jäi praktiliselt samale tasemele ja kange alkoholi tootmine langes 15% (samas viinatootmine suurenes ligi 2%).

Alkoholsete jookide ekspordikäive 2020. aastal mõnevõrra kasvas, moodustades 138,4 miljonit eurot (2019. aastal 134,0 miljonit eurot, ehk +3%). Siiski oli kasv tingitud vaid etüülalkoholi ekspordikäibe mitmekümne kordsest suurenemisest (2020. aastal oli see 34,1 mln. eurot, 2019. aastal 0,64 mln eurot), mille põhjuseks ülemaailmne koroonaviiruse puhang ja sellest tulenev piirituse baasil toodetud desinfitseerimisvahendite laiaulatuslik müük välisurule. Teiste jookide osas jäid ekspordikäibed varasema aastaga võrreldes madalamaks. Kangetid alkoholseid jooke eksporditi 34,8 miljoni euro eest, mida oli 25% vähem kui 2019. aastal, õlle ekspordikäive oli 31,5 miljonit eurot (–18%), lahjade alkoholsete jookide ekspordikäive 20,9 miljonit eurot (–10%) ning viinamarjaveinide ja vermuti ekspordikäive 17,1 miljonit eurot (–34%). Koguseliselt eksporditi Eestist 2020. aastal õlut 64,5 miljonit liitrit, lahjasid alkoholseid jooke 28,0 miljonit liitrit, kangetid alkoholseid jooke 8,8 miljonit liitrit, viinamarjaveine ja vermuteid 3,8 miljonit liitrit. Koguseliselt ekspordimahud muutusid sarnaselt käivetega – etüülalkoholil see kasvas (9 korda), kangel alkoholil ja õllel langes (vastavalt –12% ja –6%) ning vaid lahjadel alkoholsetel jookidel jäi see samale tasemele. Alkoholsete jookide suurimateks ekspordipartneriteks läbi aastate on olnud Läti ja Leedu, mille kõrvale on tõusnud Norra.

Alkoholsete jookide impordikäive moodustas 2020. aastal 188,0 miljonit eurot, mis oli 2% enam kui eelnenud aastal. Impordikäibe poolest olid suurimateks joogigruppideks viinamarjaveinid ja kanged alkoholseid joogid, vastavalt 65,4 miljonit eurot ja 55,9 miljonit eurot. Nii viinamarjaveinide kui kange alkoholi impordikäive langes eelmise aastaga võrreldes, vastavalt 12% ja 14%. Vähenes ka õlle (–13%) ja

¹ Aastaraamatus on lähtutud “Alkoholiseaduse” § 2 ning “Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse” § 12 defineeritud mõistetest. Lühidalt:

Alkoholne jook on õlu etanoolisisaldusega üle 0,5 mahuprotsendi ja muu joomiseks mõeldud vedelik etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi.

Õlu on linnastest või linnastest ja linnastamata materjalist, humalatest ja veest pärmi abil kääritamise teel valmistatud jook, mis võib olla pastöriseeritud.

Vein on viinamarjadest toodetud ainult kääritamise teel saadud üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 15 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Kääritatud jook on õllest ja veinist erinev üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 10 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Vahetoode on eespool nimetatamata toode, mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Kange alkoholne jook on alkoholne jook etanoolisisaldusega üle 22 mahuprotsendi.

Lahja alkoholne jook on alkoholne jook etanoolisisaldusega kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Piiritus e etüülalkohol on kangusega alates 96%.

lahjade alkoholsete jookide impordikäive (–19%), samas kasvas see etüülalkoholil 3,8 mln eurolt 31,9 mln euroni, ehk kaheksa korda (ka selle taga on pandeemiast tingitud desinfitseerimisvahendite nõudluse kasv). Koguseliselt vähenes kõige enam lahjade jookide ja viinamarjaveinide import (vastavalt –14% ja –11%). 10% langes ka õlle import, kuid kange alkoholi import jäi samale tasemele. Ainsa tootegrupina kasvasid etüülalkoholi impordikogused (ligi kolm korda).

Jaehinnad

2020. aastal jätkasid alkohoolsed joogid odavnemist ja keskmised hinnad langesid ligi 5% (2019. aastal –3%). Hinnalangusele pani aluse 2019. aasta juulis toimunud kange- ja lahja alkoholi ning õlle aktsiisimäärade vähendamine. Viina keskmine jaehind langes 2020. aastal võrreldes eelneva aastaga 12,2% (liitri hind 2020. aastal 15,38 eurot), õlle keskmine jaehind langes 6,5% (liitri hind 2020. aastal 2,86 eurot), likööri jaehind langes 6,6% (liitri hind 17,06 eurot), džinni jaehind langes 5,9% (liitri hind 20,54 eurot), siidri jaehind vähenes 6,6% (liitri hind 2,57 eurot), marjaveini jaehind vähenes 6,6% (liitri hind 7,90 eurot).

Võrreldes keskmise kaupade ja teenuste hinnalangusega, mis 2020. aastal oli 0,4%, odavnesid alkohoolsed joogid märgatavalt enam (–4,9%). Kuigi elanike brutopalgas kasvas 2020. aastal võrreldes varasemaga aeglustus (keskmine brutopalk kasvas 2020. aastal 2,9%, 2019. aastal 7,4%), suurenes võrreldes varasema aastaga alkoholsete jookide ostuvõime.

Alkoholiaktsiis ja selle osakaal riigieelarves

2019. aastal juulis langetati Eestis alkoholi aktsiisimäärasid ja see tõi kaasa varasemaga võrreldes väiksema alkoholiaktsiiside laekumise 2020. aasta riigieelarvesse. Kokku laekus 2020. aastal alkoholiaktsiisi 211,4 miljonit eurot (2019. aastal 225,5 miljonit eurot). Üle poole (55%) alkoholiaktsiisi laekumisest moodustas kange alkoholi aktsiis, summas 116,0 miljonit eurot. Õlle pealt laekus aktsiisi 56,3 miljonit eurot ja see moodustas 27% kogu alkoholiaktsiisi laekumisest, veinide pealt laekus aktsiisi 26,1 miljonit eurot (12%), kääritatud jookide pealt 11,8 miljonit eurot (5%) ja vahetoodetelt 1,2 miljonit eurot (1%). Alkoholiaktsiis moodustades 2020. aastal riigi maksulaekumisest 2,2% (2019. aastal 2,4%). Suur osa maksurahast, mis eelnevatel aastatel läks Lätti, laekus nüüd Eesti eelarvesse, samas kuna põhjapiiril olid välituristide ostud tunduvalt väiksemad, jäi sealt oluline summa maksuraha laekumata.

Alkoholi müük ja tarbimine

Alkoholsete jookide müügist siseturul suurenes 2020. aastal mõnevõrra vaid õlle müük, teiste jookide osas jäid müügi mahud kas samaks või vähenesid. Õlle müügi mahud kasvasid eelnenud aastaga võrreldes 1,2% ehk 87,9 miljoni liitrini (2019. aastal müüdi 86,9 miljonit liitrit). Kangeid alkoholseid jooke müüdi ilma käte desinfitseerimiseks läinud kogusteta 13,4 miljonit liitrit, ehk sama palju kui aasta tagasi². Viinamarjaveinide ja vermuti müügi mahud vähenesid 4,6% (17,5 miljonilt liitrilt 2019. aastal 16,7 miljoni liitrini 2020. aastal) ning lahjade alkoholsete jookide müügi mahud langesid 10,3% (21,4 miljonilt liitrilt 2019. aastal 19,2 miljoni liitrini 2020. aastal). Kokkuvõttes alkoholsete jookide jaekäive 2020. aastal siiski kasvas, moodustades

² Hinnanguliselt kasutati toodetud viinast desinfitseerimisvahendina 0,5 miljonit liitrit

Statistikaameti andmetel 439 miljonit eurot (tuleb arvestada, et 2020. aasta jaekäibes sisaldub ka käte desinfitseerimiseks müüdud kange alkohol; 2019. aastal oli jaekäive 416 miljonit eurot).

2020. aastal kasvas Eestis alkoholitarbimine täiskasvanud elaniku kohta 1,6% ja tarbimine tõusis juba teist aastat järjest (2019. aastal +3,3%). Alkoholi tarbiti ühe täiskasvanud elaniku kohta 10,5 liitrit absoluutalkoholi arvestuses (2019. aastal 10,4 liitrit). Jookidest suurenes oluliselt kangete alkohoolsete jookide tarbimine (+15,5%) ja pudeli kanguses tarbiti neid aastas 11,3 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta. Seevastu õlle, lahja alkoholi ja veinitarbimine jäi eelnenud aastaga samale tasemele – õlut tarbiti täiskasvanud elaniku kohta pudelikanguses 2020. aastal keskmiselt 80,8 liitrit, lahjasid alkohoolseid jooke 12,3 liitrit ning viinamarjaveine ja vermuteid 15,5 liitrit. Absoluutalkoholi arvestuses oli suurim osakaal õlle tarbimisel, mis moodustas kogutarbimisest 39%; kange alkohol moodustas absoluutalkoholina ühe täiskasvanud elaniku kohta keskmiselt 38%, viinamarjaveinid ja vermut 18% ning lahjad alkohoolsed joogid 5% tarbimisest.

Illegaalne alkohol

Illegaalse alkoholikaubanduse mahud on viimastel aastatel püsinud madalal tasemel. Olulist mõju on siin avaldanud Läti piirikaubandus, mis on pakkunud alternatiivi soodsama hinnaga alkoholi eelistajatele. Vaatamata sellele, et möödunud aasta kevadel alanud Covid-19 pandeemia pidurdas märgatavalt piirikaubandust, ei toonud see vastukaaluks kaasa illegaalse alkoholi tarbimise kasvu. Üldjuhul on salaalkoholi tarbimine suurenenud siis, kui majandusel on keerukamad ajad. Covid-19 pandeemia tõi küll 2020. aastal kaasa majanduslanguse, aga see ei toonud kaasa salaalkoholi tarbimise kasvu, sest riik rakendas tööturu toetuseks hulga majanduslikke meetmeid ja kokkuvõttes ei muutunud inimeste elujärg oluliselt halvemaks.

Küsitluse järgi ostis illegaalset alkoholi 2020. aastal 2% kõigist alkoholitarbijatest. Neist pooled (1%) ostsid salaalkoholi enda hinnangul väga harva ja pooled vahetevahel. Võrreldes eelnenud aastaga jäi samaks nii salaalkoholi ostjate osakaal kui ka jaotus ostuaktiivsuse järgi. Salaalkoholi pidevalt tarvitavaid inimesi pole küsitluste põhjal viimasel ajal praktiliselt olnud. Kõige olulisemaks faktoriks ostuotsuse tegemisel oli viimase küsitluse põhjal, et salaalkoholi müüja oleks usaldusväärne – seda pidas väga oluliseks 54% salaalkoholi ostjatest. Salaalkoholi odavamalt hinda pidas ostmisel määravaks vaid 30% illegaalse alkoholi ostjatest. Küsitlusest selgus veel, et kõige enam hangiti salaalkoholi passiivsel teel, st. inimesed ostsid lihtsalt müüa pakutud salaalkoholi (58% salaalkoholi ostjatest); ise oli illegaalse alkoholi ostuvõimalusi otsinud 18% salaalkoholi ostjatest. Salaalkoholi ostjate poolt antud hinnangute keskmisena oli illegaalse alkoholi osakaal kange alkoholi kogutarbimisest 2020. aastal 6% ja see näitaja on oluliselt langenud (2019. aastal moodustas salaalkohol 29% kange alkoholi tarbimisest).

Illegaalse alkoholikaubanduse tõttu jääb riigil saamata miljonite eurode eest alkoholiaktsiisi ja käibemaksu, mis legaalse müügi korral oleks laekunud riigieelarvesse. Hinnanguliselt ostsid Eesti elanikud illegaalset alkoholi 2020. aastal 0,7 miljonit liitrit ja see moodustas kogu tarbitud viinaturust 9–11%. Võrreldes eelnenud aastaga, oli illegaalse alkoholi turumaht pisut väiksem (2019. aastal oli illegaalse alkoholikaubanduse maht 0,8 miljonit liitrit). Salaalkoholi käive moodustas hinnanguliselt 5,6 miljonit eurot ja riigil jäi alkoholi salakaubanduse tõttu maksudena saamata 6,6 miljonit eurot.

Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt

Välismaalt, eriti Lätist, hakkasid alkoholiostud suurenema 2016. aastast peale seda, kui Eestis oli järsult tõstetud alkoholi aktsiisimäärasid. Selle tulemusel muutusid algul kange alkoholi ja hiljem ka õlle ning lahja

alkoholi jaehinnad Lätiga võrreldes oluliselt kallimaks ning koos spetsiaalsete alkoholikaupluste rajamisega piirile suurenesid piiristatud mitmel järgneval aastal. 2019. aasta suvel langetati Eestis kange ja lahja alkoholi ning õlle aktsiisimäärasid, misjärel on need jäänud muutumatuks seniajani. Aktsiisilangemuse tulemusena vähenesid ka nende jookide jaehinnad kauplustes. See on mõnevõrra ühtlustanud alkoholihindasid Eesti ja Läti kauplustes ning vähendanud Eesti elanike motivatsiooni piiri tagant alkoholi ostmas käia. Piirikaubanduse kohta tehtud viimane küsitlus näitas jätkuvat langustendentsi, millele aitas kaasa veel 2020. aasta kevadel alanud koroonapandeemia, mis tõi kaasa takistused riigipiiride ületamisel.

EKI küsitlusest selgus, et 2020. aastal oli alkoholi välismaalt ostnud elanike osakaal märgatavalt langenud – kui 2019. aastal oli neid 50%, siis möödunud aastal vaid 27%, sealhulgas oli alkoholi ostnud nii välismaalt kui ka Eestist 26% ja üksnes välismaalt 1% vastanutest. Alkohoolsetest jookidest ostsid elanikud 2020. aasta jooksul ise või teiste kaudu välismaalt kaasa enim õlut, muid kangeid alkohoolseid jooke (v.a viini), veine ja vahuveine. Aasta jooksul ostis ise või teiste kaudu välismaalt õlut 17%, muud kangeid alkohole 16%, veini või vahuveini 15%, viina 11%, siidreid 8% ja long drinke, kokteilijooke või coolereid 4% täiskasvanud elanikest. Lätist alkoholi ostnud inimeste osakaal langes 33%-lt 23%-le ja oluliselt vähenes aastaga nii Lätist spetsiaalselt alkoholi ostmas käimine (10%-lt 6%-le küsitletutest) kui ka sealt alkoholi ostmine reisil või läbisõidul olles (24%-lt 18%-ni küsitletutest). Võrreldes 2017. aastaga oli 2020. aastaks spetsiaalselt alkoholi ostmas käinute osakaal langenud kolm korda. Keskmiselt kulutasid inimesed aasta jooksul Lätis alkohoolsete jookide ostmiseks 220 eurot.

Turistide alkoholiostud ja -tarbimine

Traditsiooniliselt on Eesti alkoholiturgu suureks mõjutajaks olnud välituristid, kelle arvele on langenud arvestatav osa riigis müüdud alkoholikogustest. Kõige enam välituriste on pärit Soomest ja põhjanaabrid tarbivad ka suurima osa välismaalastele müüdud alkoholist. Möödunud aastal maailma tabanud Covid pandeemia muutis aga kardinaalselt olukorda kogu turismivaldkonnas ja tekkinud piirangute tõttu langesid välituristide külastused dramaatiliselt. Nii vähenesid Soome turistide külastused Eestisse 63% ja välituristide külastused kokku 72%. Selline olukord piiras oluliselt turistide tarbitavaid ja ostetavaid alkoholikoguseid ja kokkuvõttes langes välituristide alkoholi kaasaostmine 2020. aastal 43% ja Eestis kohapealne tarbimine 60% võrreldes eelnenud aastaga. Kokku ostsid välituristid Eestist alkohoolseid jooke absoluutalkoholina hinnanguliselt 2,6 miljonit liitrit, millest kaasaostud moodustasid 2,2 miljonit liitrit ja kohapeal tarbitud kogused 0,4 miljonit liitrit. 2019. aastaga võrreldes vähenesid kõige enam viinamarjaveinide kaasaostud (–54%), lahjasid alkohoolseid jooke osteti vähem kaasa 46%, kanget alkoholi –42% ja õlut –30%. Mahuliselt ostsid välituristid lahjasid alkohoolseid jooke kaasa nii kaldalt kui laevadelt 6,9 miljonit liitrit (2019. aastal 12,7 miljonit liitrit), õlut 8,2 miljonit liitrit (2019. aastal 11,6 miljonit liitrit), kangeid alkohoolseid jooke 3,2 miljonit liitrit (2019. aastal 5,6 miljonit liitrit) ja veine 1,8 miljonit liitrit (2019. aastal 3,9 miljonit liitrit). Eesti elanike tegeliku alkoholitarbimise väljaselgitamiseks lahutatakse välismaalaste alkoholiostud maha Eesti siseturu müügitahust.

Tarbimisharjumused

Eesti elanike tarbimisharjumuste väljaselgitamiseks viib EKI igal aastal 18–74 aastaste elanike hulgas läbi küsitluse, kus uuritakse vastajate joogieelistusi ja alkohoolsete jookide tarbimise sagedusi. 2020. aasta kohta tehtud uuringust selgus, et täiskasvanud elanikest tarbis alkoholi 87% (2019. aastal 86%) ja alkoholitarbijate

osakaal on püsinud samal tasemel 2018. aastast. Vähe tarbis enda hinnangul alkoholi 58% vastanutest, mõõdukalt 23%, palju 6% ja üldse ei tarbinud 13% vastanutest (2019. aastal vastavalt 54%, 29%, 3% ja 14%).

Kõige suurema tarbijaskonnaga alkohoolseteks jookideks olid veinid ja vahuveinid, mida 2020. aastal tarbis 88% täiskasvanud alkoholitarbijatest. Õlle tarbijaid oli möödunud aastal 64%, muude kangete alkohoolsete jookide tarbijaid 63%, siidri tarbijaid 48%, viina tarbijaid 46% ja *long-drinkide* tarbijaid 45% kõigist alkoholitarbijatest. Võrreldes eelnenud aastaga on kõige enam vähenenud *long-drinkide* ja kokteilide tarbijaskond (–9%), suhteliselt muutumatuks on jäänud veine tarbivate inimeste osakaal (–1%). Kõige sagedamini joovad Eesti elanikud õlut, mida tarbis vähemalt korra nädalas 19% alkoholitarbijatest (sh iga päev 4% alkoholitarbijatest). Mainima peab, et kange alkoholi, eriti aga viina tarbimisel oli 2020. aastal mõningaid erisusi, sest kui kevadel vallandunud pandeemiaga tekkis kohati desinfitseerimisvahendite pöud, siis asusid elanikud seda kompenseerima viina ostmisega puhastamiseks. Küsitluse järgi oli elanikest 27% ostnud möödunud aastal kanget alkoholi desinfitseerimise eesmärgil. Kuna seda viina ei kasutatud joomiseks, siis alkoholi tarbimismahtudes pole seda arvestatud.

Alkoholitarbijate sooline profiil näitab, et viina, teisi kangeid alkohoolseid jooke ja õlut tarbivad sagedamini mehed – 2020. aastal tarbis viina 67% meestest ja 26% naistest, õlut 81% meestest ja 47% naistest. Seevastu veinide puhul on tarbijate proportsioon vastupidine ja neid tarbisid naised sagedamini kui mehed – kui meestest oli 2020. aastal veini tarbijaid 84%, siis naistest 93%. Võrreldes naistega, oli meeste hulgas rohkem neid, kes tarbisid alkoholi kas palju (meestest 12%, naistest 1%) või mõõdukalt (meestest 28%, naistest 18%). Eriti meeste osas on viimasel aastal toimunud teatud polariseerumine, sest üheaegselt on kasvanud nii alkoholi palju tarbinud meeste osakaal (5%-lt 2019. aastal 12%-ni 2020. aastal), kui ka alkoholi vähe tarbinute osakaal (44%-lt 2019. aastal 50%-ni 2020. aastal). Vanusegruppidest oli kange alkoholi tarbijaid kõige enam 65–74 aastaste tarbijate hulgas, kellest viina oli tarbinud 58% ja teisi kangeid alkohoolseid jooke 68%. Õlut, veine ja lahjasid alkohoolseid jooke tarbisid küsitluse järgi kõige sagedamini 18–29 aastased inimesed (neist õlut 69%, veine 91%, siidreid 68% ning *long-drinke* ja kokteile 60%).

Alkoholi tarbimisel loetakse tervist ohustavaks või kahjustavaks koguseks meestel üle 140 g ja naistel üle 70 g absoluutset alkoholi nädala jooksul ja paraku oli sellise tarbimisega mehi 2020. aasta Tervise Arengu Instituudi uuringu järgi 21,3% ning naisi 10,4%.³ Mainitud uuringu põhjal oli 2020. aastal alkoholi liigtarvitamise tõttu ravi saanud 4,5% küsitletud meestest ja 0,9% naistest. Võrreldes eelmise uuringuga 2018. aastal, on ravivajadus kasvanud (2018. aastal sai ravi 3,8% meestest ja 0,7% naistest).

Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Alkoholi liigtarvitamine ei kahjusta ainult alkoholitarvitajat ennast, vaid see toob kaasa probleeme kogu ühiskonnale. Üleliigse alkoholitarbimise tõttu suureneb koormus tervishoiusüsteemile ja korrakaitsele, väheneb elanike töövõime ning sagenevad alkoholiga seotud haigestumised, vigastused ja surmajuhtumid. Alkoholiga seotud seaduserikkumistest on kõige enam levinud mootorsõiduki juhtimine ebakaines olekus. Kuigi politsei poolt registreeritud joobes juhtimiste arv on oluliselt madalam võrreldes eelmise kümnendiga, on viimastel aastatel purjus peaga sõidukijuhtimine püsinud väikeste kõikumistega samal tasemel. Nii tabati 2020. aastal joobes juhte 5247 korral, 2019. aastal 5357 korral ja 2018. aastal 5248 korral. Kuigi ebakaineid sõidukijuhte tabatakse endiselt palju, siis joobes juhtide osalusel toimunud liiklusõnnetuste arv on langustrendis – 2020. aastal toimus ebakainete mootorsõidukijuhtide osalusel 134 liiklusõnnetust, 2019.

³ Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2020

aastal 138 liiklusõnnetust ja 2018. aastal 149 liiklusõnnetust. Koos liiklusõnnetuste vähenemisega on langenud ka nendes viga saanute arv (2020. aastal oli vigastatuid 155, 2019. aastal 160 ja 2018. aastal 209). Samas ei ole raskete tagajärgedega liiklusõnnetused vähenenud ja alkoholijoobes mootorsõidukijuhtide osalusel toimunud õnnetustes hukkunute arv on püsinud samal tasemel (2020. aastal 12 hukkunut, varasemal kolmel aastal 13 hukkunut aastas). Joobes juhtimisega seotud õnnetused moodustasid 2020. aastal 9% kõikidest liiklusõnnetustest (2019. aastal 10%). Ebakainete sõidukijuhtidega seotud õnnetustes hukkunud moodustasid kõikidest liiklusõnnetustes hukkunutest 20% (2019. aastal 25%), neis õnnetustes vigastatud moodustasid 9% kõikides liiklusõnnetustes vigastatutest (2019. aastal sama).

Ka uppumiste, tuleõnnetuste ja kukkumiste ohvrid ning alajahtumiste tõttu hukkunud inimesed on sageli olnud joobeseisundis. Tuleõnnetustes hukkus 2020. aastal 47 inimest (2019. aastal 48 inimest), kellest 16 inimest (34%) oli joobes. Kui tulekahju ohvrite arv jäi varasemaga võrreldes endiseks, siis uppumiste arv kasvas 2020. aastal pea kaks korda – kokku kaotas veeõnnetustes elu 73 inimest (2019. aastal 38 inimest), kellest 36 inimest (49%) oli joobes. Kukkumise tagajärjel kaotas elu 74 inimest, kellest oli joobes 16 (22%) ning alajahtumise tõttu hukkus 39 inimest, kellest alkoholi oli eelnevalt tarbinud 17 (44%). Enesetappusid pandi 2020. aastal toime 214 korral (2019. aastal 190 korral) ja enesetapu sooritajatest oli alkoholijoobes 79 isikut (37%). Alkoholijoobes suitsiidi teinud inimeste osakaal aastaga suurenes (2019. aastal oli alkoholijoobes 33% enesetapu sooritanud isikut).

Alkoholiga seotud kuritegude arv jätkas alanemist ja 2020. aastal pandi neid toime 81 (2019. aastal 96). Alaealiste alkoholitarvitamisele kallutamise juhtumeid registreeriti 71 (2019. aastal 76), alaealistele alkoholi müümisi ja ostmisi fikseeriti 3 korral (2019. aastal 8 korral) ja alkoholi käitlemise korra rikkumisi avastati 7 korral (2019. aastal 12 korral). Alkoholiseaduse rikkumisi registreeriti 2020. aastal kokku 2071 korral (2019. aastal 2482 korral), neist enamlevinud oli alkoholsete jookide tarbimine alaealiste poolt, mida tuvastati 1966 korral (2019. aastal 2142 korral).

Alkoholiga otseselt seotud haiguste tõttu ravi vajanute arv jäi 2020. aastal eelnevast aastast väiksemaks. Alkoholi liigtarbimisest tulenenud haigustega pöördus eri- ja perearsti poole kokku 8467 inimest (2019. aastal 8801 inimest). Kõige sagedamini diagnoositi haigetel alkoholipsühhoosi (3530 patsiendil), alkoholi sõltuvust (1634), maksa alkoholitõppe haigestumist (1230) ja alkoholi toksilist toimet (1013). Kuigi haiguste koguarv langes, siis maksa alkoholitõve diagnoosiga ravi vajanute arv suurenes aastaga 15%. Alkoholiga seotud haiguste ravikulud (ilma tasuliste visiitideta) kasvasid 2020. aastal 12% ja moodustasid kokku 6,19 miljonit eurot (2019. aastal 5,55 miljonit eurot).

Alkoholiga seotud haigustest põhjustavad kõige enam surmasid maksa alkoholitõbi (361 surmajuhtumit), alkoholimürgistused (99 surmajuhtumit), alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (63 surmajuhtumit) ning alkoholne kardiomüopaatia (60 surmajuhtumit). Maksa alkoholitõppe suri 2020. aastal 278 meest ja 83 naist ning aastaga on oluliselt kasvanud just meeste suremus nimetatud haigusesse (võrreldes 2019. aastaga +45%). Meeste lõikes on ligi kolmandiku (+32%) kasvanud suremus alkoholse kardiomüopaatia tagajärjel (2020. aastal 54 surmajuhtumit, 2019. aastal 41 surmajuhtumit), naistel on kolm korda kasvanud surmajuhtumid alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäirete tagajärjel (2020. aastal 18 surmajuhtumit, 2019. aastal 6 surmajuhtumit). Suremus alkoholiga seotud haiguste tagajärjel kasvas aastaga meestel 96 võrra (+25%) ja naistel 12 võrra (+10%) ja kokku suri 615 inimest (2019. aastal suri 507 inimest, seega kasvas suremus 21%). Surmad alkoholiga seotud haigustesse on kasvanud alates 2018. aastast ja viimati oli surmade tase veelgi kõrgem 2008. aastal (695 surmajuhtu).

Elanike suhtumine alkoholipoliitikasse

Elanikud peavad alkoholi kuritarvitamisega seotud probleemidest kõige tõsisemaks alkoholijoobes sõiduki juhtimist ja seda hindas 2020. aastal küsitluse põhjal tõsiseks või väga tõsiseks probleemiks 93% vastanutest. Väärjuhtumistest suhteliselt enam on esile tõusnud alkoholist tingitud kodune vägivald, mida tajus tõsise probleemina 89% elanikest (2019. aastal 85%). Koos sellega on hakatud teravamalt tajuma ka alkoholist põhjustatud pereprobleeme, mida pidas tõsiseks või väga tõsiseks probleemiks 86% vastanutest (2019. aastal 83% vastanutest). Pere ja koduga seotud probleemide aktuaalsust on suure tõenäosusega mõjutanud ka pandeemiast tulenenud sunnitud kodusolemine, mis koos liigse alkoholitarbimisega võib viia kergemini konfliktideni pereliikmete vahel. Tõsisemateks alkoholist tulenevateks probleemideks hinnati veel isiku-vastaseid kuritegusid (85% vastanutest), terviseprobleeme (84%) ja avaliku korra rikkumisi (79%).

Alkoholitarbimise kontrolli all hoidmiseks teostab riik erinevate meetmetega alkoholipoliitikat. Küsitluse põhjal toetas 2020. aastal 73% täiskasvanud elanikest piirangutega alkoholipoliitikat (2019. aastal 71%), sealhulgas 31% pooldas rangeid piiranguid ja 42% väheseid piiranguid. Elanike toetus piirangutega alkoholipoliitikale on püsinnud suhteliselt sarnasena alates 2016. aastast, jäädes vahemikku 69–73%. Ranget alkoholipoliitikat pooldasid enam alkoholi mittetarbijad (55%), naised (35%), 18–29 aastased (40%) ja kõrgema haridustasemega elanikud (34%). Alkoholitarbimise vähendamisel peeti küsitluse järgi kõige olulisemaks inimeste enda suhtumise muutmist ja soovi piirata tarbimist (80% vastanutest oli selles kindlasti veendunud). Alkoholitarbimise vähendamise abinõudest hinnati väga oluliseks ka noortele vaba aja veetmise võimaluste loomist (76%) ja noortele selgitamist, millised negatiivsed tagajärjed võivad kaasneda alkoholi tarbimisega (71%). Alkoholitarbimise vähendamise meetmetest toetati kõige vähem alkoholiaktsiiside tõstmist (14%) ning alkohoolsete jookide müügiaegade lühendamist toitlustusettevõtetes (19%) ja kauplustes (20%).

Küsitluse põhjal oli enamik elanikest seisukohal, et alkohoolseid jooke ei peaks müüma spordivõistlustel ja tanklates, kultuurisündmustel alkoholi müümise osas päris ühtset arvamust ei olnud. Alkoholimüüki spordivõistlustel ei pooldanud 81% vastanutest ja müüki kütusetanklates ei pooldanud 65% vastanutest. Kultuuriüritustel alkoholimüümise vastu oli seevastu 43% elanikest, kuid pooldas 39% vastanutest. Aastaga ei ole siin hinnangutes suuremaid muutusi toimunud.

Eestis oli 2021. aasta kevade seisuga väljastatud 8579 registreeritud alkoholi müügiluba, neist 4479 toitlustusasutustele, 3197 jaekaubandusele ja 921 hulgikaubandusele. Kõige enam on alkoholi müüvad kauplused kontsentreerunud suurematesse linnadesse – nii on iga 10 km² kohta registreeritud alkoholi müügiloaga kauplusi Pärnus 62, Tallinnas 51, Tartus 41 jne. Maakondadest on alkoholi müüvate kaupluste paiknemistihedus konkurentsivõimeline suurim Harjumaal (9,2 kauplust 10 km² kohta), kuna seda mõjutab Tallinna linn. Elanike kohta on alkoholi müügilubasid omavaid kauplusi kõige enam registreeritud Saaremaal (4,7 jaemüüjat 1000 elaniku kohta), Võrumaal (4,0) ja Pärnumaal (3,7), kõige vähem on neid Tartumaal (1,7) ja Harjumaal (1,9). Alkoholi müüvaid toitlustusasutusi on 1000 elaniku kohta kõige enam Hiiumaal (8,3) ja kõige vähem Ida-Virumaal (2,1).

Alcohol market, consumption and harms in Estonia

Production and foreign trade

Beer remains Estonia's most popular alcoholic drink. In 2020, 129 million liters of beer were produced in Estonia, which accounted for 75% of the total alcohol market share. The output of light alcoholic beverages by production amounted to 30 million liters (18% of the total Estonian alcohol production) in 2020, strong alcoholic beverages to 11 million liters (7%)⁴. Vodka accounted for a 73% share of the strong alcoholic beverages production. The share of light beers amounted to 97% and strong beers to 3% of the total beer production. The production volume of the strong alcoholic beverages decreased by 15% while vodka production grew by 2%. The production of the light alcoholic beverages increased by 8%. In 2020 the volume of beer production remained practically at the same level.

The export turnover of alcoholic beverages in 2020 was higher than in the previous year, amounting to 138,4 million euros (134,0 million euro in 2019, up 3%). However, the increase was only due to a several-fold increase in ethyl alcohol export sales (34,1 million euro in 2020, 0,64 million euro in 2019) caused by the global coronavirus outbreak. And as a result, followed by large-scale sale of alcohol-based disinfectants to foreign markets. For other beverages, export turnover was lower than in the previous year.

Strong alcoholic beverages provided the largest share of the total alcohol exports in value terms at 46,2 million euros, which was 25% less comparing to the last year. The export of beer was down 18%, the export sales of the light alcoholic beverages have shown a decrease of 10% totaling 20,9 million euros. Grape wines and vermouth exports were 17,1 million euros (down 34%). In 2020, 64,5 million liters of beer were exported from Estonia, 28,0 million liters of the light alcoholic beverages, 8,8 million liters of the strong alcoholic beverages, 3,8 million of grape wines and vermouth. Export volumes changed similarly to export turnover – in ethyl alcohol it increased (9 times), in strong alcohol and beer it decreased (–12% and –6%, respectively) and only in light alcoholic beverages it remained at the same level. As in previous years, the largest export partners were Latvia and Lithuania, also the share of Norway in the exports of several beverages has increased significantly.

The import turnover of alcoholic beverages amounted to 188,0 million euros in 2020 (up 2% compared to the previous year). Grape wines and vermouth accounted for the largest share of the import turnover at 65,4 million euros, followed by strong alcoholic beverages at 55,9 million euros. The import turnover of both grape wines and spirits decreased compared to the previous year, by 12% and 14%, respectively.

¹ The concepts of alcoholic beverages used in the Yearbook are based on those defined in § 2 of the Alcohol Act, and in §12 of the Alcohol, Tobacco, Fuel and Electricity Excise Tax Act. In short:

Alcoholic beverage is a beer with alc/vol over 0,5% and any other drinks intended for consumption with alc/vol over 1,2%.

Beer is a fermented alcoholic beverage brewed from malt or malt and other non-malted ingredients, hops, water and yeast, which could be pasteurised.

Wine is an alcoholic beverage produced only of grape juice by fermentation with alc/vol over 1,2% up to 15% (included).

Intermediate product is an alcoholic beverage that has not been mentioned above with alc/vol over 1,2% up to 22% (included).

Strong alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol over 22%.

Light alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol up to 22% (included).

Ethyl alcohol or ethanol is an alcoholic beverage with alc/vol 96% and over.

The import turnover of beer decreased by 13% and the import turnover of light alcohol decreased by 19%, at the same time the import turnover rose sharply (8 times) from 3,8 million liters to 31,9 million liters (due to the increase in demand for disinfectants caused by the global pandemic). In terms of volume, imports of light drinks and grape wines decreased the most (–14% and –11%, respectively). Imports of beer also fell by 10%, but imports of strong alcohol remained at the same level. In the only product group, ethyl alcohol, import volumes increased (almost three times).

Retail prices

In 2020 the prices of alcoholic beverages continued to fall and as a result average prices fell by almost 5% (–3% in 2019). This trend has begun largely due to a change in excise duty rates on alcohol on 1 July 2019, which resulted in a 25% reduction in excise duty on strong alcohol, light alcohol and beer (for grape wines it remained at the same level). The average retail price of vodka decreased by 12,2% in 2020 (price per liter in 2020 was 15,38 euro), average retail price of beer decreased by 6,5% (price per liter in 2020 was 2,86 euro), retail price for liqueur fell by 6,6% (price per liter 17,06 euro), retail price for gin fell by 5,9% (price per liter 20,54 euro), retail price of cider decreased by 6,6% (price per liter 2,57 euro), retail price of berry wine decreased by 6,6% (price per liter 7,90 euro).

While the prices of goods and services in Estonia decreased on average by 0,4% in 2020, the prices of alcoholic beverages decreased by 4,9%. Considering the fact that the gross salary of the population increased by 2,9% (although less comparing to the previous year of 7,4%), alcoholic beverages thus became cheaper for consumers in 2020.

Alcohol excise duty and its share in state budget

In July 2019, excise duty rates on alcohol in Estonia were lowered, which led to lower receipts of alcohol excise duties in the 2020 state budget. Thus in 2020, the state budget received excise tax of 211,4 million euros less than a year before (in 2019 225,5 million euro). The highest proportion (55%) of the alcohol excise revenues was received from strong alcoholic beverages, accounting for 116,0 million euros in excise duties. In 2020 excise duties on beer amounted to 56,3 million euros (27% of revenue), grape wines to 26,1 million euros (12% of revenue), light fermented beverages to 11,8 million euros (5% of revenue) and intermediate products to 1,2 million euros (1% of revenue). Compared to 2019, the excise duty receipts on strong alcoholic beverages in 2020 decreased by 3%, the excise duty receipts on beer were 10% lower than a year ago. The decrease in excise duty had the largest impact on the excise tax receipts on light alcoholic beverages – down 12%. Alcohol excise duty accounted for 2,2% of the state tax revenue (2,4% in 2019). A large part of the tax money that went to Latvia in previous years now came to the Estonian budget, while since the purchases of foreign tourists at the northern border were much smaller, a significant amount of tax money remained uncollected.

Alcohol sales and consumption

Of the alcoholic beverages, only the sales of beer increased somewhat in 2020, the sales volumes of other beverages remained the same or decreased. Thus, the sales of beer grew to 87,9 million liters (+1,2%) comparing to 86,9 million liters in 2019. 13,4 million liters of spirits were sold in 2020 (excluding amount of spirits used for hand disinfection), the same amount as a year ago⁵ Sales volumes of grape wines and vermouth decreased by 4.6% (from 17,5 million liters in 2019 to 16,7 million liters in 2020) and sales volumes of light alcoholic beverages decreased by 10.3% (from 21,4 million liters in 2019 to 19,2 million liters in 2020). Nevertheless, the retail turnover of alcoholic beverages increased in 2020, amounting to 439 million euros according to Statistics Estonia. In 2020, alcohol consumption per adult person in Estonia increased by 1,6% for the second year in a row (+ 3.3% in 2019). Thus, alcohol consumption grew to 10,5 liters per adult person (10,4 liters in 2019). (. Among beverages, the consumption of the strong alcoholic beverages increased the most (+15,5%) and they were consumed by 11,3 liters of alcohol per volume for this drink per adult per year. On the other hand, the consumption of light alcoholic beverages, grape wine and vermouth and beer remained the same – 12,3 liters per adult, 15,5 liters per adult and 80,8 liters per adult respectively. In terms of absolute alcohol, beer consumption accounted for the largest share, accounting for 39% of the total consumption. The strong alcohol accounted for 38% of per adult person consumption, grape wines and vermouth for 18% and light alcoholic beverages for 5% of the consumption.

Illegal alcohol

The volume of illegal alcohol trade has remained low in recent years, and one of the reasons for this is Latvia's cross-border trade, which allows alcohol to be obtained more cheaply than buying from regular stores in Estonia. Despite the fact that the Covid-19 pandemic that began last spring significantly hampered cross-border trade, it did not, in return, lead to an increase in illegal alcohol consumption. During difficult economic times consumption of illegal alcohol would have been expectedly on the rise. The Covid-19 pandemic led indeed to an economic downturn in 2020, but it did not lead to an increase in illegal alcohol consumption, as the country implemented a number of economic measures to support the labor market. Due to implemented policies people's standard of living did not deteriorate significantly. A survey of residents at the end of last year showed that only 2% of adult alcohol consumers had bought illegal alcohol during the year.

Those who bought an illegal alcohol have not consumed it on a regular basis: half of them (1%) had consumed very rarely and half consumed illegally bought alcohol occasionally. Compared to the previous year, both the share of buyers of illicit alcohol and the distribution by purchasing activity remained the same. According to surveys, there have been practically no people who consume illegal alcohol on a regular basis.

According to the surveys, two assumptions were considered to be the most important when buying alcoholic beverages illegally: the seller must be trusted and it must be cheap. Thus, in 2020 54% of buyers considered it very important that the seller of illegal alcohol is reliable and only 30% of buyers considered the fact that illegal alcohol is cheaper than regular alcohol to be a very important argument when purchasing it. The survey also revealed that most of the illegal alcohol was procured passively, i.e., people simply bought the illegal

⁵ It is estimated that 0.5 million liters of the vodka was used as a disinfectant

alcohol offered for sale (58% of illegal alcohol buyers); 18% of those who bought illegal alcohol were actively seeking to buy it.

Illegal trade in alcohol results in the loss of millions of euros in excise duty and VAT that would have been credited to the state budget if it had been legally sold. The Institute of Economic Research estimates that the volume of the illegal alcohol market in 2020 was 0,7 million liters of absolute alcohol, representing 9–11% of total (legal) vodka consumption. Compared to the previous year, the market volume of illegal alcohol was slightly smaller – in 2019, the volume of illegal alcohol trade was 0.8 million liters. As a result, in 2020 due to the illegal alcohol trade (estimated at 5.6 million euros) the state lost 6.6 million euros in tax revenues from the excise duties on alcohol and value added tax.

Buying alcoholic beverages from abroad

Alcohol purchases from abroad, especially from Latvia, began to increase from 2016 after a sharp increase in excise rates on alcohol in Estonia. As a result, at first the retail prices of strong alcohol and later also beer and light alcohol became significantly more expensive compared to prices in Latvia, and with the creation of special alcohol stores at the border, cross-border trade has been on the rise for several years. In the summer of 2019, excise duty rates on strong and light alcohol and beer were lowered in Estonia, after which they have remained unchanged until now. As a result of the reduction in excise duty, the retail prices of these beverages in stores also decreased. This measure somewhat levelled alcohol prices in Estonian and Latvian stores and reduced the motivation of Estonians to buy alcohol across the border. The latest survey on cross-border trade showed a continuing downward trend, exacerbated by the Covid-19 pandemic that began in spring 2020, which also hampered the border crossings. The EKI survey revealed that in 2020 the share of the population who bought alcohol abroad had significantly decreased – while in 2019 it was 50%, then last year only 27%, including 26% of respondents who had bought alcohol from abroad and Estonia and from abroad only 1%. Of the alcoholic beverages, in 2020 the residents bought the most beer, other spirits (except vodka), wines and sparkling wines from abroad or through others. During the year, 17% of the population bought beer, 16% other spirits, 15% wine or sparkling wine, 11% vodka, 8% cider and 4% long drinks, cocktail drinks or coolers from abroad. The share of people who bought alcohol from Latvia fell from 33% to 23%, and there was a significant decrease in both buying alcohol specifically from Latvia (from 10% to 6% of respondents) and buying alcohol from there while traveling or passing (from 24% to 18% of respondents). Compared to 2017, by 2020 the share of those who had specifically went abroad to buy an alcohol had decreased three times. On average, people spent 220 euros to buy alcoholic beverages in Latvia during the year.

Purchases and consumption by tourists

Traditionally, foreign tourists have been a major influence on the Estonian alcohol market, accounting for a significant share of the quantities of alcohol sold in the country. Most foreign tourists come from Finland, and the northern neighbors also consume most of the alcohol sold to foreigners. However, the Covid-19 pandemic that hit the world last year dramatically changed the situation in the entire tourism sector, and due to the resulting restrictions, the number of foreign tourists dropped dramatically. Thus, the visits of Finnish tourists to Estonia decreased by 63% and the visits of foreign tourists by a total of 72%. This situation significantly limited the amount of alcohol consumed by tourists, and in total, the purchase of alcohol for

home consumption decreased by 43% in 2020 and for consumption in Estonia by 60%. In total, foreign tourists bought an estimated 2,6 million liters of alcoholic beverages from Estonia in terms of absolute alcohol, of which 2,2 million liters were purchased for home consumption and 0,4 million liters were consumed locally. Compared to 2019, the purchases for home consumption of grape wines decreased the most (–54%), light alcoholic beverages were purchased less by 46%, spirits and beer 42% and 30% respectively. In terms of volume, foreign tourists bought 6,9 million liters of alcoholic beverages from both shore and ships (12,7 million liters in 2019), 8,2 million liters of beer (11,6 million liters in 2019), 3,2 million liters of spirits (5,6 million liters in 2019) and 1,8 million liters of wine (3,9 million liters in 2019). In order to find out the actual alcohol consumption of Estonian residents, the alcohol purchases of foreigners are deducted from the sales volume of the Estonian domestic market.

Consumer habits

In order to find out the alcohol drinking habits of the Estonian population, Estonian Institute of Economic research conducts a survey every year among the population aged 18–74, in which the respondents' drinking preferences and frequencies of alcoholic beverage consumption are examined. The 2020 survey showed that the share of adult alcohol consumers went slightly up from 86% in 2019 to 87% in 2020 but remained at the same level compared to 2018. In most cases, their alcohol consumption was assessed as low (58%) or moderate (23%), but only 6% of respondents indicated that they are a heavy drinkers (54%, 29% and 3% respectively). 13% of respondents have indicated that they do not consume alcohol at all (14% in 2019).

The most popular consumer alcoholic beverage continued to be grape wines, which was consumed in 2020 by 88% of adult alcohol users. Beer and strong alcoholic beverages had been consumed by 64% and 63% of adult alcohol users, including 46% of vodka consumers. Ciders and long drinks had been consumed by 48% and 45% of adult alcohol users, respectively. Compared to the previous year, the number of consumers of long drinks and cocktails has decreased the most (–9%), the share of people consuming wines has remained relatively unchanged (–1%). Estonian consumers drink beer most often, which is consumed at least once a week by 19% of alcohol users (4% of alcohol users drink beer every day). It should be mentioned that there were some differences in the consumption of strong alcohol, especially vodka, in 2020. As the spring pandemic begun and disinfectants were quickly sold out, the population started to compensate the lack of disinfectants with vodka. According to the survey, 27% of the population had bought strong alcohol for disinfection last year. As this vodka was not used for drinking, it has not been taken into account in the consumption of alcohol.

The gender profile of alcohol users shows that the proportion of women who consume wine is higher than that of men (93% of women and 84% of men drink wine). On the other hand, there were significantly more men among consumers of vodka, other strong alcohol and beer than women. Thus, vodka, other strong alcoholic beverages and beer were consumed by 67%, 77% and 81% male, and 26%, 49% and 47% female users, respectively. Compared to women, there were more men who consumed alcohol either heavily (12% of men, 1% of women) or moderately (28% of men, 18% of women). In the case of men in particular, two polarization trends have occurred, as both the proportion of men who have consumed a lot of alcohol (from 5% in 2019 to 12% in 2020) and the proportion of those who have consumed little alcohol have increased (from 44% in 2019 to 50% in 2020). Among the age groups, heavy alcohol consumption was highest among consumers aged 65–74, of whom 58% had consumed vodka and 68% had consumed other spirits. According

to the survey, beer, wines and light alcoholic beverages were most often consumed by residents aged 18–29 (69% of them beer, 91% of wines, 68% of ciders and 60% of long drinks and cocktails). Consumption of alcohol by more than 140 g of absolute alcohol per week for men and more than 70 g for women is considered to be dangerous and harmful to health. But unfortunately, according to a study by the National Institute for Health Development in 2020, 21,3% of men and 10,4% of women had such consumption⁶. According to this study, in 2020, 4,5% of men and 0,9% of women surveyed had been treated for alcohol abuse. Compared to the previous survey in 2018, the need for treatment somewhat increased for both sexes (in 2018, 3,8% of men and 0,7% of women received treatment).

Negative consequences to the society related to alcohol consumption

Alcohol abuse can have negative consequences for the individual consumer and society as a whole. As a consequence of excessive alcohol consumption, the burden on society as a whole is increasing and the negative consequences of alcohol consumption add to the costs of the health care system and law enforcement. At the same time the employees' ability to work is reduced due to diseases and accidents caused by excessive alcohol consumption and premature deaths. The most widespread alcohol-related violation of the law is driving a motor vehicle while intoxicated. Although the number of drunk drivers registered by the police was significantly lower than in the last decade, drunk driving has not decreased in recent years, but has remained more or less on the same level. Thus, the police recorded 5247 drunk driving incidents in 2020 compared to 5357 in 2019 and 5248 in 2018. Although the number of drunk driving cases remained steady, the number of accidents actually decreased. Thus, the number of accidents involving drivers under the influence was 134 in 2020, 138 in 2019 and 149 in 2018. Along with the decrease in traffic accidents, the number of those injured has also decreased (there were 155 injured in 2020, 160 in 2019 and 209 in 2018). At the same time, traffic accidents with serious consequences have not decreased and the number of fatalities in accidents involving drunk drivers has remained at the same level (12 fatalities in 2020, 13 fatalities per year in the previous three years). Drunk driving accidents accounted for 9% of all traffic accidents in 2020 (10% in 2019). Fatalities in accidents involving drunk drivers accounted for 20% of all fatalities in road accidents (25% in 2019), and injuries in these accidents accounted for 9% of all fatalities in road accidents (same in 2019). Compared to the previous year, there were fewer people with severe intoxication among those killed in fire accidents (6 people in 2020, 20 people in 2019), but at the same time the number of victims with average intoxication increased significantly (10 people in 2020, 2 people in 2019). While the number of fire victims remained the same as before, the number of drowned almost doubled in 2020 – a total of 73 people lost their lives in water accidents (38 in 2019), of whom 36 (49%) were drunk. The number of drowned with severe intoxication increased the most, almost twice. As a result of the fall, 74 people lost their lives, of whom 16 (22%) were drunk, and 39 people, of whom 17 (44%) had previously consumed alcohol, died due to hypothermia. Suicides were committed 214 times in 2020 (190 times in 2019) and 79 persons (37%) of those who committed suicide were intoxicated. The share of people who committed suicide while intoxicated increased over the year (in 2019, 33% of those who committed suicide were intoxicated).

Alcohol-related offenses fell to 81 in 2020 compared to 96 offences in 2019. Also decreased inducing minors to alcohol consumption to 71 cases in 2020 compared to 76 cases in 2019. Episodes of selling and buying alcohol to minors decreased (3 case in 2020, 8 cases in 2019). Violations of alcohol handling procedures

⁶ Health Behavior Survey of the Estonian Adult Population 2020

dropped to 7 cases in 2020 compared to 12 cases in 2019. The number of violations of the *Alcohol Act* dropped to 2071 cases in 2020 from 2482 cases in 2019. The most common violations were the consumption of alcoholic beverages by minors, which was identified in 1966 cases (2142 cases in 2019).

A total of 8467 persons sought medical advice from specialist doctors and family doctors due to illnesses caused by excessive consumption of alcohol in 2020, the number of people seeking medical advice was slightly lower than in 2019 (8801 people). Alcohol-related psychosis was diagnosed the most with 3530 patients.

Other alcohol-related illnesses that have been referred to a doctor more frequently were alcohol dependence (1634 patients), alcoholic liver disease (1230 patients) and the toxic effects of alcohol (1013 patients). The number of persons seeking medical advice from specialist and family doctors with a diagnosis of both alcohol dependence and liver disease increased by 15% compared to the previous year. Treatment costs of alcohol-related diseases (excluding paid visits) rose in 2020 to 6,19 million euros compared to 5,55 million euros in 2019. Alcohol-related liver disease (cirrhosis – 361 cases), alcohol poisoning (99 cases), alcohol-related mental and behavioral disorders (63 cases), and alcoholic cardiomyopathy (60 cases) are the leading causes of death from alcohol-related illnesses. Compared with women, male mortality due to alcohol-related liver disease (cirrhosis) is significantly higher – compared to 83 women in 2020, 278 men died. Unfortunately, mortality from this disease has been on the rise in recent years (compared to 2019 +45%). Among men, the number of deaths due to alcoholic cardiomyopathy has increased by a third (54 deaths in 2020, 41 deaths in 2019). Among women, the number deaths due to mental and behavioral disorders caused by alcohol consumption has tripled (18 deaths in 2020, 6 deaths in 2019). Mortality due to alcohol-related diseases increased by 96 (+ 25%) for men and 12 (+ 10%) for women during the year and a total of 615 people died (507 people died in 2019, thus the mortality rate increased by 21%). Deaths from alcohol-related illnesses have been on the rise since 2018, the highest number of fatalities recorded in 2008 (695 deaths).

Inhabitants attitudes towards alcohol policy

In terms of alcohol abuse, Estonian citizens consider drunk-driving as the most serious offence. In 2020, 93% of respondents considered drunk-driving as a serious or very serious problem. Compared to previous years, the residents' perceptions of the dangers of crimes against persons caused by alcohol grew and 84% of the residents considered this to be a serious or very serious problem. 89% of residents rated alcohol-related domestic violence as a serious or very serious problem of all incidents (85% in 2019). At the same time, there is a growing perception of alcohol-related family problems, which 86% of respondents considered to be a serious or very serious problem (83% of respondents in 2019). The urgency of family and home-related problems has been magnified by the Covid-19 pandemic as isolation within home enforced by lockdowns together with excessive alcohol consumption, can more easily lead to conflicts between family members. Crimes against the person (85%), health problems (84%) and violations of public order (79%) were also considered to be a serious alcohol-related offenses. In order to control alcohol consumption, the state pursues an alcohol policy with various measures. According to the survey, in 2020, 73% of the population supported a restricted alcohol policy (71% in 2019), including 31% in favor of strict restrictions and 42% in favor of few restrictions. Residents' support for restrictive alcohol policy has remained relatively unchanged since 2016, ranging from 69–73%. Non-drinkers (55%), women (35%), 18–29-year-old (40%) and people with higher education (34%) were more in favor of a strict alcohol policy. According to the respondents' opinion, people's own attitude and desire to limit consumption are the most important factors in reducing alcohol

consumption (80% of the respondents were absolutely sure of this). Among the measures to reduce alcohol consumption, the creation of leisure opportunities for young people (76%) and explaining to young people the negative consequences of alcohol consumption (71%) were also considered very important. Making alcohol more expensive through an increase in excise duty was the least supported (only 14% of respondents definitely considered it necessary). Also, proposals to reduce the sales times of alcoholic beverages are not considered to be popular (only 20% of respondents would be in favor of limiting sales times in retail store, 19% of respondents in catering establishments). According to the survey, the majority of the population was of the opinion that alcoholic beverages should not be sold at sports competitions (81% not in favor) and petrol stations (65% not in favor). In regard to cultural events the opinions split more evenly as 43% were not in favor and 39% were in support. However, there have been no major changes over the year.

There were 8579 alcohol sales permits issued by the spring of 2021 in Estonia, of which 4479 to catering establishments, 3197 to retail trade and 921 to wholesale trade. According to the Business Register, retail stores selling alcohol are located most densely in major cities: there are 62 retail stores with alcohol sales permits for every 10 km² in Pärnu, 51 in Tallinn and 41 in Tartu. Of the counties the density of stores selling alcohol undoubtedly is the highest in Harju county with 9,2 stores per 10 km², as it is influenced by the city of Tallinn location within this county. The number of retail shops having alcohol sales permits per 1000 inhabitants was the highest in Saare county (4,7) followed by Võru county (4,0) and Pärnu county (3,7). The lowest in Tartu county (1,7) and Harju county (1,9). The number of caterings selling alcohol per 1000 inhabitants was the highest in Hiiu county (8,3) and the lowest in Ida-Viru (2,1).

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

Tabel 1. **Alkohoolsete jookide tootmine 2009–2020**
Production of alcoholic beverages 2009–2020
 miljon liitrit - *million litres*

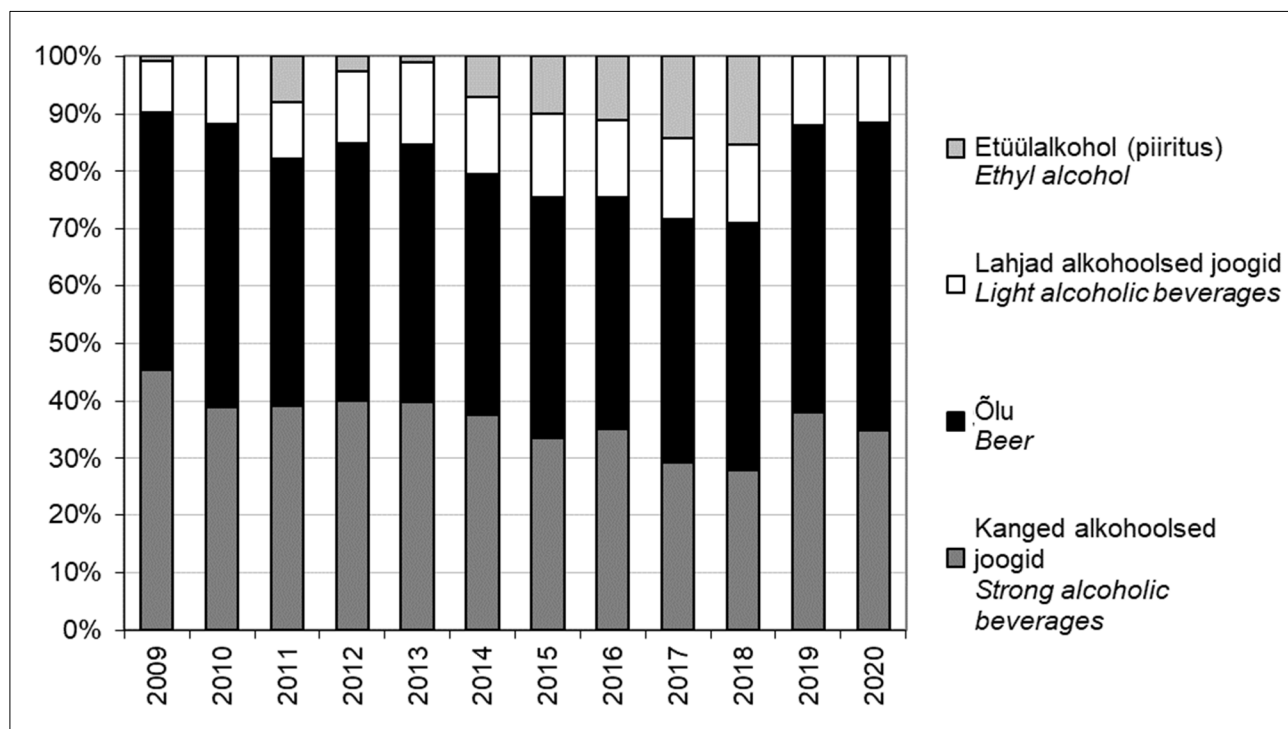
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid	18,2	14,2	17,2	18,1	18,0	19,6	15,4	16,8	13,0	11,2	13,2	11,3	Strong alcoholic beverages
viin	15,1	11,1	12,6	13,3	12,8	14,3	10,6	11,7	7,7	6,3	8,1	8,2	vodka
liköör	2,3	2,3	2,9	3,0	2,9	3,1	2,7	2,8	3,0	2,6	2,3	1,6	liqueur
muud	0,8	0,9	1,7	1,8	2,3	2,2	2,1	2,3	2,3	2,3	2,8	1,5	other
Õlu*	122,2	129,6	135,6	146,0	147,3	160,5	139,9	141,6	136,9	128,2	129,5	129,1	Beer*
lahja õlu	95,3	114,0	120,1	131,4	132,6	131,6	114,7	118,9	116,3	117,1	124,9	125,0	light beer
kange õlu	26,9	15,6	15,5	14,6	14,7	28,9	25,2	22,7	20,6	11,1	4,6	4,1	strong beer
Lahjad alkohoolsed joogid	20,7	24,3	24,2	31,9	38,0	39,5	38,1	35,8	38,8	31,2	28,3	30,4	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0,1	0,0	1,3	0,5	0,2	1,4	1,7	2,0	2,4	2,3	0,0	0,0	Ethyl alcohol

* Lahja õlu ≤6%, kange õlu >6%
 Light beer ≤6%, strong beer >6%

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunkturiinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

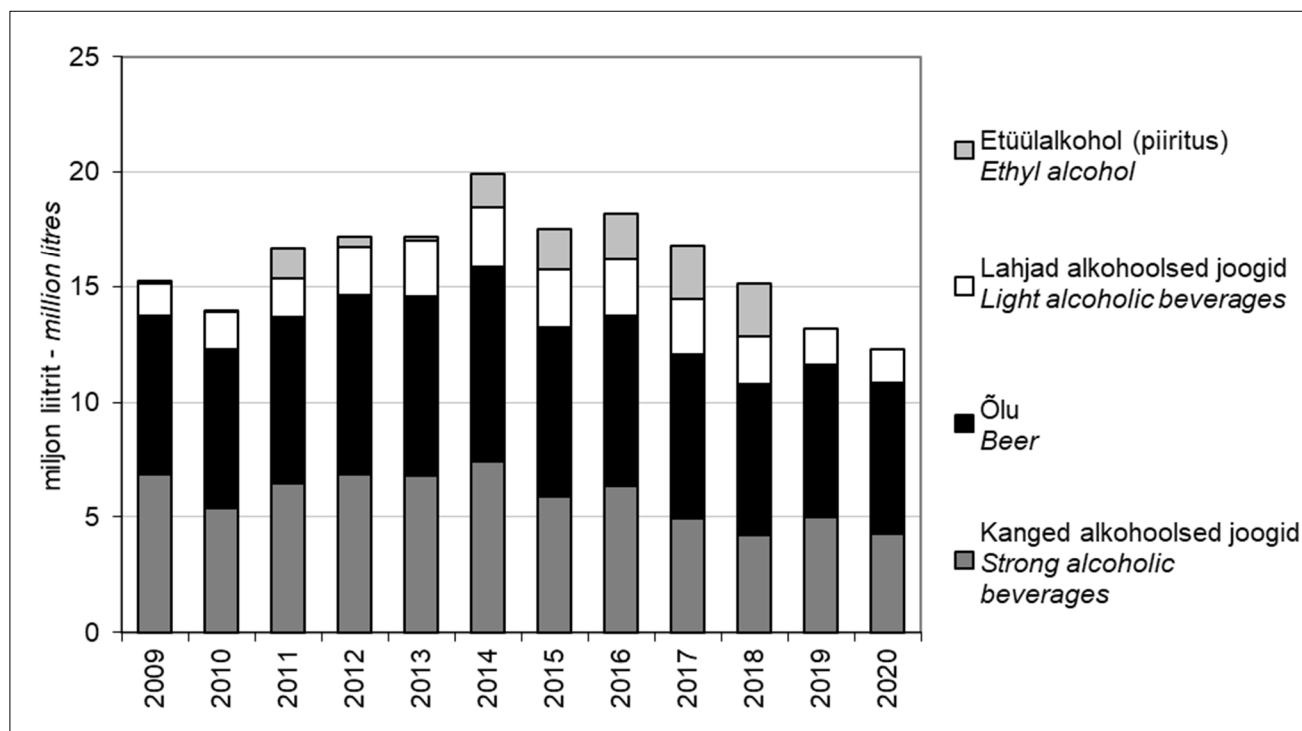
Joonis 1. **Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2009–2020, 100% alkohol**
Share of different alcoholic beverages in production 2009–2020, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunkturiinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 2. **Alkoholsete jookide tootmine 2009–2020, 100% alkohol**
Production of alcoholic beverages in 2009–2020, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunkturiinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 2. **Alkohoolsete jookide ekspordikäive 2009–2020**

Export turnover of alcoholic beverages 2009–2020

miljon € - million €

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	60,44	80,78	108,94	145,50	156,10	141,00	98,31	95,11	49,41	48,21	46,13	34,77	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	13,28	20,63	23,63	31,53	29,35	29,85	17,79	21,05	29,63	40,49	38,24	31,50	Beer
Viinamarjavein	13,69	14,81	15,34	13,62	13,15	14,99	12,90	19,77	24,93	24,98	25,53	16,84	Wine
Vermut	0,19	0,22	0,28	0,19	0,25	0,19	0,21	0,39	0,28	0,34	0,35	0,27	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	8,28	9,05	14,81	13,69	14,86	14,82	13,71	13,90	17,31	20,59	23,12	20,91	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0,00	0,01	0,67	0,34	0,07	0,26	0,93	1,04	3,28	2,32	0,64	34,09	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 3. **Alkohoolsete jookide koguseline eksport 2009–2020**

Export volume of alcoholic beverages 2009–2020

miljon liitrit - million litres

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	11,8	13,6	17,2	21,0	20,2	26,0	18,7	17,4	10,3	10,9	10,0	8,8	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	26,2	44,8	48,0	55,3	49,5	60,1	42,0	47,0	65,0	77,6	68,3	64,5	Beer
Viinamarjavein	4,0	4,7	5,2	4,3	3,8	3,9	3,1	5,0	6,4	6,0	5,5	3,8	Wine
Vermut	1,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	10,5	13,6	18,0	17,2	16,1	16,7	16,6	18,1	23,3	26,5	27,9	28,0	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0,0	0,0	0,7	0,2	0,1	0,2	0,9	1,0	1,1	0,6	0,6	4,9	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 4. Alkohoolsete jookide impordikäive 2009–2020
Import turnover of alcoholic beverages 2009–2020
 miljon € - million €

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	68,30	97,79	130,02	171,80	172,40	171,60	120,99	113,99	66,04	58,59	64,69	55,89	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	11,87	16,92	20,64	24,97	23,48	20,38	20,55	21,20	22,75	18,13	21,57	18,78	Beer
Viinamarjavein	39,99	46,39	52,81	56,60	60,98	63,35	64,49	72,51	76,30	74,16	74,10	65,43	Wine
Vermut	0,96	1,22	1,19	1,22	1,50	1,47	1,04	1,30	1,29	1,16	1,21	1,12	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	18,41	20,23	30,90	24,35	24,91	21,46	18,01	17,35	15,93	16,35	18,40	14,91	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	2,81	2,16	1,96	2,65	2,80	3,51	3,35	3,59	7,02	6,83	3,78	31,87	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 5. Alkohoolsete jookide koguseline import 2009–2020
Import volume of alcoholic beverages 2009–2020
 miljon liitrit - million litres

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	23,9	22,0	30,7	32,7	28,7	34,3	25,2	24,8	14,0	13,8	16,5	16,6	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	19,2	40,7	39,4	42,0	39,2	30,7	28,2	29,8	34,3	26,2	27,7	24,9	Beer
Viinamarjavein	16,7	19,5	21,8	22,2	23,6	23,1	23,0	25,2	24,5	22,7	22,5	20,0	Wine
Vermut	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	26,8	29,2	41,3	31,6	28,9	24,8	21,5	20,8	19,0	18,2	21,2	18,2	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	4,7	3,2	2,3	3,2	3,6	4,7	4,4	4,9	3,2	3,1	5,1	14,0	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 6. **Alkoholsete jookide ekspordihinnad 2009–2020***Export prices of alcoholic beverages 2009–2020*

€/liiter - €/litre

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	5.12	5.95	6.33	6.93	7.74	5.42	5.26	5.46	4.81	4.41	4.60	3.94	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0.51	0.46	0.49	0.57	0.59	0.50	0.42	0.45	0.46	0.52	0.56	0.49	Beer
Viinamarjavein	3.46	3.14	2.98	3.18	3.43	3.84	4.11	3.96	3.87	4.17	4.63	4.48	Wine
Vermut	1.35	1.21	1.56	2.41	2.70	2.28	3.47	4.41	3.26	3.23	3.77	3.93	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	0.79	0.67	0.82	0.80	0.92	0.89	0.83	0.77	0.74	0.78	0.83	0.75	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0.00	0.00	0.99	1.39	0.75	1.08	1.02	1.00	3.01	3.64	1.12	6.92	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 7. **Alkoholsete jookide impordihinnad 2009–2020***Import prices of alcoholic beverages 2009–2020*

€/liiter - €/litre

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	2.86	4.44	4.23	5.25	6.02	4.99	4.81	4.60	4.71	4.24	3.91	3.36	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	0.62	0.42	0.52	0.59	0.60	0.66	0.73	0.71	0.66	0.69	0.78	0.75	Beer
Viinamarjavein	2.39	2.38	2.43	2.55	2.58	2.74	2.81	2.87	3.11	3.27	3.30	3.28	Wine
Vermut	1.88	1.97	1.86	1.94	2.22	2.20	1.87	2.08	2.00	2.01	2.04	1.99	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	0.69	0.69	0.75	0.77	0.86	0.87	0.84	0.83	0.84	0.90	0.87	0.82	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	0.60	0.69	0.85	0.84	0.77	0.75	0.77	0.74	2.22	2.22	0.74	2.28	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

Tabel 8. **Alkoholsete jookide siseriiklik müük (sh kõik turistide ostud) 2009–2020**

Sales of alcoholic beverages in the domestic market (including purchases by tourists) 2009–2020
miljon liitrit - million litres

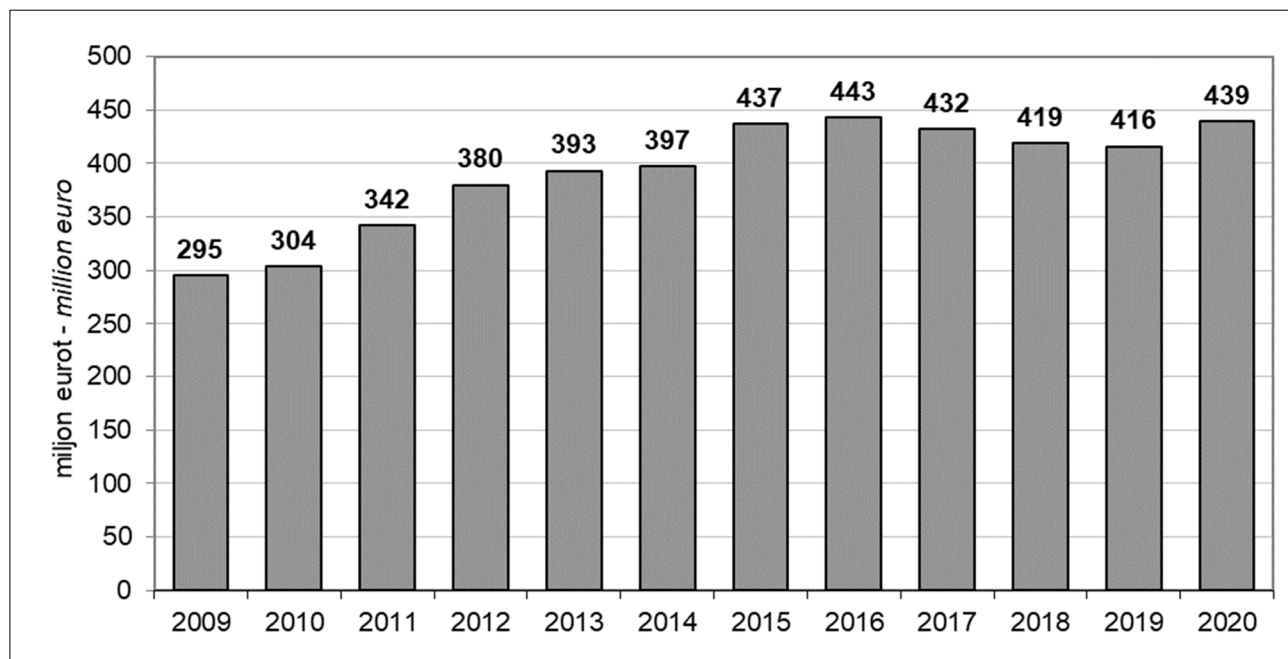
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid	18.5	16.8	19.4	19.9	20.8	19.7	18.8	17.3	13,5	12,5	13,4	13,4	Strong alcoholic beverages
viin	13.8	11.1	12.0	12.5	13.6	12.8	12.5	10.8	8,2	7,5	7,9	7,3	vodka
muud	4.7	5.7	7.4	7.4	7.1	6.9	6.3	6.6	5,2	5,1	5,5	6,1	other
Õlu	115.2	125.4	127.1	130.7	131.5	130.3	126.0	121.0	104,4	78,2	86,9	87,9	Beer
Viinamarjavein ja vermut	13.1	15.3	17.1	18.5	19.9	19.8	20.3	21.3	19,6	17,2	17,5	16,7	Wine and vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	33.0	33.7	40.5	41.9	43.8	42.8	37.7	34.8	32,6	17,6	21,4	19,2	Light alcoholic beverages

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunkturiinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 3. **Alkoholsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2009–2020***

*Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2009–2020**

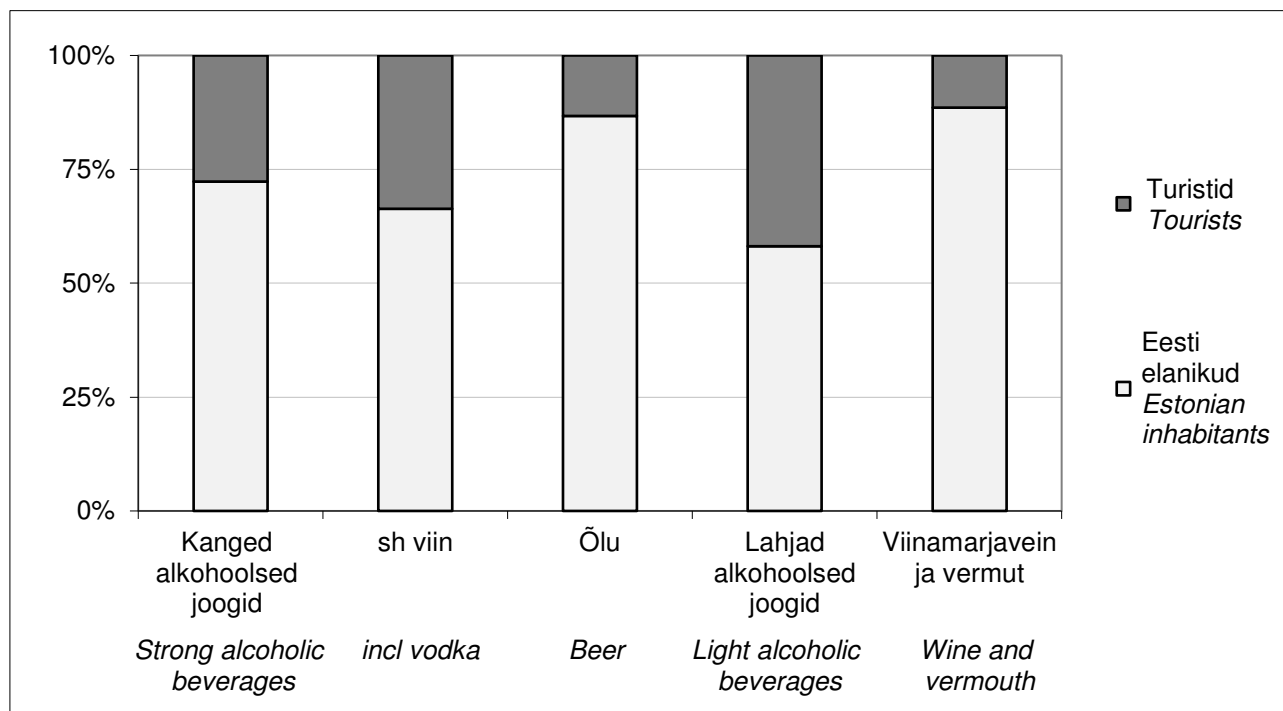

* Sisaldab ka käte desinfitseerimiseks kasutatud viina
Includes also vodka used for hand disinfection

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistics Estonia

Joonis 4. **Legaalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2020. a***
*Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by categories of beverages 2020**
 % müüdud alkoholist - % of alcohol sold

* Sisaldab ka müüki laevadel – Includes sales on ferries

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9. **Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2012–2020***
*Average retail prices of beer in shops 2012–2020**
 € / liiter - € / litre

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Eesti	1.94	1.94	1.98	2.16	2.30	2.70	3.14	3.06	2.86	<i>Estonia</i>
lahja õlu <6%	1.90	1.86	1.92	2.10	2.20	2.54	2.96	2.88	2.70	<i>light beer<6%</i>
kange õlu >6%	1.98	2.00	2.08	2.24	2.42	2.90	3.34	3.26	3.08	<i>strong beer>6%</i>
Tallinn	1.94	1.94	2.00	2.16	2.28	2.70	3.14	3.04	2.86	<i>Tallinn</i>
lahja õlu <6%	1.90	1.90	1.92	2.10	2.16	2.70	2.96	2.86	2.68	<i>light beer<6%</i>
kange õlu >6%	1.98	2.02	2.08	2.26	2.44	2.90	3.34	3.24	3.06	<i>strong beer>6%</i>

* Sisaldab panti
Includes deposit for beverage packaging

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut
 Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 10. **Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2012–2020**
Average retail prices of vodka 2012–2020
 € / liiter - € / litre

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Eesti	11.92	12.70	12.90	14.20	16.14	17.68	18.22	17.52	15.38	<i>Estonia</i>
madalam hinnaklass	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	15.42	14.74	12.36	<i>lower price category</i>
keskmise hinnaklass	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	20.78	20.00	17.54	<i>medium price category</i>
Tallinn	12.00	12.72	12.62	13.80	16.04	17.26	18.00	16.92	15.40	<i>Tallinn</i>
madalam hinnaklass	9.90	10.76	10.92	11.54	13.28	14.68	15.26	14.68	12.26	<i>lower price category</i>
keskmise hinnaklass	13.74	14.24	14.76	16.22	19.22	19.84	20.72	19.14	17.62	<i>medium price category</i>

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Tabel 11. **Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2012–2020***Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2012–2020*

€/pudel - €/bottle

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Viin 40% maitsestatamata. 0,5 l klaaspudel	5.96	6.35	6.45	7.10	8.07	8.84	9.11	8.76	7.69	Vodka 40% not flavoured. 0,5 l glass bottle
madalam hinnaklass	4.99	5.41	5.51	5.85	6.72	7.38	7.71	7.37	6.18	lower price category
keskmise hinnaklass	6.89	7.29	7.57	8.33	9.39	10.19	10.39	10.00	8.77	medium price category
Liköör 0,5 l klaaspudel	6.27	6.59	6.75	7.81	8.42	8.97	9.23	9.13	8.53	Liqueur 0,5 l glass bottle
marjaliköör 21%	4.47	4.68	4.91	5.37	5.78	6.17	6.32	6.22	5.87	berry liqueur 21%
kange liköör 40–45%	8.43	8.89	9.14	10.91	11.86	12.58	12.60	12.43	11.38	strong liqueur 40–45%
kreemliköör 16–17%	6.14	6.45	6.64	7.41	8.00	8.40	8.55	8.55	7.96	cream liqueur 16–17%
Džinn 38–40%. 0,5 l klaaspudel	7.08	7.41	7.92	8.71	9.57	10.53	10.63	10.91	10.27	Gin 38–40%. 0,5 l glass bottle
Õlu 0,5 l klaaspudel*	0.97	0.97	0.99	1.08	1.15	1.35	1.57	1.53	1.43	Beer 0,5 l glass bottle*
lahja õlu ≤6%	0.95	0.93	0.96	1.05	1.10	1.27	1.48	1.44	1.35	light beer ≤6%
kange õlu >6%	0.99	1.00	1.04	1.12	1.21	1.45	1.67	1.63	1.54	strong beer >6%
Siider 1,5 l plastpudel*	2.81	2.82	2.95	3.09	3.28	3.67	4.29	4.12	3.85	Cider 0,5 l plastic bottle*
Marjavein 11–14%. 0,5 l klaaspudel	3.04	3.35	3.67	3.78	3.85	3.95	4.06	4.23	3.95	Berry wine 11–14%. 0,5 l glass bottle

* Sisaldab panti – Includes deposit for beverage packaging

Allikas: Hinnainfo, Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Price Information, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 12. **Legaalse ja illegaalse alkoholi keskmised hinnad 2012–2020***Average prices of legal and illegal alcohol 2012–2020*

€/liiter - €/litre

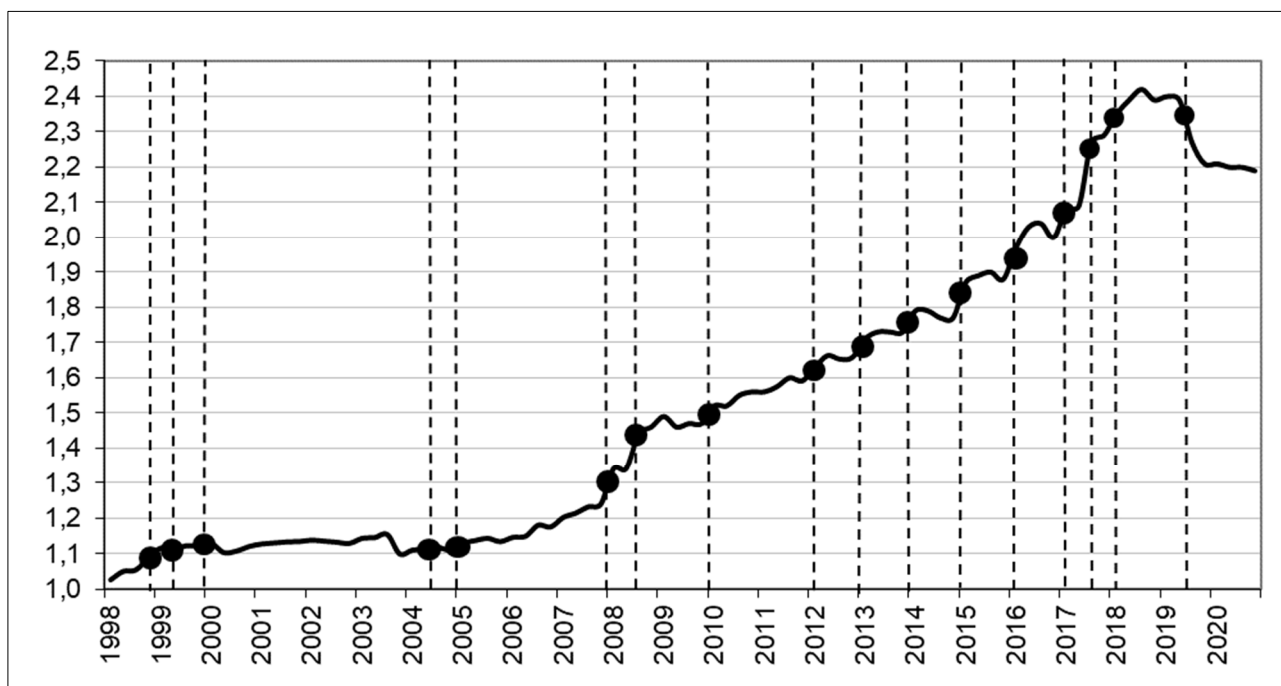
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Legaalne Eesti viin. keskmise hinnaklass	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	20.78	20.00	17.54	Legal Estonian vodka. medium price category
Legaalne Eesti viin. madalam hinnaklass	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	15.42	14.74	12.36	Legal Estonian vodka. lower price category
Salaviin	7.98	7.64	7.70	9.50	10.58	8.85	8.89	6.99	8.40	Illegal vodka
Salapiiritus	6.12	6.11	...	...	...	8.25	14.56	...	...	Illegal spirits
Puskar	4.96	...	...	...	11.34	10.48	13.16	8.06	9.76	Homebrew
Aktsiis (viin 40%)	5.96	6.26	6.57	7.56	8.69	9.56	10.03	7.52	7.52	Excise duty (vodka 40%)

... Andmed puuduvad - Data not available

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis (elanike hinnangute alusel). Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Envelope Wages in Estonia (based on inhabitants' estimation). Estonian Institute of Economic Research

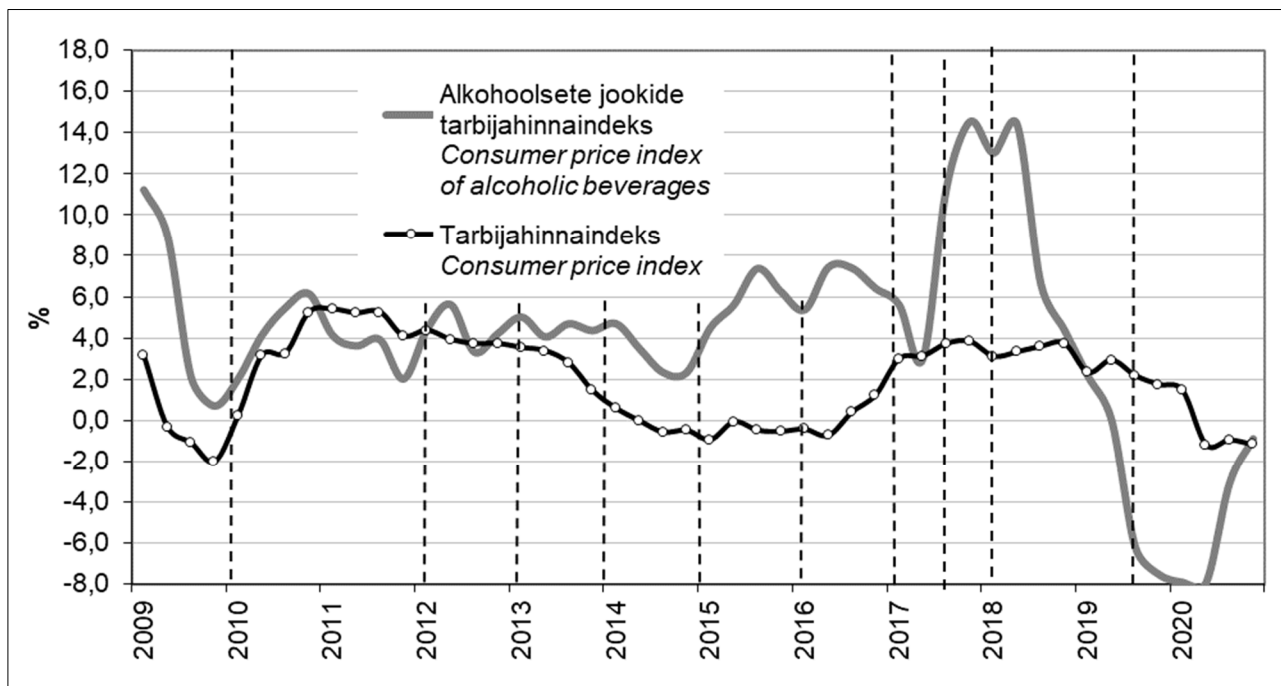
Joonis 5. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2020 (1997=1)**
Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2020 (1997=1)

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabelist 13
Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 13

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 6. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2009–2020**
Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2009–2020
 kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga - growth compared to the same period of the previous year

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabelist 13
Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 13

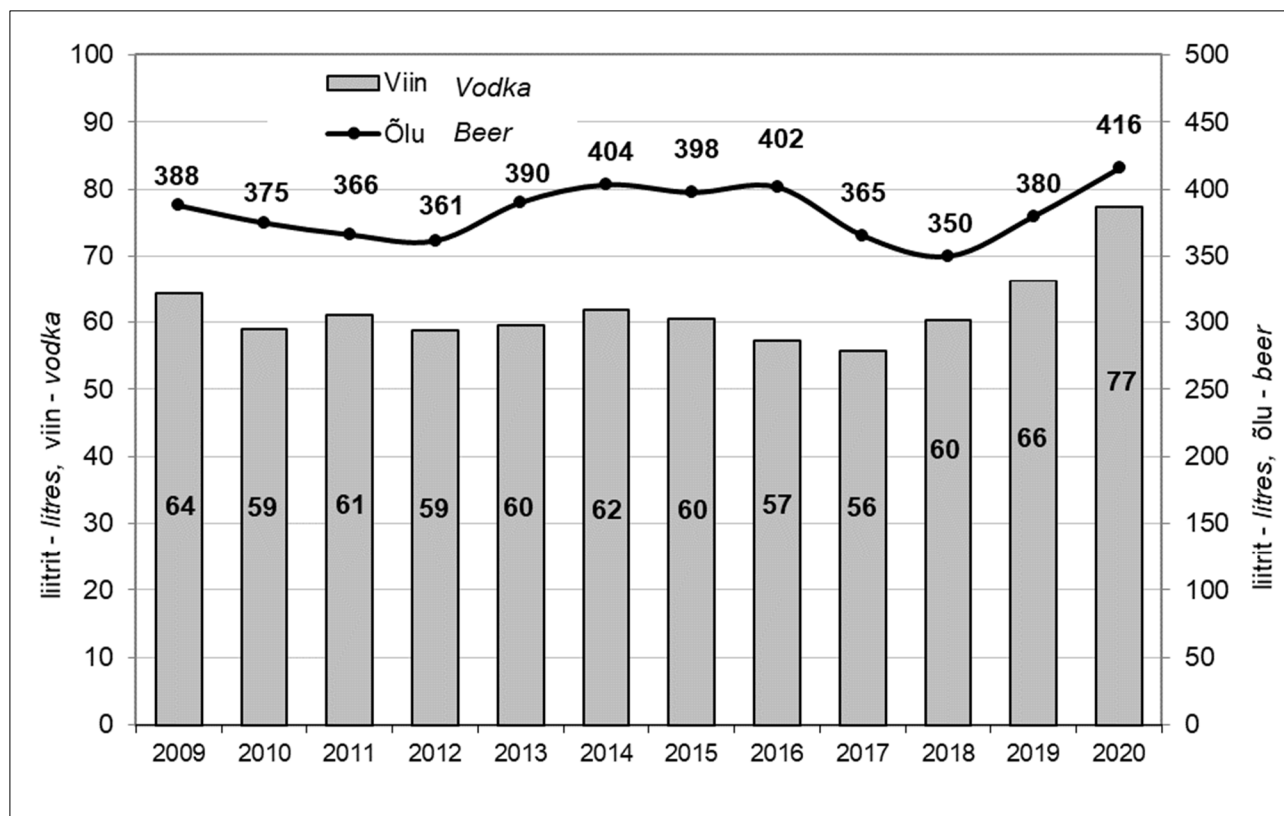
Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 7. Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks osta keskmise netokuupalga eest 2009–2020

Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2009–2020

keskmise netokuupalk jagatud 1 liitri viina või õlle jaehinnaga*

average net monthly wage divided by retail price of 1 litre of beer or vodka*

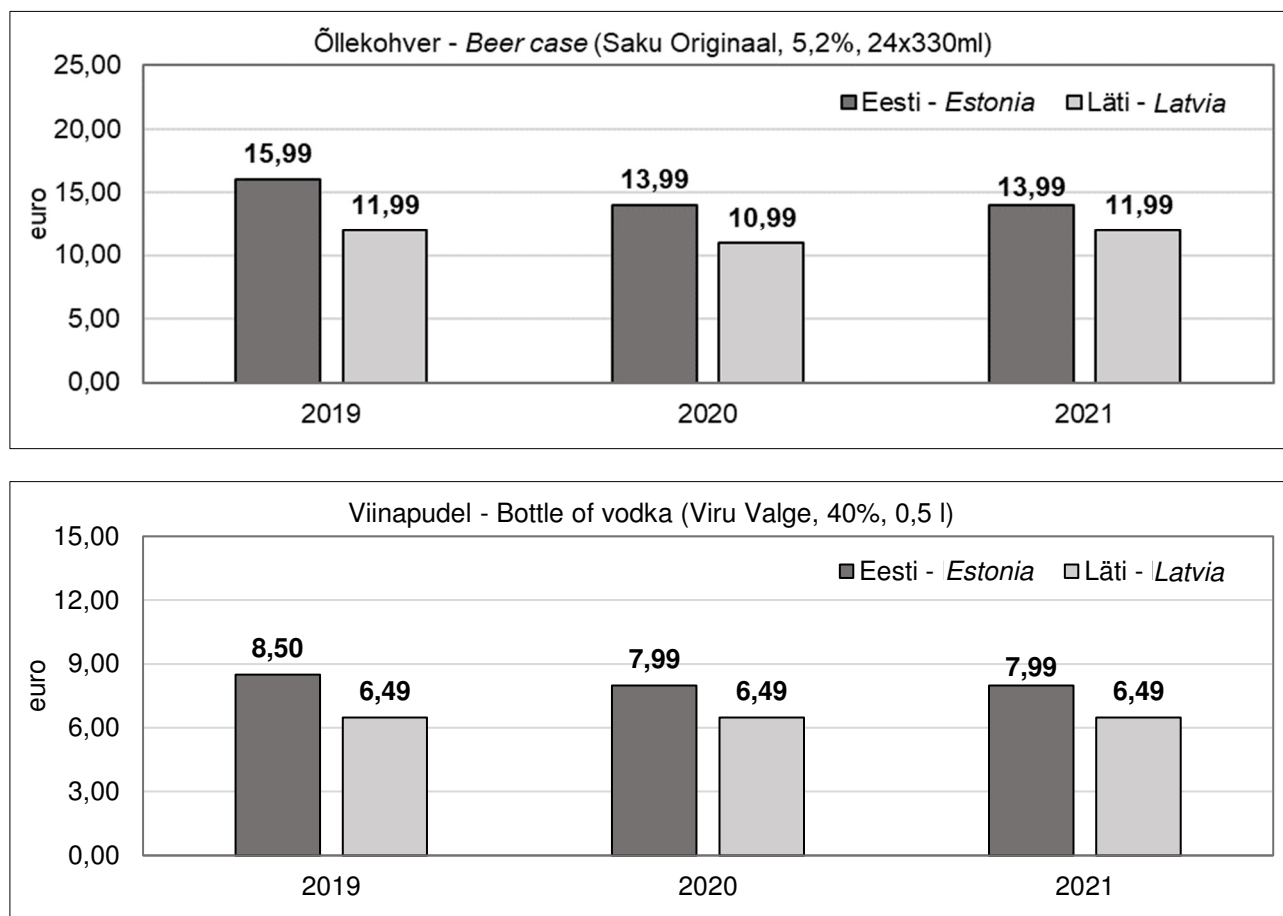

* Eesti aasta keskmine kodumaise viina ja õlle jaehind
 Annual average price of domestic vodka and beer in Estonia

Allikad: Hinnainfo. Eesti Konjunkturiinstituut; Statistikaamet

Sources: Price Information. Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 8. **Õlle ja viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes juunis 2019–2021**
Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops in June 2019–2021

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut
 Source: Estonian Institute of Economic Research

2. Riiklik alkoholituru korraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. **Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus**
Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU

€

	Ühik <i>Unit</i>	Eesti aktsiisimäärad ja nende kehtimahakkamine <i>Excise duty rates in Estonia and their entry into force</i>							Aktsiisi alammäär EU-s <i>Minimum excise duty in EU</i>
			01.01.2015	01.02.2016	01.02.2017	01.07.2017	01.02.2018	1.07.2019	
Vein <i>Wine</i>	100 liitrit <i>100 litres</i>	≤6%	42.22	48.55	53.41	77.44	84.41	63.35	0.00
		>6%	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	147.82	
Kääritatud joogid <i>Fermented alcoholic beverages</i>	100 liitrit <i>100 litres</i>	≤6%	42.22	48.55	53.41	77.44	84.41	63.35	0.00
		>6%	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	147.82	
Õlu <i>Beer</i>	etanooli 1 mahuprotsendi kohta 100 liitris <i>per 1% of ethyl alcohol by volume in 100 litres</i>		7.22	8.30	9.13	15.52	16.92	12.70	1.87
			3.61*	4.15*	4.57*	7.76*	8.46*	6.35*	
Vahetoode <i>Intermediate product</i>	100 liitrit <i>100 litres</i>		207.93	239.12	263.03	263.03	289.33	289.33	45.00
Muu alkohol <i>Other alcohol</i>	100 liitri 100% alkoholi kohta <i>per 100 litres of 100% alcohol</i>		1 889.00	2172.00	2389.00	2389.00	2508.00	1881.00	550.00

* Õlle väiketootjatele kehtestatud 50-protsendiline aktsiisimäär - 50% excise duty rate for small beer producers

Allikas: Rahandusministeerium

Source: Ministry of Finance

Tabel 14. **Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2009–2020***
*Alcohol excise revenue recieved by the state budget 2009–2020**
 miljon € - million €

	Maksud kokku	Aktsiisid	Alkoholi- aktsiis	Alkoholiaktsiisi osakaal aktsiisilaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal kogu maksulaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal riigi tuludes, %	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta, €
	Total tax revenue	Excise revenue	Alcohol excise revenue	Share of alcohol excise in excise revenue, %	Share of alcohol excise in total tax revenue, %	Share of alcohol excise in total state revenue, %	Alcohol excise revenue per capita, €
2009	4 076,28	627,48	160,42	25,6	3,9	2,9	120,10
2010	4 045,61	666,28	165,21	24,8	4,1	2,9	123,91
2011	4 342,12	716,97	178,58	24,9	4,1	3,0	134,31
2012	5 787,47	776,24	195,28	25,2	3,4	2,6	147,36
2013	6 140,42	792,77	209,00	26,4	3,4	2,7	158,31
2014	6 644,63	836,02	220,03	26,3	3,3	2,8	167,19
2015	7 127,77	872,96	222,05	25,4	3,1	2,8	169,08
2016	7 531,90	970,51	251,05	25,9	3,3	2,9	190,77
2017	8 068,72	1 005,26	221,82	22,1	2,7	2,4	168,56
2018	8 713,78	1 012,01	231,74	22,9	2,7	2,3	175,69
2019	9 528,96	1 128,39	225,45	20,0	2,4	2,1	170,15
2020	9 398,02	897,24	211,37	23,6	2,2	2,0	159,06

* Alates 2017. aastast muudeti riigieelarve arvestamine kassapõhisest tekkepõhiseks
 From 2017 the state budget accounting changed from cash-based to accrual basis of accounting

Allikad: Rahandusministeerium; Statistikaamet

Sources: Ministry of Finance; Statistics Estonia

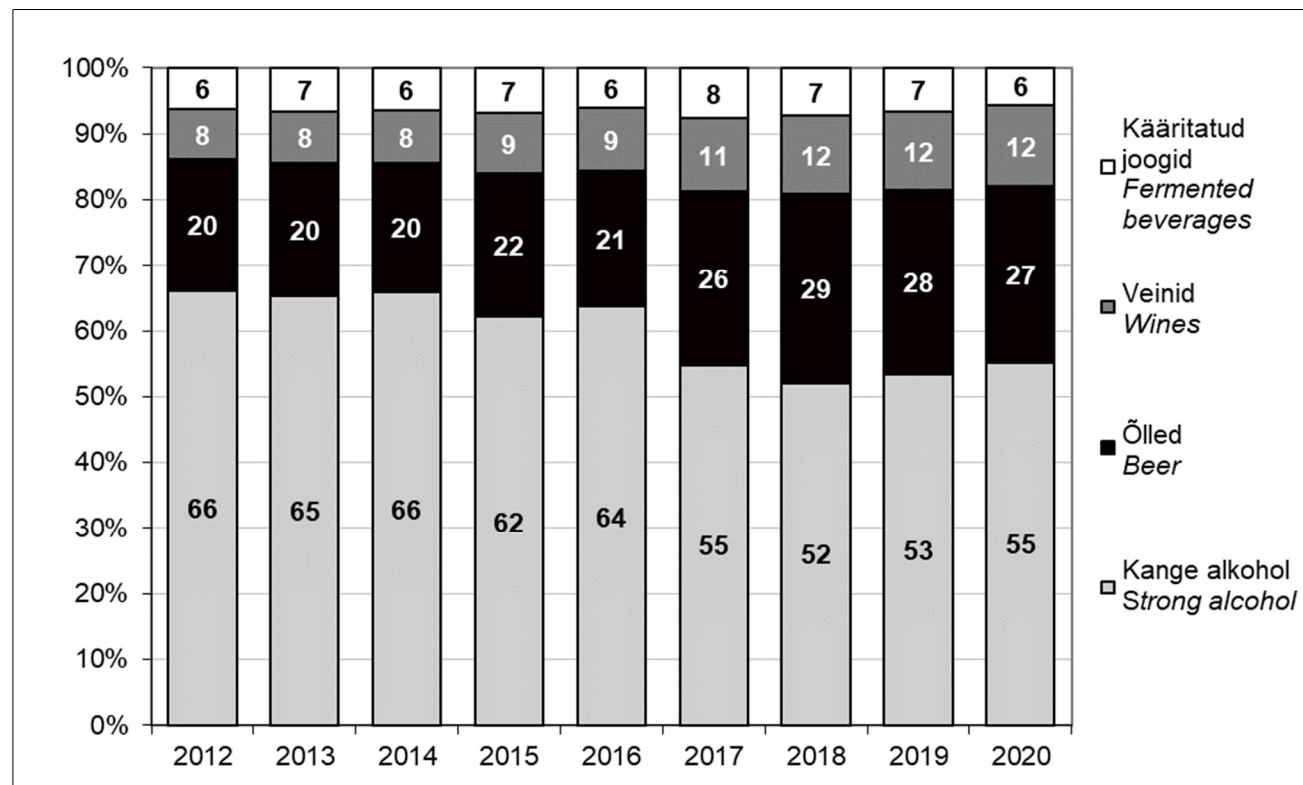
Tabel 15. Erinevatelt alkohoolsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2012–2020*
*Alcohol excise revenues recieved from various alcoholic beverages 2012–2020**
 miljon € - million €

	Kange alkohol <i>Ethyl alcohol</i>	Õlu <i>Beer</i>	Vein <i>Wine</i>	Kääritatud joogid <i>Fermented beverages</i>	Vahetoode <i>Intermediate products</i>	Kokku <i>Total</i>
2012	128,29	38,97	14,67	12,23	1,12	195,28
2013	135,74	42,03	16,08	13,95	1,20	209,00
2014	144,10	43,06	17,33	14,20	1,34	220,03
2015	137,03	48,38	19,98	15,25	1,41	222,05
2016	158,98	51,66	23,55	15,34	1,50	251,05
2017	120,58	58,32	24,36	16,96	1,44	221,66
2018	120,56	66,58	26,31	16,81	1,55	231,81
2019	119,74	62,57	26,82	14,79	1,53	225,45
2020	116,00	56,26	26,13	11,82	1,16	211,37

* Kuni 2016. aastani kassapõhine arvestus, alates 2017. aastast tekkepõhine arvestus. Summad on arvestuslikud
 Until 2016 the state budget methology used cash based accounting. from 2017 accrual basis of accounting. Amounts are estimated

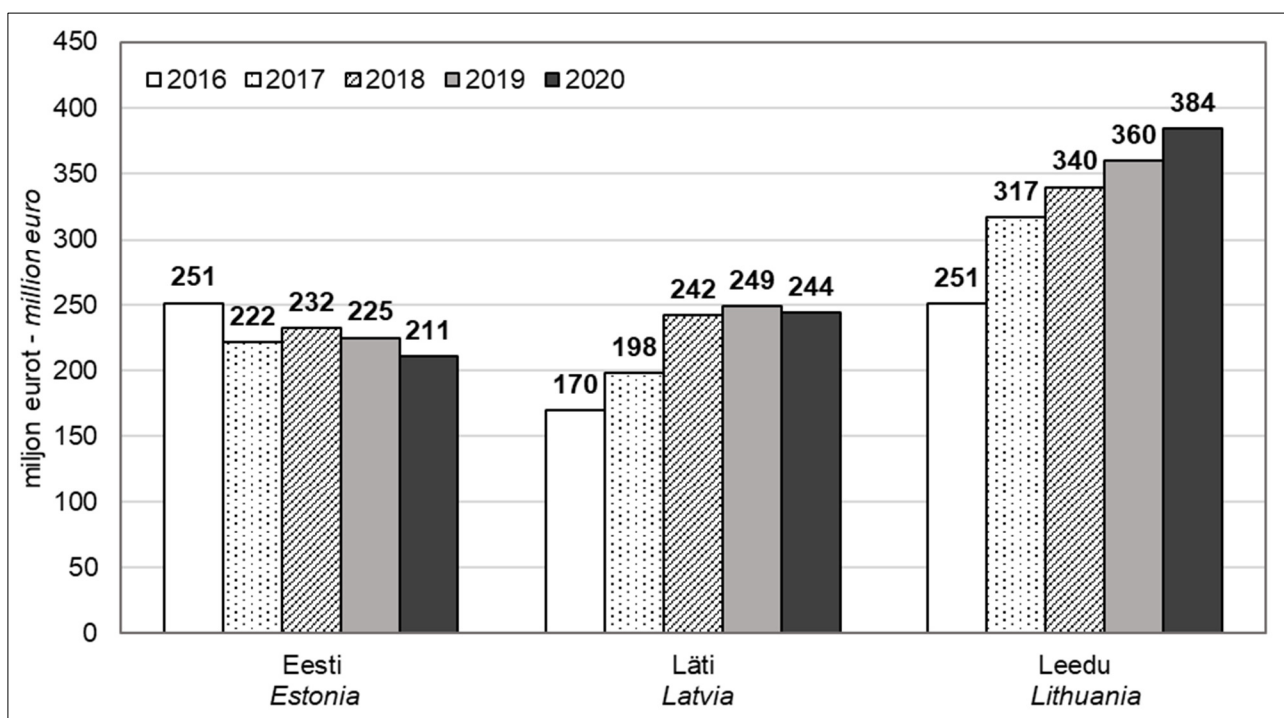
Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 9. Laekunud alkoholiaktsiiside jaotus jookide lõikes 2012–2020
Distribution of received excise taxes from different alcoholic beverages 2012–2020

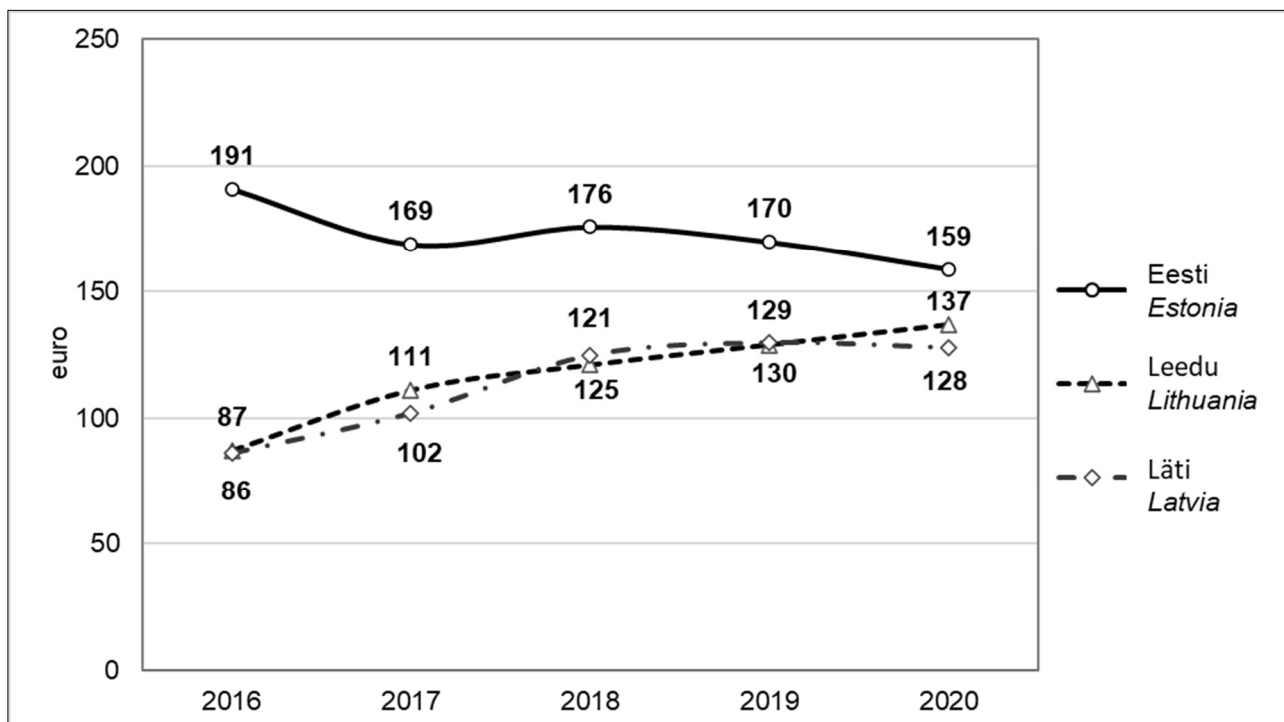
Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 10. **Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis võrreldes Läti ja Leeduga 2016–2020**
The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2016–2020

Allikas: Rahandusministeerium. Läti Riigieelarve Talitus. Leedu Statistikaamet
 Source: Ministry of Finance. State Revenue Service of Latvia. Statistics Lithuania

Joonis 11. **Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta Eestis, Lätis ja Leedus 2016–2020**
Collection of alcohol excise tax per capita in Estonia, Latvia and Lithuania 2016–2020

Allikas: Rahandusministeerium. Läti Riigieelarve Talitus. Leedu Statistikaamet. Eesti Konjunkturiinstituudi arvutused
 Source: Ministry of Finance. State Revenue Service of Latvia. Statistics Lithuania. calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 16. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes*

Number of registered alcohol sales points by local municipalities*

	Müügikohti kokku		Jae		Hulgi		Toitlustusasutused		
	Total number of sales outlets		Retail		Wholesale		Restaurants, pubs. cafés etc.		
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	
Harju maakond	3 700	3 976	1 086	1 160	581	619	2 033	2 197	Harju county
Tallinn	2 852	3 062	758	818	383	411	1 711	1 833	Tallinn
Hiiu maakond	117	126	32	34	13	14	72	78	Hiiu county
Ida-Viru maakond	608	635	300	316	42	42	266	277	Ida-Viru county
Narva	249	269	126	134	20	21	103	114	Narva
Kohtla-Järve	102	103	61	61	8	8	33	34	Kohtla-Järve
Jõgeva maakond	166	181	91	98	9	9	66	74	Jõgeva county
Järva maakond	160	172	85	88	9	9	66	75	Järva county
Lääne maakond	180	195	57	63	8	9	115	123	Lääne county
Lääne-Viru maakond	351	383	153	167	27	30	171	186	Lääne-Viru county
Põlva maakond	135	148	67	70	11	14	57	64	Põlva county
Pärnu maakond	737	772	309	321	31	31	397	420	Pärnu county
Pärnu	522	542	200	204	27	27	295	311	Pärnu
Rapla maakond	188	193	95	96	10	12	83	85	Rapla county
Saare maakond	333	356	146	154	20	21	167	181	Saare county
Tartu maakond	689	718	250	266	59	67	380	385	Tartu county
Tartu	488	496	153	159	42	47	293	290	Tartu
Valga maakond	201	206	95	97	8	10	98	99	Valga county
Viljandi maakond	263	267	131	129	16	18	116	120	Viljandi county
Viljandi	134	136	55	53	8	8	71	75	Viljand
Võru maakond	251	269	131	138	15	16	105	115	Võru county
Kokku	8 079	8 597	3 028	3 197	859	921	4 192	4 479	Total

* Alkoholi müügiga seotud registreeringud seisuga 11.03.2020 ja 6.04.2021.
 Registrations related to alcohol sales as of 11.03.2020 and 6.04.2021

Allikas: Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Source: Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 17. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta***
*Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants**

	Rahvaarv <i>Population</i>	Jaemüügikohad <i>Retail sales outlets</i>	Toitlustusasutused <i>Restaurants, pubs, cafés etc</i>	Kokku** <i>Total**</i>	
Harju maakond	609 515	1,9	3,6	6,5	<i>Harju county</i>
Tallinn	438 341	1,9	4,2	7,0	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	9 381	3,6	8,3	13,4	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	131 913	2,4	2,1	4,8	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	53 424	2,5	2,1	5,0	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	32 577	1,9	1,0	3,2	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	28 082	3,5	2,6	6,4	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	29 817	3,0	2,5	5,8	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	20 285	3,1	6,1	9,6	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	58 402	2,9	3,2	6,6	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	24 473	2,9	2,6	6,0	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	85 760	3,7	4,9	9,0	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	50 639	4,0	6,1	10,7	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	33 116	2,9	2,6	5,8	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	33 032	4,7	5,5	10,8	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	153 912	1,7	2,5	4,7	<i>Tartu county</i>
Tartu	95 430	1,7	3,0	5,2	<i>Tartu</i>
Valga maakond	27 962	3,5	3,5	7,4	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	45 877	2,8	2,6	5,8	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	16 875	3,1	4,4	8,1	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	34 898	4,0	3,3	7,7	<i>Võru county</i>
Kokku	1 330 068***	2,4	3,4	6,5	<i>Total</i>

* Alkoholi müügiga seotud registreeringute põhjal, seisuga 6.04.2021
According to registrations related to alcohol sales as of 6.04.2021

** Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

*** Rahvaarv kokku sisaldab ka määratlemata maakondade elanikke – *The total population also includes residents of unspecified counties*

Allikad: Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 18. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km² kohta*
*Number of registered alcohol sales points per 10 km² **

	Pindala km ² <i>Area in km²</i>	Jaemüügikohad <i>Retail sales outlets</i>	Toitlustusasutused <i>Restaurants. pubs. cafés etc</i>	Kokku** <i>Total**</i>	
Harju maakond	4 327	2,7	5,1	9,2	<i>Harju county</i>
Tallinn	159	51,3	115,0	192,1	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	1 032	0,3	0,8	1,2	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	2 972	1,1	0,9	2,1	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	69	19,5	16,6	39,1	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	39	15,5	8,6	26,2	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	2 545	0,4	0,3	0,7	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	2 674	0,3	0,3	0,6	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	1 816	0,3	0,7	1,1	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	3 696	0,5	0,5	1,0	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	1 823	0,4	0,4	0,8	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	5 419	0,6	0,8	1,4	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	33	61,5	93,8	163,5	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	2 765	0,3	0,3	0,7	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	2 938	0,5	0,6	1,2	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	3 349	0,8	1,1	2,1	<i>Tartu county</i>
Tartu	39	41,0	74,7	127,8	<i>Tartu</i>
Valga maakond	1 917	0,5	0,5	1,1	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	3 420	0,4	0,4	0,8	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	15	36,1	51,1	92,7	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	2 773	0,5	0,4	1,0	<i>Võru county</i>
Kokku	43 465	0,7	1,0	2,0	<i>Total</i>

* Alkoholi müügiga seotud registreeringute põhjal. seisuga 6.04.2021
According registrations related to alcohol sales as of 6.04.2021

** Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

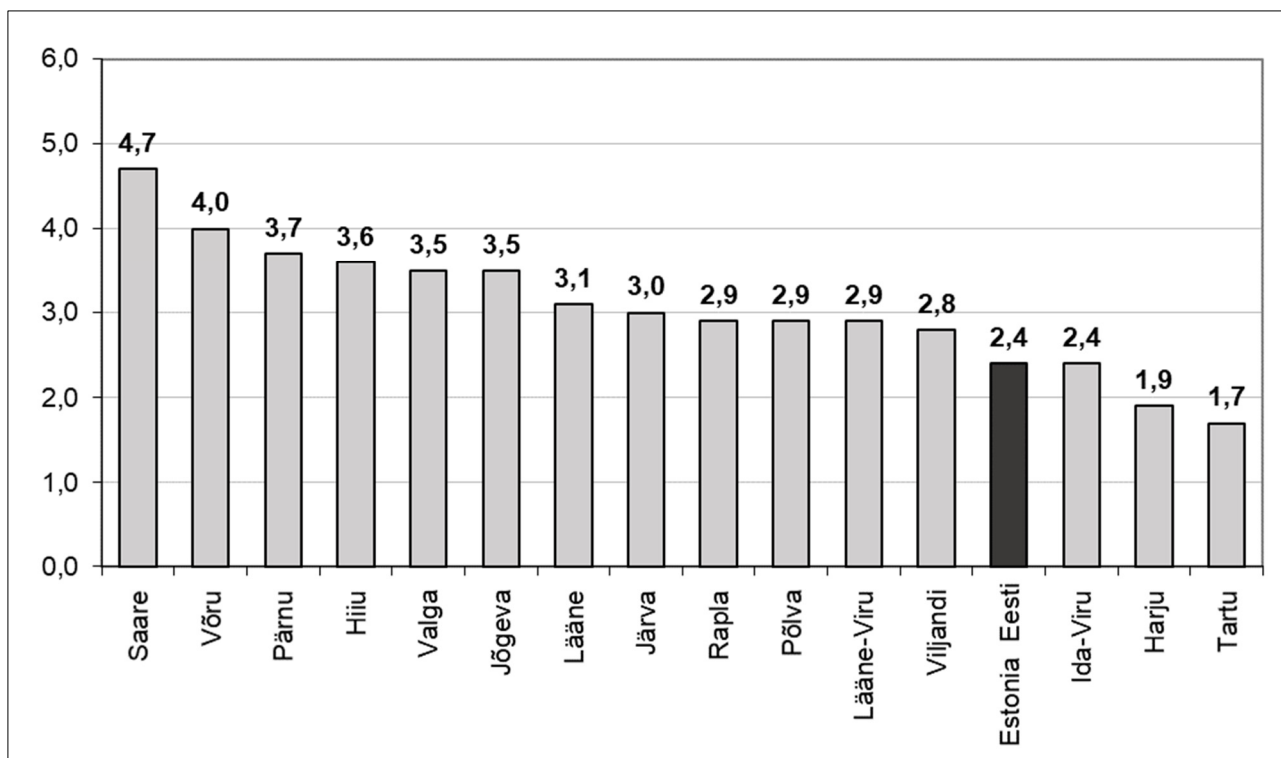
Allikad: Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 12. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta**

Number of registered retail sales outlets in counties per 1000 inhabitants

seisuga 6.04.2021 - as of 6.04.2021

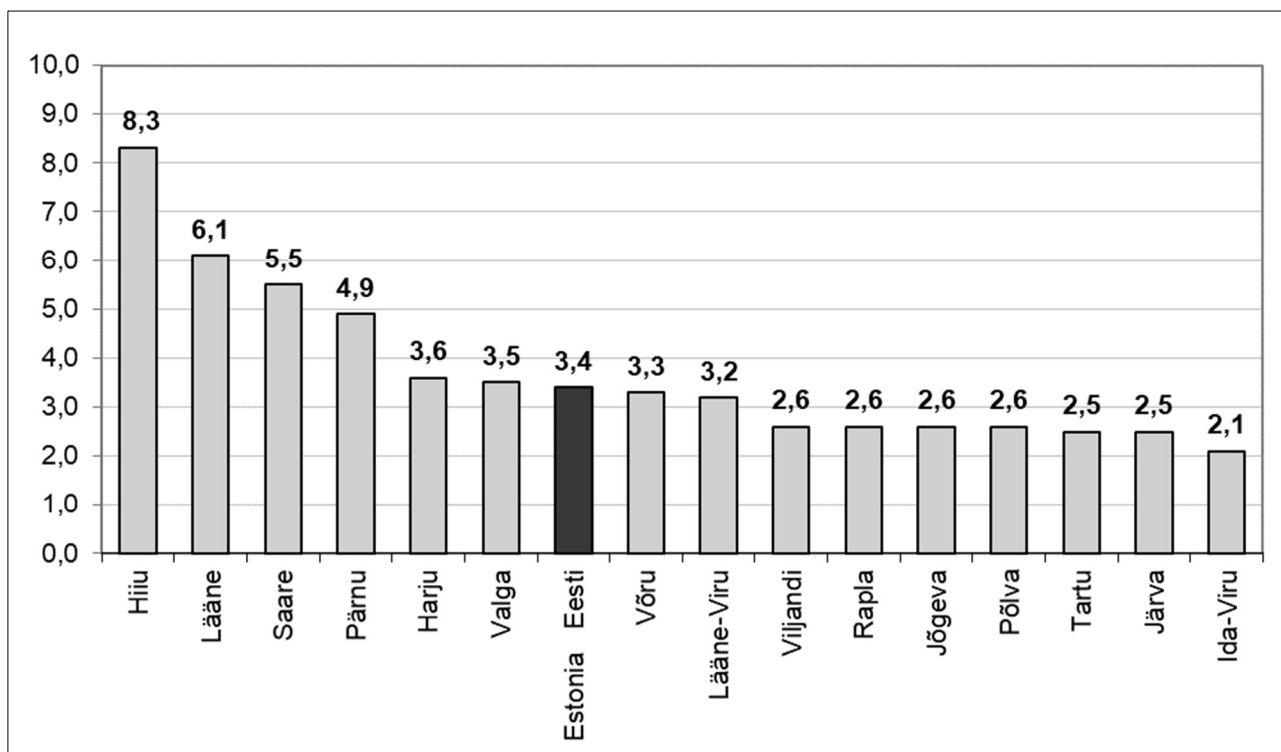
Allikad: Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 13. **Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta**

Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants

seisuga 6.04.2021 - as of 6.04.2021

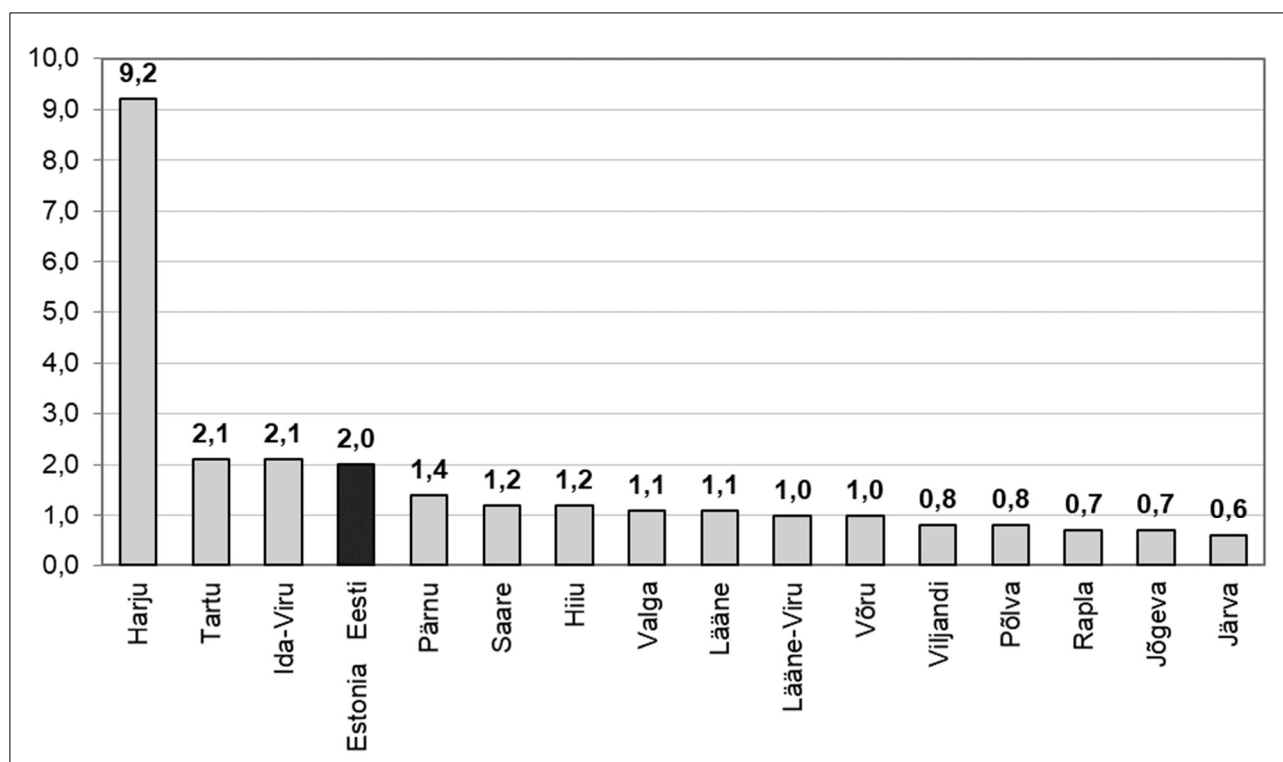

Allikad: Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 14. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta**Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km²

seisuga 6.04.2021 - as of 6.04.2021

Allikad: Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 19. **Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2015–2020 (küsitluste tulemused)**

Distance to the closest alcohol sales outlet from the place of residence 2015–2020 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Elumajas või naabruses/ aega kulub kuni 10 min	85	87	83	88	85	86	In the dwelling-house or neighbouring building/ up to 10 minutes
Aega kulub kuni 30 min	12	11	13	10	13	12	Up to 30 minutes
Aega kulub üle 30 min	3	2	4	2	2	2	More than 30 minutes
Kokku	100	100	100	100	100	100	Total

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. **Alkoholi tarbimine 2009–2020***
Consumption of alcohol 2009–2020*

liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Legaalne müük	12,79	12,71	13,77	14,34	14,97	14,56	14,06	13,11	10,95	9,05	9,71	9,08	Legal sales
Turistide kaasaostud	2,64	3,02	3,61	4,00	4,76	4,72	4,65	4,65	3,86	3,04	2,94	1,64	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,64	0,67	0,73	0,82	0,91	0,99	0,94	0,97	0,94	0,86	0,80	0,32	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	...	...	...	...	...	...	...	0,65	2,09	2,83	2,39	1,45	Bought abroad
Illegaalne müük	0,61	0,68	0,74	0,75	0,70	0,48	0,40	0,40	0,39	0,41	0,29	0,23	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,33	8,87	8,54	8,62	8,39	8,65	8,80	Total consumption by Estonian inhabitants*

... Andmeid ei kogutud - Data not available

* Tarbimine kokku võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 21. **Alkoholi tarbimine 2009–2020***
Consumption of alcohol 2009–2020*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

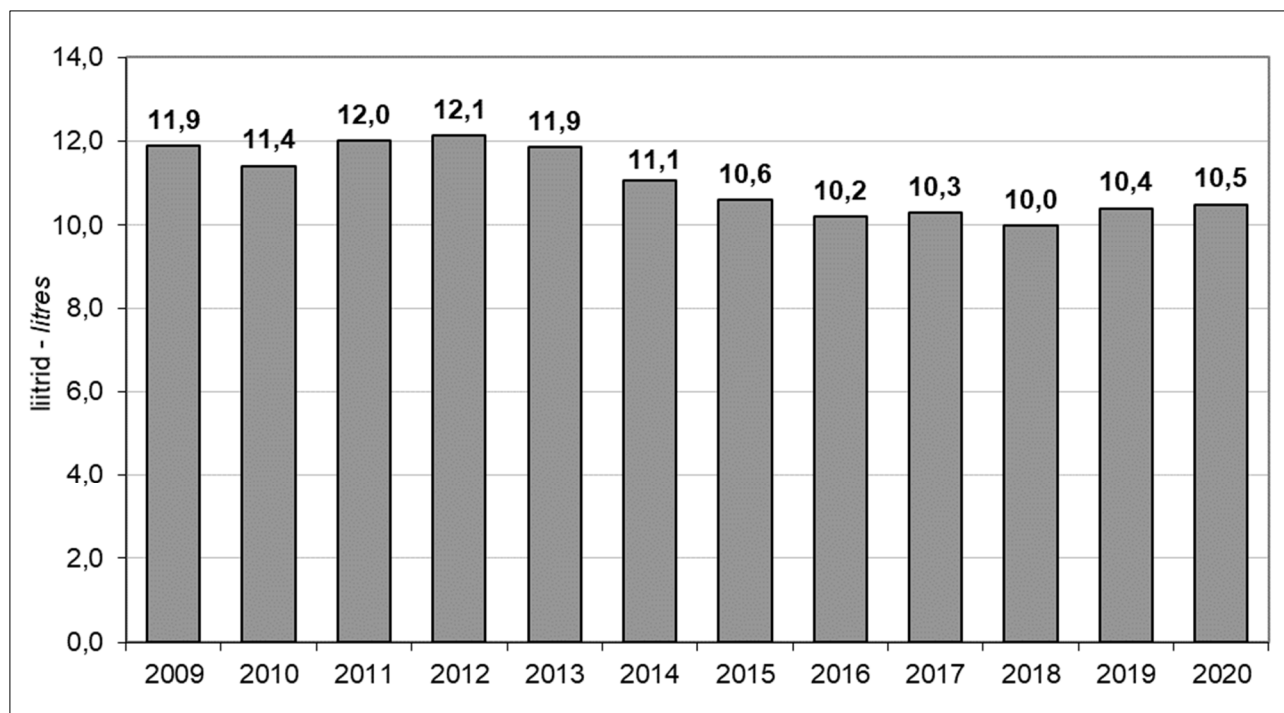
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Legaalne müük	15,03	14,97	16,27	16,96	17,75	17,29	16,72	15,61	13,08	10,81	11,62	10,88	Legal sales
Turistide kaasaostud	3,10	3,56	4,26	4,73	5,64	5,60	5,53	5,54	4,61	3,63	3,52	1,97	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,75	0,79	0,86	0,97	1,08	1,17	1,12	1,15	1,13	1,02	0,94	0,38	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	...	...	...	...	...	...	...	0,77	2,50	3,38	2,86	1,73	Bought abroad
Illegaalne müük	0,71	0,80	0,88	0,88	0,83	0,57	0,48	0,48	0,46	0,49	0,34	0,28	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,30	10,03	10,36	10,54	Total consumption by Estonian inhabitants*

... Andmeid ei kogutud - Data not available

* Tarbimine kokku võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Joonis 15. **Alkoholi tarbimine 2009–2020***Consumption of alcohol 2009–2020*liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 22. **Alkoholsete jookide kogutarbimine (joogi kanguses) 2009–2020****Total consumption of alcoholic beverages (by volume) 2009–2020**miljon liitrit - *million litres*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkoholised joogid	14,30	12,50	13,78	13,30	13,06	11,74	10,98	10,65	10,23	10,27	10,81	12,52	Strong alcoholic beverages
Õlu	95,10	100,50	101,50	101,08	101,64	93,13	87,90	88,90	91,63	87,89	89,38	89,64	Beer
Lahjad alkoholised joogid	23,10	21,86	22,22	21,31	20,03	18,74	14,54	12,00	9,44	8,70	11,56	13,62	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	9,90	11,66	12,81	13,68	14,36	13,95	14,27	15,88	15,98	16,41	17,16	17,20	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. ja 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 and 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 23. **Alkoholsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2009–2020****Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2009–2020**liitrit elaniku kohta - *litres per capita*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid	10,71	9,38	10,36	10,04	9,89	8,92	8,36	8,09	7,77	7,79	8,16	9,42	Strong alcoholic beverages
Õlu	71,20	75,39	76,32	76,29	77,00	70,77	66,95	67,55	69,63	66,63	67,46	67,45	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	17,32	16,40	16,71	16,08	15,18	14,24	11,07	9,12	7,17	6,60	8,72	10,25	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	7,41	8,75	9,63	10,32	10,88	10,60	10,87	12,07	12,14	12,44	12,95	12,94	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. ja 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 and 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 24. **Alkoholsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2009–2020****Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2009–2020**liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - *litres per capita aged 15 and over*

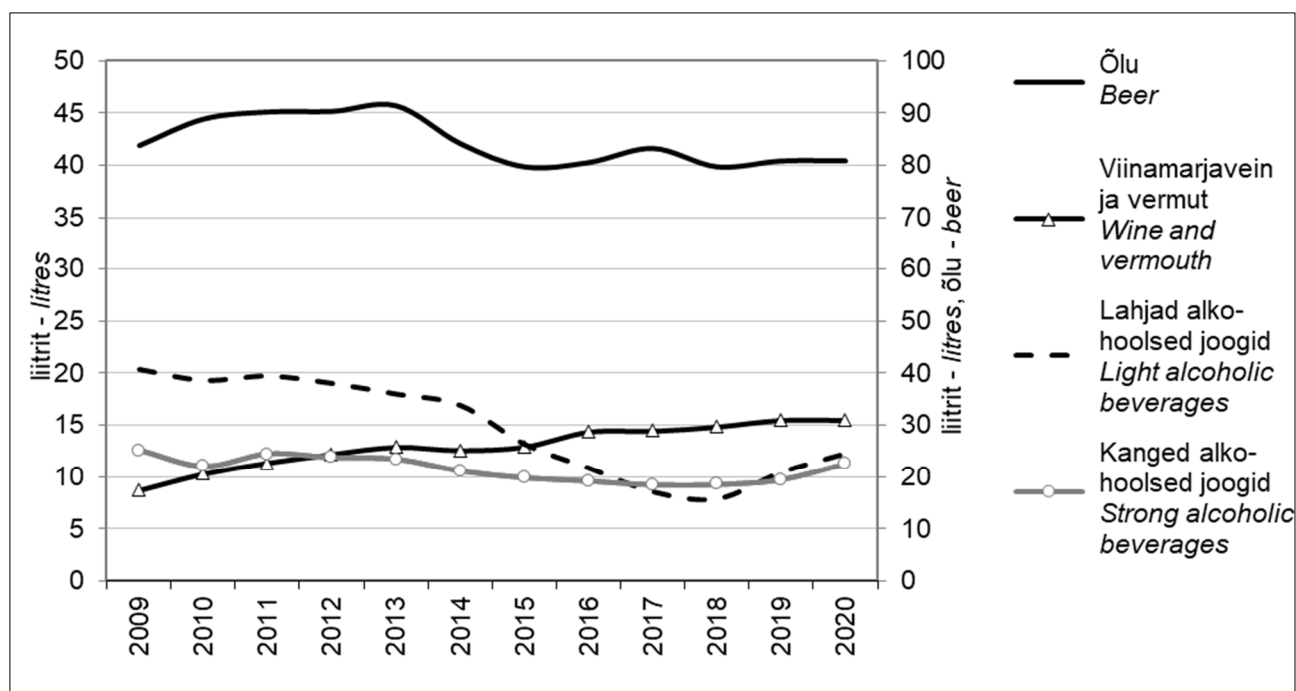
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid	12,59	11,04	12,24	11,88	11,73	10,60	9,95	9,64	9,28	9,30	9,77	11,28	Strong alcoholic beverages
Õlu	83,71	88,78	90,14	90,25	91,32	84,05	79,62	80,45	83,15	79,61	80,74	80,76	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	20,36	19,31	19,73	19,03	18,00	16,91	13,17	10,86	8,57	7,88	10,44	12,27	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	8,71	10,30	11,38	12,22	12,90	12,59	12,93	14,37	14,46	14,86	15,50	15,50	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. ja 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 and 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Joonis 16. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes (joogi kanguses) 2009–2020***
*Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2009–2020**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2018. ja 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2018 and 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 25. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2009–2020***
*Consumption of alcohol by beverage categories 2009–2020**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid	4,11	3,56	4,08	3,83	3,78	3,39	3,18	3,08	2,93	3,02	3,14	3,30	Strong alcoholic beverages
Õlu	3,98	4,00	4,04	4,04	3,88	3,71	3,55	3,51	3,62	3,40	3,44	3,44	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	1,13	1,07	0,88	1,13	1,01	0,95	0,81	0,48	0,59	0,45	0,49	0,48	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	0,90	1,07	1,18	1,26	1,33	1,29	1,33	1,47	1,48	1,52	1,58	1,58	Wine and vermouth
Kokku	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,34	8,87	8,54	8,62	8,39	8,65	8,80	Total

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

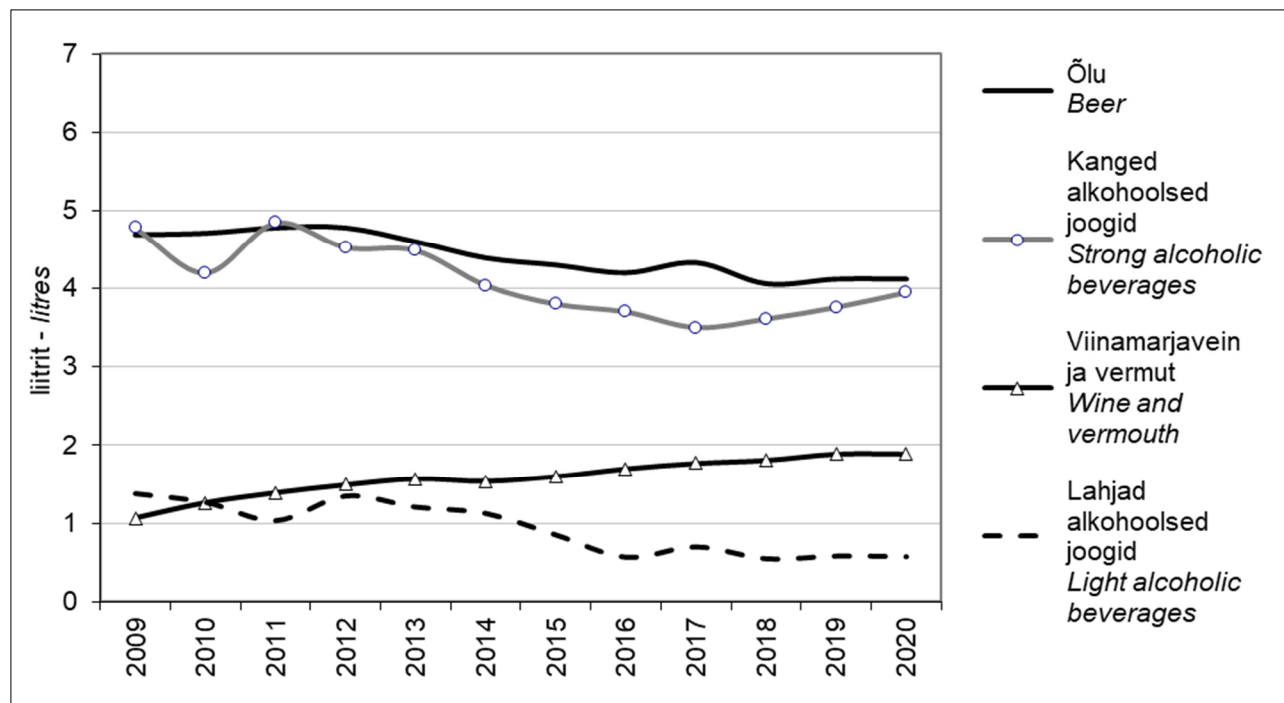
Tabel 26. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2009–2020****Consumption of alcohol by beverage categories 2009–2020**liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kanged alkohoolsed joogid	4,78	4,20	4,82	4,53	4,49	4,04	3,80	3,70	3,50	3,61	3,76	3,95	Strong alcoholic beverages
Õlu	4,69	4,71	4,78	4,78	4,60	4,39	4,30	4,20	4,33	4,06	4,12	4,12	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	1,37	1,25	1,03	1,34	1,20	1,12	0,85	0,57	0,70	0,55	0,59	0,58	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,06	1,26	1,39	1,49	1,57	1,54	1,60	1,70	1,77	1,81	1,89	1,89	Wine and vermouth
Kokku	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,30	10,03	10,36	10,54	Total

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2019. aasta andmeid on korrigeeritud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2019 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Joonis 17. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes (absoluutalkoholis) 2009–2020****Consumption of alcohol by beverage categories (in absolute alcohol) 2009–2020**liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illelegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt.
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad.

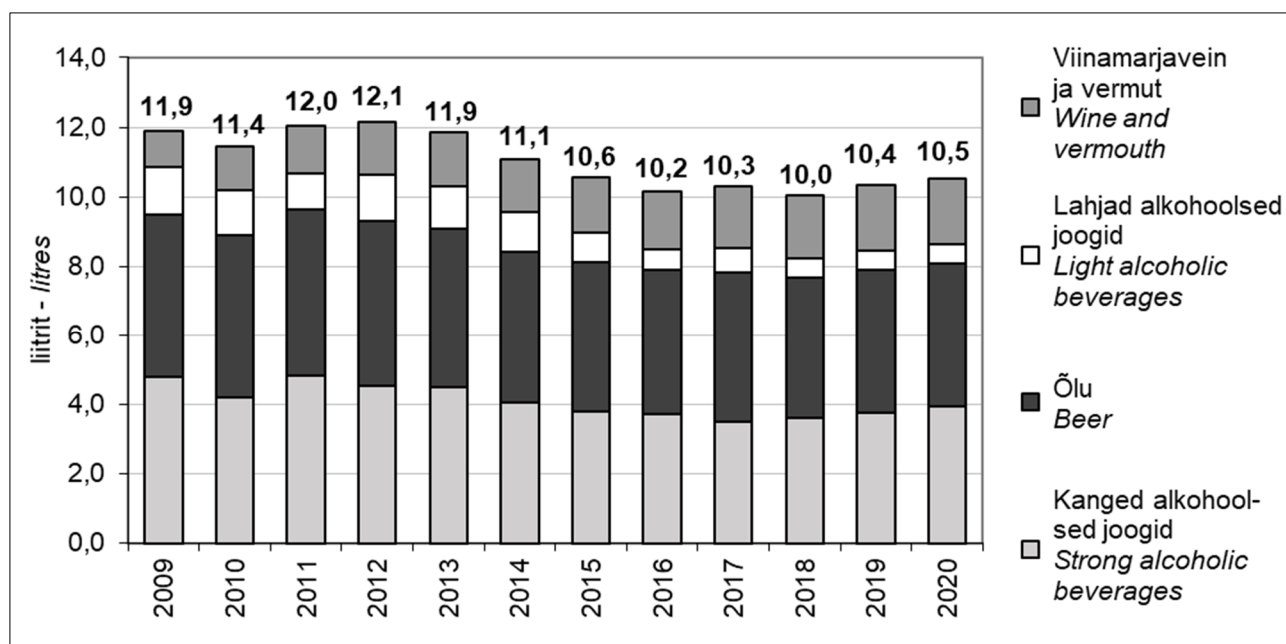
Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Joonis 18. Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2009–2020*

Total consumption of alcohol by beverage categories 2009–2020*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Tarbimine võrdub legaalse müügi miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmise välismaalt.
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad.

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 27. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020*

Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020*

liitrit elaniku kohta - litres per capita

	Legaalne tarbimine** Legal consumption**	Illegaalne tarbimine*** Illegal consumption***	Tarbimine kokku Total consumption	
Kanged alkohoolsed joogid	8,91	0,51	9,42	Strong alcoholic beverages
viin	4,80	0,51	5,31	vodka
Õlu	67,45	...	67,45	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	10,25	...	10,25	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	12,94	...	12,94	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta - Excluding exports and consumption by tourists in Estonia

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi - Includes also alcohol bought abroad

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi - Does not include resold alcohol brought from Latvia

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 28. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	10,67	0,61	11,28	Strong alcoholic beverages
viin	5,74	0,61	6,35	vodka
Õlu	80,76	...	80,76	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	12,27	...	12,27	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	15,50	...	15,50	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 29. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	3,07	0,23	3,30	Strong alcoholic beverages
viin	1,82	0,23	2,05	vodka
Õlu	3,44	...	3,44	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	0,48	...	0,48	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,58	...	1,58	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 30. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2020*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2020**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	3,67	0,28	3,95	Strong alcoholic beverages
viin	2,18	0,28	2,46	vodka
Õlu	4,12	...	4,12	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	0,58	...	0,58	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,89	...	1,89	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market. Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 31. **Legaalset ja illegaalset alkoholi vahel valiku tegemine 2009–2020 (küsitluste tulemused)***Choice between legal and illegal alcohol 2009–2020 (survey results)*

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Ostab ainult legaalset alkoholi	93	91	92	94	96	97	96	97	95	96	98	98	<i>Purchases only legal alcohol</i>
Ostab legaalset ja illegaalset alkoholi	7	9	8	6	4	3	4	3	5	4	2	2	<i>Purchases legal and illegal alcohol</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalset alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2020 (elanike hinnangute alusel). Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2020 (based on inhabitants' estimation). Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 32. **Illegaalset alkoholi ostmine 2009–2020 (küsitluste tulemused)***Purchases of illegal alcohol 2009–2020 (survey results)*

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Ei ostnud	93	91	92	94	96	97	96	97	95	96	98	98	<i>Did not purchase</i>
Ostis väga harva	4	5	6	3	2	3	3	2	2	3	1	1	<i>Seldom</i>
Ostis vahetevahel	2	4	2	3	1	0	1	1	3	1	1	1	<i>Sometimes</i>
Ostis pidevalt	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	<i>Often</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalset alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2020 (elanike hinnangute alusel). Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2020 (based on inhabitants' estimation). Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 33. Legaalse alkoholi eelistamise põhjused 2012–2020 (küsitluste tulemused)

Reasons for legal alcohol preference 2012–2020 (survey results)

% legaalse alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline

% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Põhimõtteliselt ei osta salaalkoholi	86	86	90	88	76	79	74	82	80	<i>Not buying illegal alcohol in principle</i>
Salaalkohol on tervisele ohtlik	86	81	84	83	73	74	71	82	78	<i>Illegal alcohol is harmful for health</i>
Salaalkoholi ostmisega toetatakse varimajandust/ kuritegevust	73	70	74	68	62	59	59	74	74	<i>With purchasing illegal alcohol one supports black economy/ crime</i>
Majanduslik olukord võimaldab osta legaalselt alkoholi	76	72	70	73	69	70	70	76	73	<i>One can afford buying legal alcohol</i>
Salaalkoholi kvaliteet on halb	76	74	74	77	65	67	63	69	68	<i>Quality of illegal alcohol is bad</i>
Salaalkoholi ostmisega rikutakse seadust	69	68	68	67	58	54	56	65	67	<i>Purchase of illegal alcohol is against the law</i>
Piirikontrollis vahelejäämise risk	...	...	...	...	51	47	46	56	56	<i>The risk of being caught by Customs</i>
Sõpruskonna halvustav suhtumine salaalkoholi	38	40	45	44	38	38	31	39	35	<i>Friends disapprove illegal alcohol</i>
Salaalkoholi pole kerge saada	26	24	24	27	24	17	17	21	23	<i>Difficult to get illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

Allikas: Illegalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis (elanike hinnangute alusel 2012-2020). Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia (based on inhabitants' estimation 2012-2020). Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 34. Kange alkoholi illegaalse kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2009–2020*
*Volume of illegal strong alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2009–2020**

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Illegaalse kaubanduse osakaal siseturul. %	15–19	23–27	22–27	20–24	20–24	17–21	17–22	17–21	20–23	18–22	12–14	9–11	Share of illegal trade in internal alcohol market. %
Illegaalse kaubanduse keskmine maht. miljon l	2,0	2,3	2,1	1,8	1,7	1,4	1,4	1,2	1,3	1,2	0,8	0,7	Volume of illegal alcohol trade. million l
Illegaalse kaubanduse keskmine maht. miljon €	11,9	14,0	17,2	14,2	13,0	10,8	13,5	13,1	11,7	10,7	5,8	5,6	Volume of illegal alcohol trade. million €
Riigieelarvesse laekumata aktsiis. miljon €	9,1	11,3	10,5	9,4	9,4	8,2	9,6	9,6	11,3	10,8	6,6	4,6	Loss of excise revenue. million €
Riigieelarvesse laekumata käibemaks. miljon €	3,9	4,8	4,8	4,4	4,2	3,6	4,3	4,3	4,3	4,1	2,4	2,0	Loss of VAT revenue. million €

* Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud kanget alkoholi; illegaalse alkoholi turuosa on väljendatud viinaturu suhtes
Does not include alcohol brought from Latvia and resold in Estonia; market share of illegal alcohol is calculated with respect to vodka market

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis (elanike hinnangute alusel 2009-2020). Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia based on inhabitants' estimation 2009-2020). Estonian Institute of Economic Research*

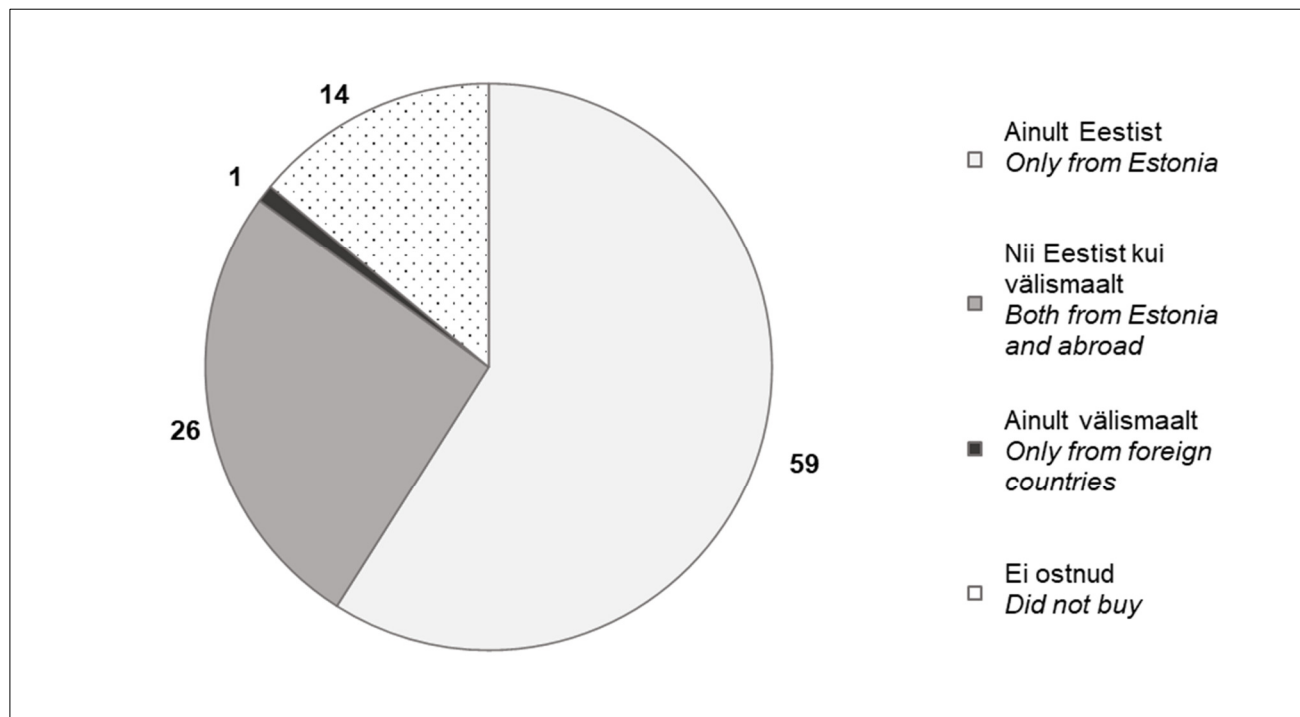
3.2. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Joonis 19. Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele 2020 (küsitluse tulemused)

Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases 2020 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Inhabitants' Survey, January 2021. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 35. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt 2020 (küsitluse tulemused)

Buying alcoholic beverages from abroad 2020 (survey results)

% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)

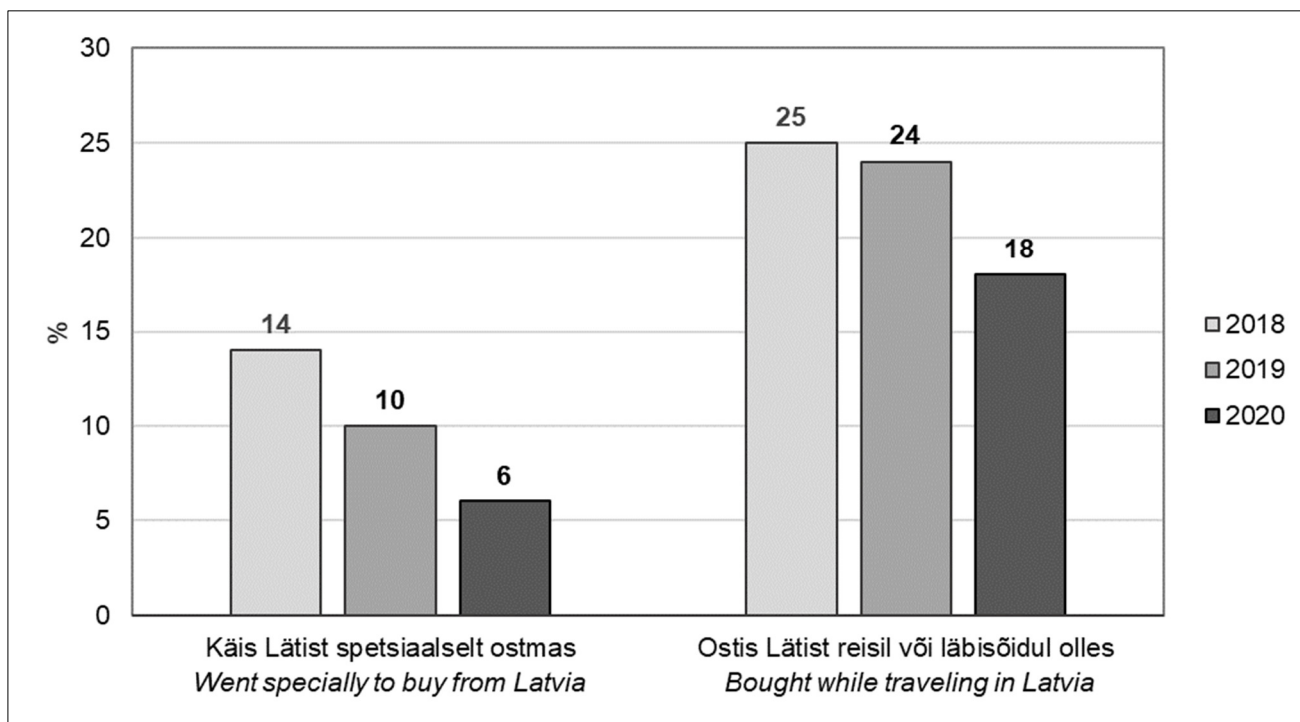
% of respondents (multiple responses)

	Ostsin ise kaasa <i>I bought myself</i>	Ostsin teiste toodud jooke <i>I bought alcoholic beverages through others</i>	Ei ostnud ise ega teiste kaudu <i>Did not buy myself or through others</i>	Keskmine ostukogus aastas (liitrites antud joogi ostja kohta) <i>Average purchase quantity per year (litres per buyer of given beverage)</i>	
Viina	9,2	1,7	83,7	6,0	Vodka
Teisi kangeid jooke (viski, liköör jne)	13,6	2,6	78,0	4,4	Other strong alcoholic beverages
Veini, vahuveini	13,5	1,2	79,3	6,8	Wine, sparkling wine
Õlut	15,0	1,9	77,4	29,5	Beer
Siidrit	7,3	0,5	84,6	8,0	Cider
Long drinke, kokteile	3,4	0,2	88,2	8,1	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut

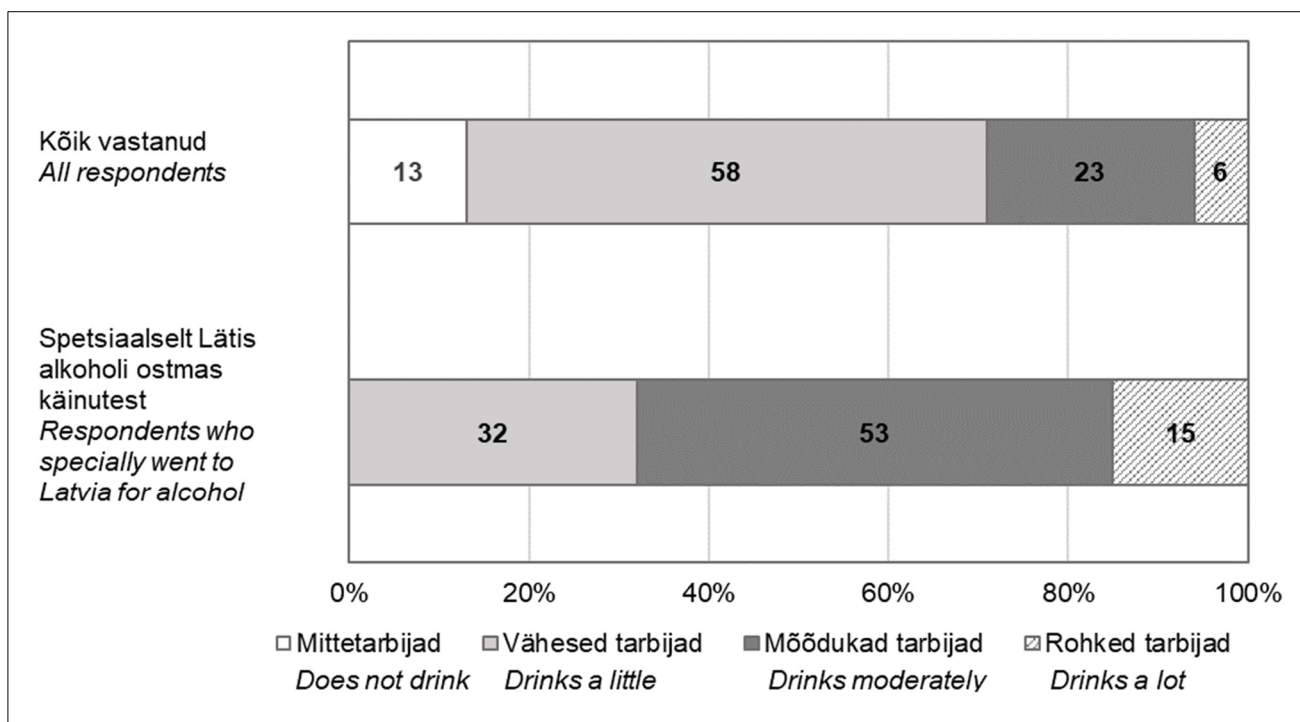
Source: Estonian Inhabitants' Survey, January 2021. Estonian Institute of Economic Research

Joonis 20. **Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2018–2020 (küsitluste tulemused)**
Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2018–2020
 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018-2019; jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018-2019; January 2021. Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 21. **Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes 2020 (küsitluse tulemused)**
Buying alcohol from Latvia by consumer type 2020 (survey results)
 % kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest
 % of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol

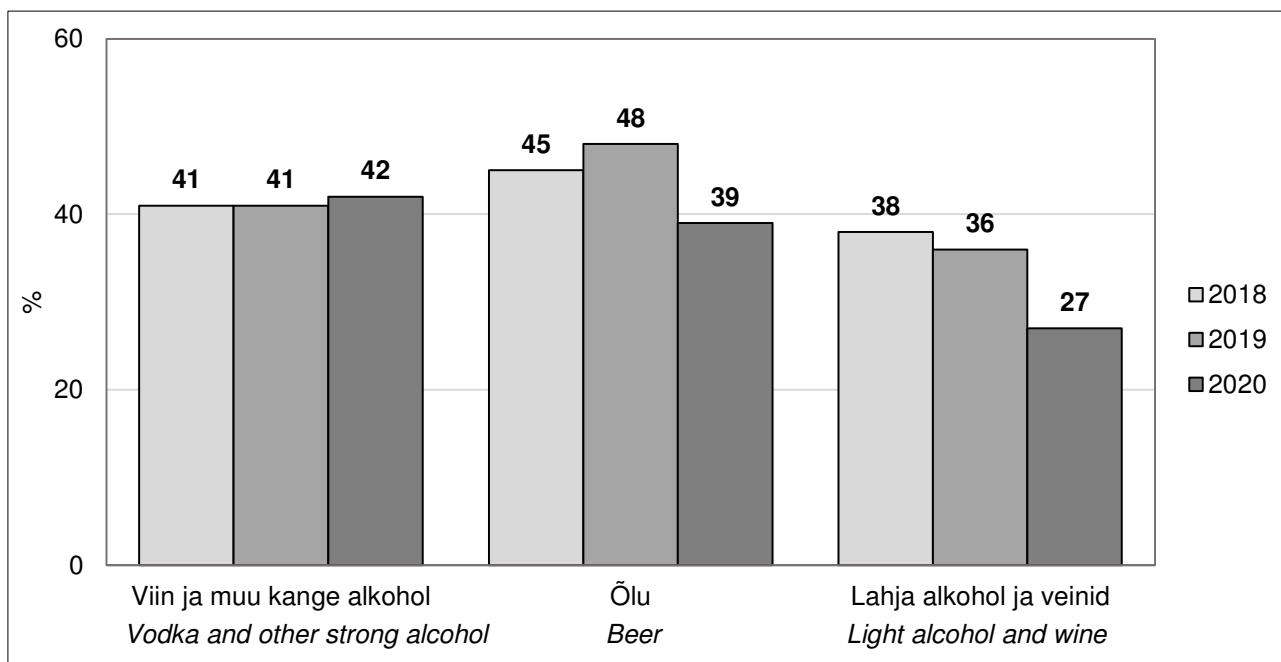
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, January 2021. Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 22. **Keskmine Lätist ostetud alkohoolsete jookide osakaal kõigist alkoholiostudest 2018–2020 (küsitluste tulemused)**

Average share of alcoholic beverages purchased from Latvia of all alcohol purchasing 2018–2020 (survey results)

Antud jooki Lätist ostmute hinnangud protsentides

Estimations of those who bought this beverage from Latvia, in percentages

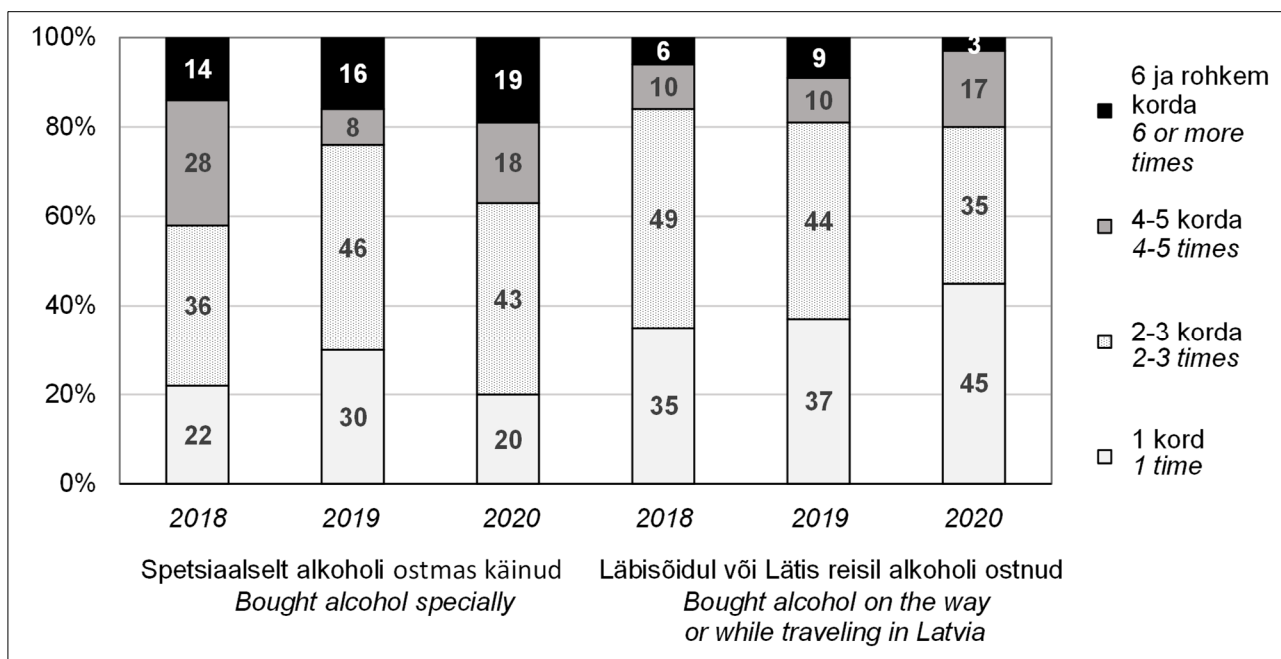
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018-2019; jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018-2019; January 2021. Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 23. **Lätist alkoholi ostmise sagedus 2018–2020 (küsitluste tulemused)**

Frequency of buying alcohol from Latvia 2018–2020 (survey results)

% Lätist alkoholi ostmute vastanutest

% of respondents who bought alcohol from Latvia

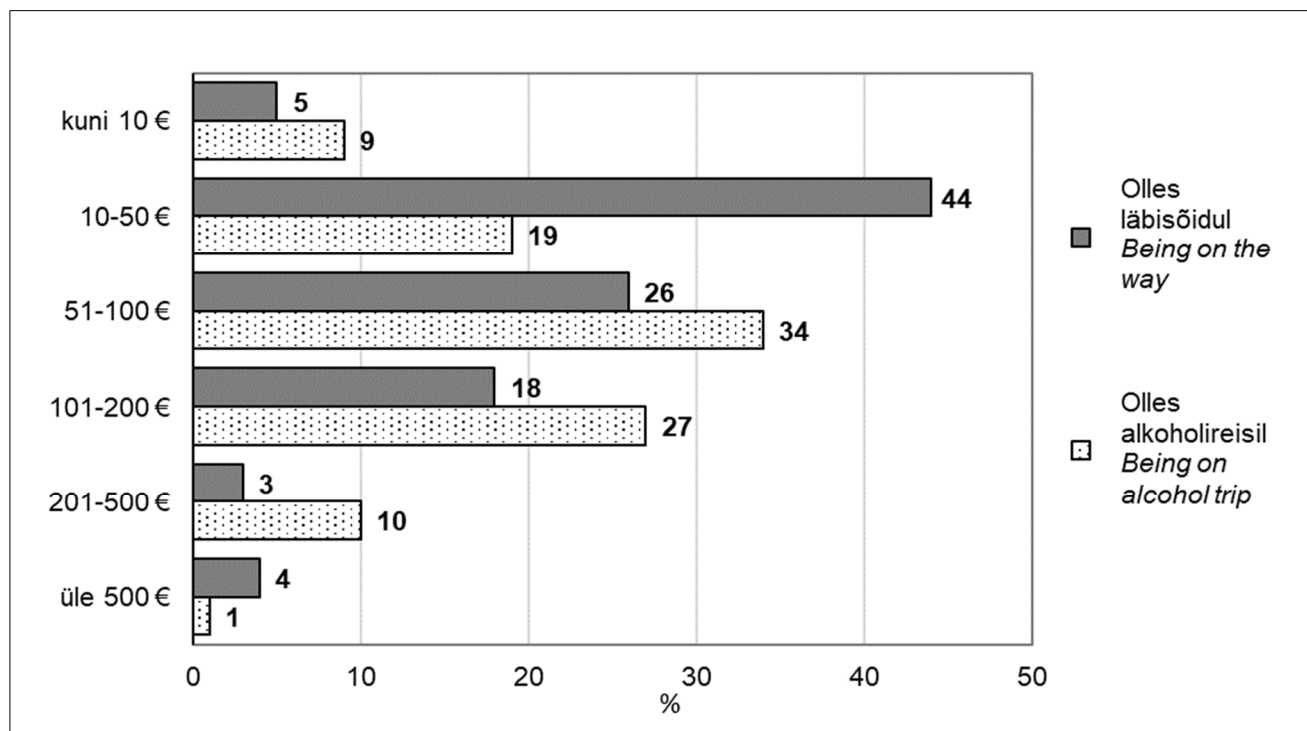
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018-2019; jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018-2019; January 2021. Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 24. Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa 2020 (küsitluse tulemused)

Average amount of money spent on alcohol purchases per one trip to Latvia 2020 (survey results)

% Lätist alkoholi ostnud vastanutest

% of respondents who bought alcohol from Latvia

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Inhabitants' Survey, January 2021. Estonian Institute of Economic Research

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. **Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2014–2020**

Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2014–2020

miljon liitrit - million litres

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kauplustest								Purchases from shops
Õlu	14,9	14,4	16,0	12,3	4,5	7,4	5,9	Beer
Kange alkohol	5,3	5,1	5,4	4,1	3,8	3,5	2,0	Strong alcoholic beverages
viin	3,3	3,1	3,3	2,4	2,2	2,1	1,3	vodka
konjak/brändi/viski	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	brandy/whiskey
liköörid	1,1	1,1	1,0	0,8	0,7	0,6	0,3	liqueurs
Vein	3,5	3,6	3,8	3,3	2,3	1,9	0,9	Wine
Lahjad alkohoolsed joogid	13,8	13,2	14,5	10,7	7,3	8,7	4,6	Light alcoholic beverages
Laevadelt								Purchases from ferries
Õlu	12,0	11,6	10,4	9,1	5,0	4,2	2,3	Beer
Kange alkohol	2,7	2,8	2,6	2,6	2,4	2,1	1,2	Strong alcoholic beverages
viin	2,0	2,1	2,0	2,0	1,8	1,5	0,8	vodka
konjak/brändi/viski	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	brandy/whiskey
liköörid	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	liqueurs
Vein	2,0	2,1	2,1	2,4	2,2	2,0	0,9	Wine
Lahjad alkohoolsed joogid	6,8	6,7	6,1	5,0	4,5	4,0	2,3	Light alcoholic beverages
Kokku kauplustest ja laevadelt								Total from shops and ferries
Õlu	26,9	26,0	26,4	21,4	9,5	11,6	8,2	Beer
Kange alkohol	8,00	7,9	8,0	6,7	6,2	5,6	3,2	Strong alcoholic beverages
viin	5,3	5,2	5,3	4,4	4,0	3,6	2,1	vodka
konjak/brändi/viski	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	brandy/whiskey
liköörid	1,5	1,4	1,3	1,1	1,0	0,8	0,4	liqueurs
Vein	5,5	5,7	5,9	5,7	4,5	3,9	1,8	Wine
Lahjad alkohoolsed joogid	20,6	19,9	20,6	15,7	11,8	12,7	6,9	Light alcoholic beverages

Allikas: Turistide alkoholi ostumahu uuring. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Study about Alcohol Purchases by Tourists. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 37. **Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2014–2020***Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2014–2020**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kauplustest	3,96	3,83	4,08	3,11	2,34	2,39	1,40	<i>Purchases from shops</i>
Laevadelt	2,25	2,27	2,10	1,97	1,67	1,47	0,79	<i>Purchases from ferries</i>
Kauplustest ja laevadelt kokku	6,21	6,10	6,18	5,08	4,01	3,86	2,19	<i>Total purchases from shops and ferries</i>

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*Tabel 38. **Turistide poolt kaasaostetud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2014–2020***Quantities of alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2014–2020**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Turistide poolt kaasaostetud kogused	6,21	6,10	6,18	5,08	4,01	3,86	2,19	<i>The quantities brought by tourists</i>
Turistidepoolne tarbimine Eestis	1,30	1,24	1,27	1,24	1,13	1,04	0,42	<i>Consumption by tourists in Estonia</i>

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

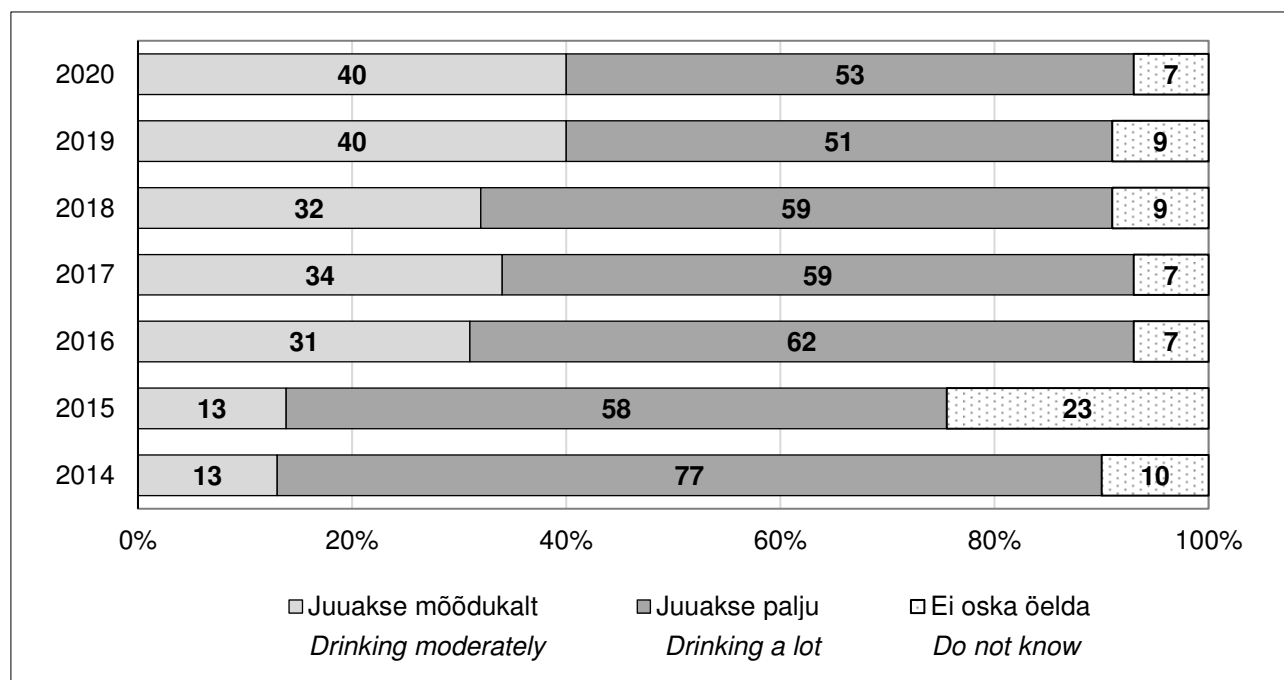
Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. **Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2014–2020 (küsitluste tulemused)**
Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2014–2020 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Ei joo üldse	21	20	17	17	14	14	13	<i>Does not drink</i>
Joob vähe	48	54	55	52	57	54	58	<i>Drinks a little</i>
Joob mõõdukalt	29	22	24	26	26	29	23	<i>Drinks moderately</i>
Joob palju	2	4	4	5	3	3	6	<i>Drinks a lot</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

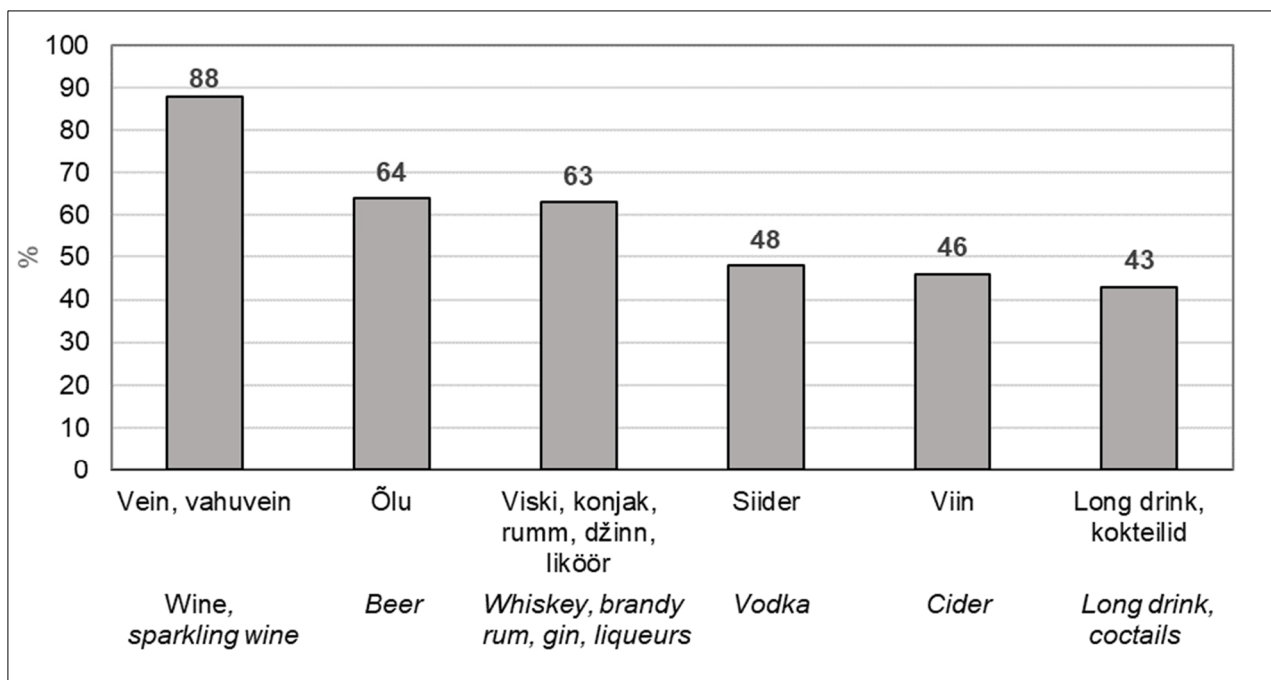
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlused 2014-2019, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey 2014-2019, January 2021. Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 25. **Elanike hinnangud kaasmaalaste alkoholitarbimisele 2014–2020 (küsitluse tulemused)**
Inhabitants' assessments of compatriots' alcohol consumption 2014–2020 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlused 2014-2019, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey 2014-2019, January 2021. Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 26. **Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes 2020 (küsitluse tulemused)**
Share of alcohol consumers by beverage categories consumed 2020 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, January 2021. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 40. **Elanike alkoholsete jookide tarbimissagedused 2019–2020 (küsitluse tulemused)**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2019–2020 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Ei joo üldse		Joob mõned korrad aastas		Joob 1–3 korda kuus		Joob 1–2 korda nädalas		Joob peaaegu iga päev		
	<i>Does not drink</i>		<i>Drinks few times a year</i>		<i>Drinks 1–3 times a month</i>		<i>Drinks 1–2 times a week</i>		<i>Drinks almost every day</i>		
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
Viin	51	54	37	35	9	10	3	1	0	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	33	37	47	47	17	13	3	2	0	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	11	12	55	53	26	25	7	9	1	1	Wine, sparkling wine
Õlu	31	36	26	27	25	18	14	15	4	4	Beer
Siider	49	52	33	37	14	10	4	1	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	53	57	34	32	11	7	2	4	1	0	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019; jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2019; January 2021. Estonian Institute of Economic Research

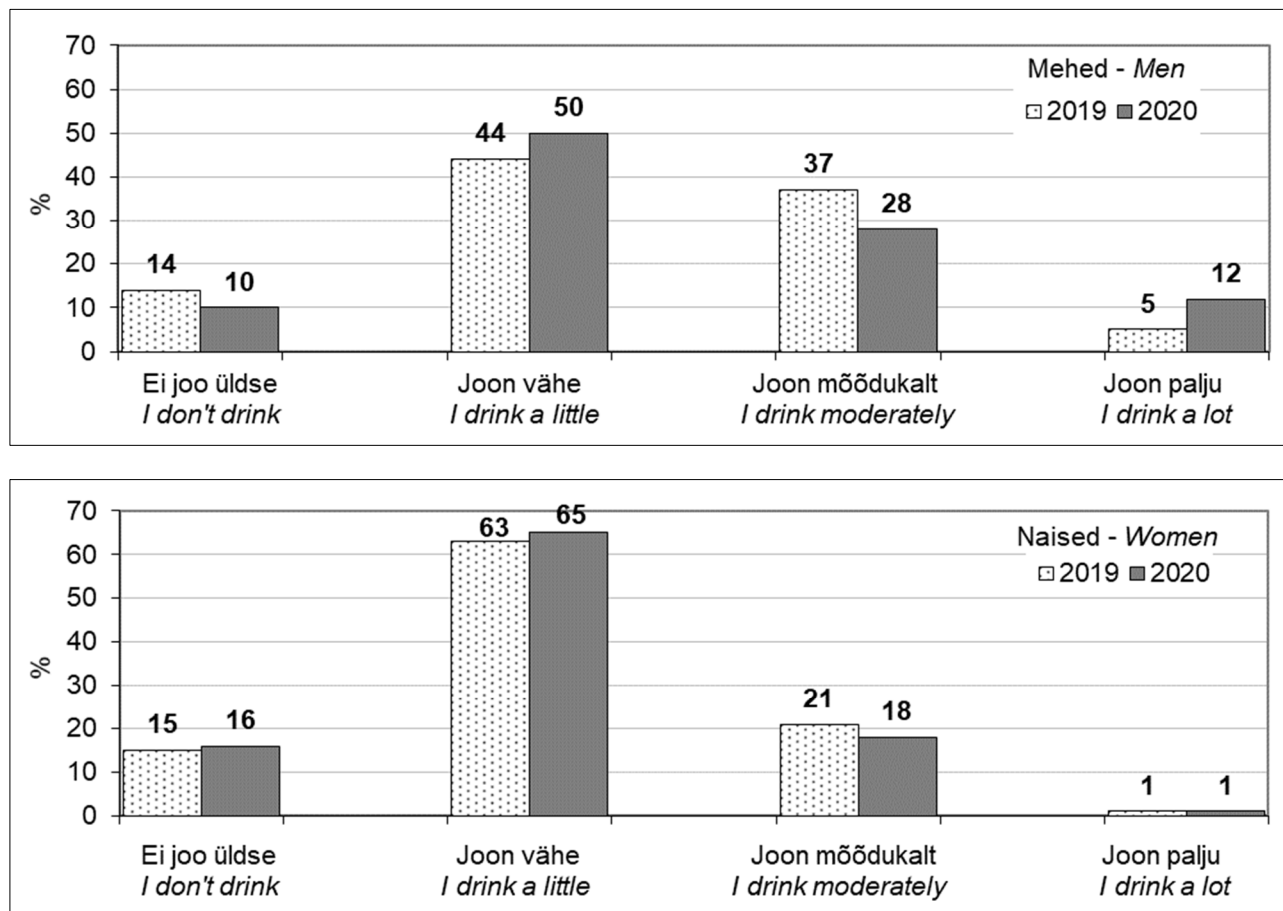
Joonis 27. Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2019–2020

(küsitluste tulemused)

Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2019–2020

(survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2019; jaanuar 2021. Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2019; January 2021 Estonian Institute of Economic Research

Tabel 41. **Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi 2020 (küsitluse tulemused)**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age 2020 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

		Mehed - Men	Naised - Women	Vanusegrupp - Age group				
				18–29	30–49	50–64	65–74	
Ei joo üldse				Does not drink				
Viin	33	74	54	59	50	42	Vodka	
Viski. konjak. rumm. džinn. liköör	23	51	36	40	37	32	Whiskey. brandy. rum. gin. liqueur	
Vein. vahuvein	16	7	9	10	13	17	Wine. sparkling wine	
Õlu	19	53	31	37	34	42	Beer	
Siider	55	48	32	45	66	76	Cider	
Long drink. kokteilid	56	57	40	53	65	79	Long drink. cocktails	
Joob mõned korrad aastas				Drinks few times a year				
Viin	48	21	33	32	36	45	Vodka	
Viski. konjak. rumm. džinn. liköör	52	42	47	45	46	55	Whiskey. brandy. rum. gin. liqueur	
Vein. vahuvein	52	54	41	58	54	59	Wine. sparkling wine	
Õlu	23	31	28	27	28	26	Beer	
Siider	36	38	50	43	26	18	Cider	
Long drink. kokteilid	32	33	44	37	26	16	Long drink. cocktails	
Joob 1–3 korda kuus				Drinks 1–3 times a month				
Viin	16	4	13	7	10	12	Vodka	
Viski. konjak. rumm. džinn. liköör	18	7	14	13	13	10	Whiskey. brandy. rum. gin. liqueur	
Vein. vahuvein	20	30	35	24	23	21	Wine. sparkling wine	
Õlu	24	12	11	20	19	18	Beer	
Siider	18	12	18	10	7	3	Cider	
Long drink. kokteilid	6	8	7	7	6	4	Long drink. cocktails	
Joob 1–2 korda nädalas				Drinks 1–2 times a week				
Viin	2	1	0	1	3	1	Vodka	
Viski. konjak. rumm. džinn. liköör	4	0	0	2	4	2	Whiskey. brandy. rum. gin. liqueur	
Vein. vahuvein	11	7	15	8	10	3	Wine. sparkling wine	
Õlu	26	4	28	13	12	10	Beer	
Siider	1	1	0	1	1	1	Cider	
Long drink. kokteilid	6	1	9	3	3	0	Long drink. cocktails	
Joob peaaegu iga päev				Drinks almost every day				
Viin	1	0	0	0	1	0	Vodka	
Viski. konjak. rumm. džinn. liköör	2	0	3	0	1	1	Whiskey. brandy. rum. gin. liqueur	
Vein. vahuvein	1	0	0	0	1	1	Wine. sparkling wine	
Õlu	7	1	3	3	7	4	Beer	
Siider	1	0	0	0	0	2	Cider	
Long drink. kokteilid	1	0	0	0	0	1	Long drink. cocktails	

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, jaanuar 2021. Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Inhabitants' Survey, January 2021. Estonian Institute of Economic Research

Tabel 42. Viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitanute osakaal soo järgi 2012–2020 (küsitluste tulemused)
Share of inhabitants who consumed alcohol in the past 12 months by gender 2012–2020
(survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	2012	2014	2016	2018	2020	
Mehed						Men
Mitte kordagi	8,1	9,3	10,8	12,8	11,5	Never
Kord kuus või harvem	17,7	23,3	20,2	19,1	24,3	Once a month or less
2-3 korda kuus	23,0	20,6	21,5	21,2	18,1	2-3 times a month
Kord nädalas	22,1	18,1	19,3	18,8	19,6	Once a week
2-3 korda nädalas	19,1	20,8	21,1	18,4	17,4	2-3 times a week
4-7 korda nädalas	9,9	8	7,2	9,8	9,2	4-7 times a week
Naised						Women
Mitte kordagi	10,2	11,8	15,5	16,4	17,6	Never
Kord kuus või harvem	40,5	40,9	37	35,7	37,9	Once a month or less
2-3 korda kuus	27,3	28,6	22,7	21,8	19,9	2-3 times a month
Kord nädalas	12,4	11,2	15,3	14,8	13	Once a week
2-3 korda nädalas	8,5	6,4	8,2	9,7	8,9	2-3 times a week
4-7 korda nädalas	1,2	1,2	1,4	1,6	2,6	4-7 times a week
Kokku						Total
Mitte kordagi	9,3	10,8	13,6	14,9	15,1	Never
Kord kuus või harvem	30,8	33,8	30,2	29	32,4	Once a month or less
2-3 korda kuus	25,5	25,4	22,2	21,6	19,1	2-3 times a month
Kord nädalas	16,5	14	16,9	16,4	15,7	Once a week
2-3 korda nädalas	13	12,1	13,4	13,2	12,4	2-3 times a week
4-7 korda nädalas	4,9	3,9	3,7	4,9	5,3	4-7 times a week

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2012–2020, Tervise Arengu Instituut.
 Täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuringut (TKU) on läbi viidud igal paarisaastal alates aastast 1990 16–64-aastaste elanike hulgas. 2020. aasta uuring asub:
<https://www.tai.ee/et/valjaanded/eesti-taiskasvanud-rahvastiku-tervisekaitumise-uuring-2020>

Source: *Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2012–2020, National Institute for Health Development.*
 The study *Health Behavior Among Estonian Adult Population* is conducted every other year starting from 1990 among the Estonian population aged 16 to 64. Survey data from year 2020 can be found here: <https://www.tai.ee/et/valjaanded/eesti-taiskasvanud-rahvastiku-tervisekaitumise-uuring-2020>

Tabel 43. Korraga vähemalt kuus alkoholiühikut tarvitanute osakaal soo järgi 2012–2020
(küsitluste tulemused)*
Share of respondents who consumed at least six or more standard drinks at once by gender
*2012–2020 (survey results)**
 % vastanutest - % of respondents

	2012	2014	2016	2018	2020	
Mehed						Men
Mitte kunagi	30,3	24,2	26,0	28,7	30,6	Never
Kord kuus või harvem	46,4	46,1	47,7	44,3	46,6	Once a month or less
Vähemalt üks kord nädalas	23,3	29,7	26,3	27,0	22,8	At least once a week
Naised						Women
Mitte kunagi	68,3	60,2	63,7	64,1	68,5	Never
Kord kuus või harvem	27,3	35,9	31,5	30,7	27,6	Once a month or less
Vähemalt üks kord nädalas	4,4	3,9	4,9	5,2	4,0	At least once a week
Kokku						Total
Mitte kunagi	52,2	45,8	48,4	49,7	53,1	Never
Kord kuus või harvem	35,4	39,9	38,0	36,2	35,3	Once a month or less
Vähemalt üks kord nädalas	12,4	14,2	13,5	14,1	11,6	At least once a week

* Üks alkoholiühik on 10 grammi absoluutalkoholi.
One standard drink of alcohol is equal to 10 g of absolut alcohol.

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2012–2020, Tervise Arengu Instituut
 Source: *Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2012–2020, National Institute for Health Development*

Tabel 44. Viimase 12 kuu jooksul 2-7 korda nädalas alkoholi tarvitanute osakaal soo järgi 2020
(küsitluse tulemused)

Share of people who consumed alcohol 2-7 times a week in the past 12 months by gender 2020
(survey results)

% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest
% of total respondents in each sociodemographic subgroup

	Mehed Men	Naised Women	Kokku Total	
Haridus				Education
Alg-, põhi-	25,1	7,0	16,6	Primary, basic
Kesk-	26,3	11,5	17,7	Secondary
Keskeri-	24,5	10,4	16,6	Secondary-vocational
Kõrg-	29,6	13,2	18,6	University
Rahvus				Nationality
Eestlane	28,7	12,9	19,4	Estonian
Mitte-eestlane	20,5	7,8	12,8	Non-Estonian
Majanduslik aktiivsus				Economic activity
Töötav	29,1	12,5	19,4	Employed
Töotu	31,3	9,1	21,3	Unemployed
Mitetöötav	11,7	8,9	9,8	Non-active
Elukoht				Place of residence
Tallinn	25,1	14,3	18,5	Tallinn
Muu linn	26,8	9,6	16,0	Other town
Maapiirkond	27,7	10,6	18,4	Rural area
Kuusissetulek				Monthly income
<600 €	20,6	9,4	13,4	<600 €
600–999 €	26,7	13,0	18,0	600–999 €
1000–1399	24,3	10,2	16,2	1000–1399
≥1400 €	33,9	14,1	24,0	≥1400 €
KOKKU				TOTAL
2020	26,6	11,5	17,6	2020
2018	28,2	11,3	18,1	2018
2016	28,3	9,6	17,2	2016
2014	28,8	7,6	16,0	2014
2012	29,1	9,7	17,9	2012

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2020, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2020, National Institute for Health Development

Tabel 45. **Vähemalt üks kord nädalas korraga 6 või rohkem alkoholiühikut tarvitanute osakaal soo järgi 2020 (küsitluse tulemused)**

Share of people who consumed six or more portions of alcohol at once at least once a week by gender 2020 (survey results)

% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest
% of total respondents in each sociodemographic subgroup

	Mehed Men	Naised Women	Kokku Total	
Haridus				Education
Alg-, põhi-	27,1	3,8	16,2	Primary, basic
Kesk-	27,0	4,2	13,7	Secondary
Keskeri-	23,8	5,7	13,7	Secondary-vocational
Kõrg-	16,7	2,9	7,4	University
Rahvus				Nationality
Eestlane	25,2	4,1	12,7	Estonian
Mitte-eestlane	15,8	3,7	8,5	Non-Estonian
Majanduslik aktiivsus				Economic activity
Töötav	24,1	3,9	12,3	Employed
Töötutu	24,2	5,6	15,8	Unemployed
Mittetöötav	15,5	4,0	7,7	Non-active
Elukoht				Place of residence
Tallinn	15,6	4,5	8,8	Tallinn
Muu linn	24,3	3,2	11,1	Other town
Maapiirkond	27,8	4,2	14,9	Rural area
Kuusissetulek				Monthly income
<600 €	19,9	3,5	9,4	<600 €
600–999 €	25,1	4,7	12,1	600–999 €
1000–1399	22,1	4,4	11,9	1000–1399
≥1400 €	23,7	3,0	13,4	≥1400 €
KOKKU				TOTAL
2020	22,8	4,0	11,6	2020
2018	27,0	5,2	14,1	2018
2016	26,3	4,9	13,5	2016
2014	29,7	3,9	14,2	2014
2012	23,3	4,4	12,4	2012

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2020, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2020, National Institute for Health Development

Tabel 46. Vastajate jaotus viimase seitsme päeva jooksul tarbitud absoluutse alkoholi koguse ja soo järgi 2014–2020 (küsitluste tulemused)
Distribution of respondents by the quantity of absolute alcohol during the past seven days and by gender 2014–2020 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	2014	2016	2018	2020	
Mehed					Men
Ei tarbinud üldse	29,8	31,4	31,6	30,6	Did not consume at all
Madala terviseriskiga tarvitamine*	47,5	44,4	46,0	48,0	Consumption with low health risk*
Tervist ohustav/kahjustav tarbimine**	22,7	24,2	22,4	21,3	Health threatening/damaging consumption**
Naised					Women
Ei tarbinud üldse	44,3	45,2	47,2	44,4	Did not consume at all
Madala terviseriskiga tarbimine*	47,2	45,8	42,9	45,2	Consumption with low health risk*
Tervist ohustav/kahjustav tarbimine**	8,5	9,1	10,0	10,4	Health threatening/damaging consumption**
Kokku					Total
Ei tarbinud üldse	38,5	39,6	40,8	38,9	Did not consume at all
Madala terviseriskiga tarbimine*	47,3	45,2	44,2	46,3	Consumption with low health risk*
Tervist ohustav/kahjustav tarbimine**	14,2	15,2	15,0	14,8	Health threatening/damaging consumption**

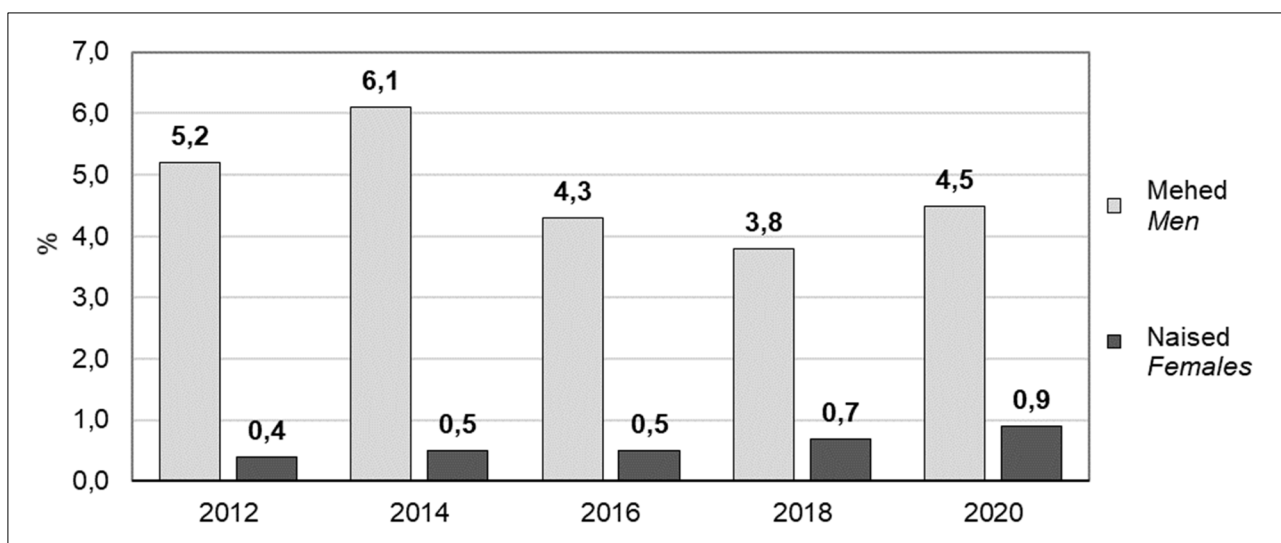
* Mehed - men 10–140 g; naised - women 10–70 g

** Mehed - men >140 g; naised - women >70 g

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2014–2020, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2014–2020, National Institute for Health Development

Joonis 28. Alkoholi liigtarbimise tõttu ravi saanute osakaal 2012–2020 (küsitluste tulemused)
Share of respondents who were treated for alcohol abuse 2012–2020 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2012–2020, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population 2012–2020, National Institute for Health Development

Tabel 47. Tervist ohustavas koguses alkoholi tarvitamisega seotud inimeste osakaal soo järgi 2020. a (küsitluse tulemused)*

Share of people with health-damaging alcohol consumption by gender 2020 (survey results)*

% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest

% of total respondents in each sociodemographic subgroup

	Mehed Men	Naised Women	Kokku Total	
Haridus				Education
Alg, põhi	25,6	16,6	21,3	Primary, basic
Kesk	18,7	12,1	14,9	Secondary
Keskeri	23,8	10,3	16,2	Secondary-vocational
Kõrg	18,6	7,9	11,4	University
Rahvus				Nationality
Eestlane	22,4	11,5	15,9	Estonian
Mitte-eestlane	18,3	7,3	11,6	Non-Estonian
Majanduslik aktiivsus				Economic activity
Töötav	22,8	10,1	15,4	Employed
Töotu	23,1	9,1	16,7	Unemployed
Mittetöötav	13,3	11,5	12,1	Non-active
Elukoht				Place of residence
Tallinn	18,6	10,8	13,9	Tallinn
Muu linn	20,5	9,9	13,8	Other town
Maapiirkond	24,5	10,4	16,8	Rural area
Kuusissetulek				Monthly income
<600 €	19,6	9,9	13,4	<600 €
600–999 €	20,3	11,7	14,9	600–999 €
1000–1399	21,6	9,9	14,9	1000–1399
≥1400 €	23,5	9,0	16,3	≥1400 €
2020	21,3	10,4	14,8	2020
2018	22,4	10,0	15,0	2018
2016	24,2	9,1	15,2	2016
2014	22,7	8,5	14,2	2014
2012	25,3	8,8	15,8	2012

* Meeste üle 140 g ja naiste üle 70 g absoluutse alkoholi tarvitamist nädala jooksul loetakse tervist ohustavaks või kahjustavaks tarvitamiseks. Alkoholiühikute arvutamisel muudeti arvutuskäik täpsemaks ja seetõttu erinevad andmed eelnevate aastate näitajatega.

Consumption of pure alcohol which exceeds 140 g for men and 70 g for women within a week is considered to be a harmful or health-damaging consumption. The calculation procedure of alcohol units was made more accurate and therefore the data differ from the figures of previous years..

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2020, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2020, National Institute for Health Development

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences of alcohol consumption on society

Tabel 48. **Alkoholiseaduse rikkumised 2009–2020**
Violations of Alcohol Act 2009–2020

	Alkoholsete jookide tarbimine või ostmine alaealiste poolt (§71-72)*	Alkoholsete jookide tarbimine avalikus kohas või avalikku kohta joobnud olekus ilmumine (§70)**	Käitlemiseks mittelubatud alkoholi omandamine. hoidmine ja edasitoimetamine (§54)	Muud rikkumised	Kokku
	<i>Consumption or purchases of alcoholic beverages by minors (§71-72)*</i>	<i>Consumption of alcoholic beverages in public places or appearance in public places while intoxicated (§70)</i>	<i>Acquisition, possession and distribution of alcohol which is not permitted to be handled (§54)</i>	<i>Other offences</i>	<i>Total</i>
2009	9 587	15 624	130	269	25 610
2010	8 117	8 677	121	255	17 170
2011	9 399	9 396	165	308	19 266
2012	7 650	7 579	158	458	15 845
2013	5 373	4 882	192	495	10 942
2014	3 855	1 660	100	369	5 984
2015	3 828	Kehtetu alates/ not valid from 01.07.2014	64	319	4 616
2016	3 391		49	319	4 420
2017	2 917		52	176	3 576
2018	1 634		19	153	2 080
2019	2 142		13	159	2 482
2020	1 966		1	104	2 071

* Alates 01.01.2015 vaid alkoholsete jookide tarbimine alaealiste poolt (§72 on kehtetu alates 01.01.2015).
Since 01.01.2015 only consumption of alcoholic beverages by minors (§ 72 is not valid from 01.01.2015)

Allikas: Justiitsministeerium
Source: Ministry of Justice

Tabel 49. Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2009–2020
Number of alcohol-related registered crimes 2009–2020

	Alaealise kallutamise alkoholi tarvitamisele (\$182) <i>Inducing minor to consume alcohol (\$182)</i>	Alaealisele alkoholi müümine ja ostmine (\$182.1) <i>Selling alcohol to minor and purchasing alcohol for minor (\$182.1)</i>	Alkoholi ebaseaduslik tootmine (\$374)* <i>Illegal production of alcohol (\$374)*</i>	Alkoholi käitlemise korra rikkumine (\$375) <i>Violation of procedure for handling alcohol (\$375)</i>	Kokku <i>Total</i>
2009	25	0	5	19	49
2010	11	4	4	27	46
2011	23	4	5	38	70
2012	18	2	5	43	68
2013	25	2	6	44	77
2014	37	0	6	43	86
2015	63	13	-	14	90
2016	115	22	-	12	149
2017	77	1	-	24	102
2018	82	1	-	16	99
2019	76	8	-	12	96
2020	71	3	.	7	81

* §374 muutus kehtetuks alates 01.01.2015 - § 374 is not valid from 01.01.2015

Allikas: Justiitsministeerium. Karistusseadustik

Source: Ministry of Justice. Penal Code

Tabel 50. Tolli poolt kinni peetud alkohol 2009–2020*
*Alcoholic beverages seized by customs 2009–2020**
 liitrit 100% alkoholina - litres in 100% alcohol

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kinni peetud kogused	30 454	11 763	57 644	30 419	10 691	7 189	4 693	2 250	4 199	2 284	2 192	2 323	Seized quantities*

* Sisaldab nii tollikontrolli käigus avastatud kui ka kriminaalmenetluse käigus kinni peetud koguseid
Includes alcohol seized during the customs control or criminal procedures

Allikas: Maksu- ja Tolliamet

Source: Estonian Tax and Customs Board

Tabel 51. Kainenema toimetamised 2012–2020*
Number of people delivered to sober 2012–2020

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Kainenema viidud inimeste arv	16 574	16 306	12 149	16 647	16 349	14 888	14 803	15 318	13 869	Number of people delivered to sober
Neist alaealised	-	-	-	149	196	208	140	175	123	Of them minors

* Kainenema toimetamise andmed on üldistavad, kuna neid on aastate lõikes erinevalt kogutud

The data on delivering to sober are generalized because they have been collected in different ways over the years.

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet

Source: Estonian Police and Border Guard Board

Tabel 52. Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2009–2020
Drunk driving and related traffic accidents 2009–2020

	Politsei poolt registreeritud joobes juhtimiste arv*	Politsei poolt registreeritud joobes juhtimiste arv 10 000 elaniku kohta*	Liiklusõnnetuste arv joobes mootorsõidukijuhi osalusel**	Liiklusõnnetuste arv joobes mootorsõidukijuhi osalusel 10 000 elaniku kohta**	Hukkunute arv**	Vigastatute arv**
	<i>Drunk-driving registered by the police*</i>	<i>Drunk-driving registered by the police per 10 000 inhabitants*</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers**</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers per 10 000 inhabitants**</i>	<i>Number of killed persons**</i>	<i>Number of injured persons**</i>
2009	7 909	59,2	280	2,1	33	390
2010	6 284	47,1	203	1,5	16	285
2011	7 060	53,1	216	1,6	22	313
2012	7 190	54,3	203	1,5	18	279
2013	6 945	52,6	207	1,6	28	267
2014	6 637	50,4	159	1,2	18	231
2015	6 452	49,1	153	1,2	16	234
2016	5 875	44,6	171	1,3	7	241
2017	5 173	39,3	159	1,2	13	233
2018	5 248	39,8	149	1,1	13	209
2019	5 357	40,4	138	1,0	13	160
2020	5 247	39,5	134	1,0	12	155

* Väärted ja kuriteod kokku - *Total misdemeanours and crimes*

** Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõidukijuhte. alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid.
Until 2012, only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account. from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added.

Allikad: Statistikaamet; Politsei- ja Piirivalveamet; Maanteeamet; Justiitsministeerium

Sources: Statistics Estonia; Estonian Police and Border Guard Board; Estonian Road Administration; Ministry of Justice

Tabel 53. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukkunud ja vigastada saanute osakaal 2009–2020*
*Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 2009–2020**

	Liiklusõnnetused joobes juhi osalusel (% kõikidest liiklusõnnetustest)	Hukkunuid (% kõikidest liiklusõnnetustes hukkunutest)	Vigastatuid (% kõikidest liiklusõnnetustes vigastatutest)
	<i>Accidents involving drunken drivers (% of all traffic accidents)</i>	<i>Killed (% of those who were killed in traffic accidents)</i>	<i>Injured (% of those who were injured in traffic accidents)</i>
2009	19	33	20
2010	15	20	17
2011	14	22	17
2012	15	20	16
2013	15	35	16
2014	11	22	14
2015	11	24	14
2016	12	11	13
2017	12	27	12
2018	10	19	11
2019	10	25	9
2020	9	20	9

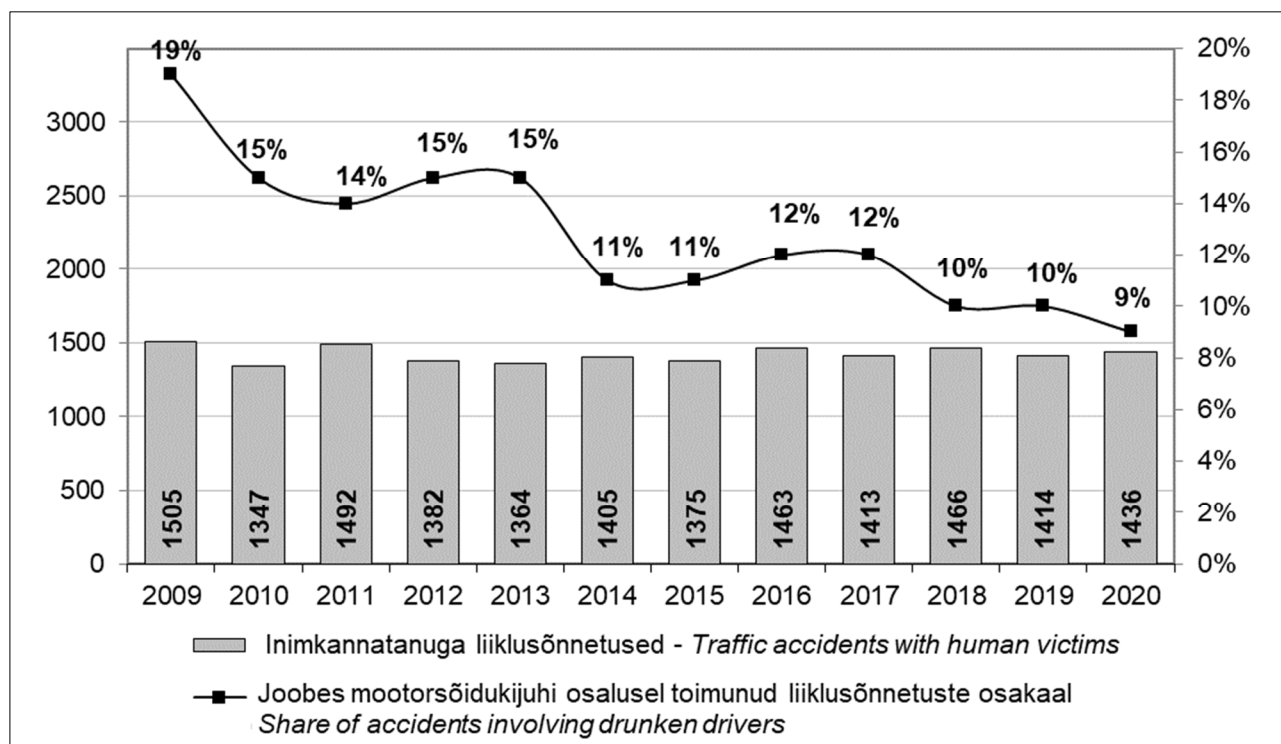
* Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõidukijuhte. alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid.
Until 2012, only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account. from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added.

Allikad: Maanteeamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Road Administration; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 29. Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joobes mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2009–2020

Number of traffic accidents with injured persons and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2009–2020

Allikad: Maanteeamet

Sources: Estonian Road Administration

Tabel 54. Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020*

*Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020**

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku** - Total**		2019	2020
	2019	2020	2019	2020	2019	2020		
<15	2	0	2	0	2	0	100,0	-
15–24	2	0	2	2	4	2	50,0	0,0
25–34	4	4	1	5	5	9	80,0	44,4
35–44	1	6	2	4	3	10	33,3	50,0
45–54	1	2	6	5	7	7	14,3	28,6
55–64	3	4	5	5	8	9	37,5	44,4
>65	3	0	6	7	9	7	33,3	0,0
Kokku - Total	14	16	24	28	38	44	36,8	30,8

* Sõidukijuhid, jalakäijad ja jalgratturid kokku – Drivers, pedestrians, cyclists

** Lisaks 9 määramata joobeastmega hukkunut 2019. aastal ja 7 hukkunut 2020. aastal
Plus additional 9 persons in 2019 and 7 persons in 2020 killed with undefined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 55. Liiklusõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2002 ja 2018–2020*
 Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2018–2020*

	Arv - Number				Osakaal, % - Proportion, %				
	2002	2018	2019	2020	2002	2018	2019	2020	
SÕIDUKIJUHI					DRIVERS				
Kaine	19	18	12	19	27,6	48,6	50,0	63,3	Sober
Kerge joove	13	2	4	1	18,8	5,4	16,7	3,3	Low intoxication
Keskmine joove	20	4	2	6	29,0	10,8	8,3	20,0	Moderate intoxication
Raske joove	17	3	1	2	24,6	8,1	4,2	6,7	High intoxication
Olek määramata	...	10	5	2	...	27,0	20,8	6,7	Condition not determined
Kokku	69	37	24	30	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALAKÄIJAD					PEDESTRIANS				
Kaine	13	10	9	7	61,9	45,5	45,0	43,7	Sober
Kerge joove	1	2	0	0	4,8	9,1	0,0	0,0	Low intoxication
Keskmine joove	2	5	5	3	9,5	22,7	25,0	18,7	Moderate intoxication
Raske joove	0	3	2	1	0,0	13,6	10,0	6,3	High intoxication
Olek määramata	5	2	4	5	23,8	9,1	20,0	31,3	Condition not determined
Kokku	21	22	20	16	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALGRATTURID					CYCLISTS				
Kaine	2	3	3	2	100,0	75,0	100,0	33,3	Sober
Kerge joove	0	0	0	1	0,0	0,0	0,0	16,7	Low intoxication
Keskmine joove	0	0	0	2	0,0	0,0	0,0	33,3	Moderate intoxication
Raske joove	0	1	0	0	0,0	25,0	0,0	0,0	High intoxication
Olek määramata	0	0	0	1	0,0	0,0	0,0	16,7	Condition not determined
Kokku	2	4	3	6	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
KOKKU					TOTAL				
Kaine	31	31	24	28	62,0	49,2	49,1	53,8	Sober
Kerge joove	2	4	4	2	4,0	6,3	7,0	3,8	Low intoxication
Keskmine joove	5	9	7	11	10,0	14,3	17,5	21,2	Moderate intoxication
Raske joove	2	7	3	3	4,0	11,1	5,3	5,8	High intoxication
Olek määramata	10	12	9	8	20,0	19,0	21,1	15,4	Condition not determined
Kokku	50	63	47	52	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

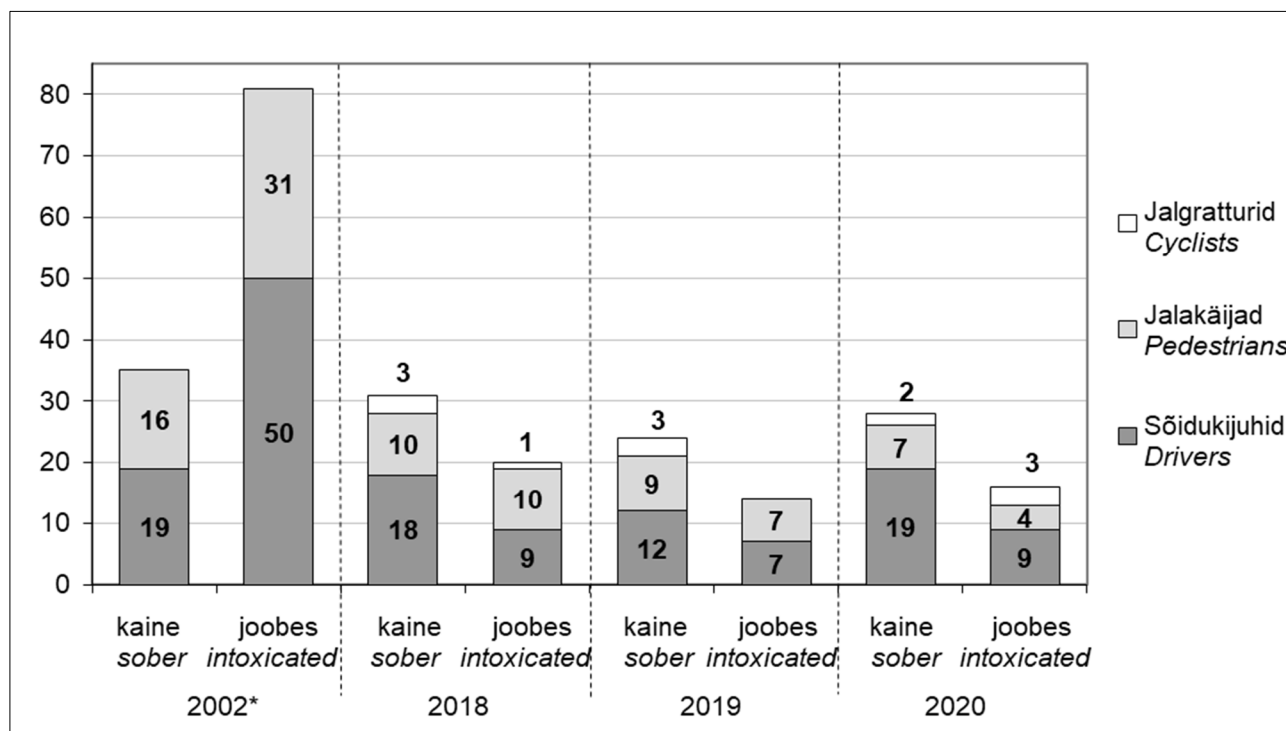
* Alkoholisaldus veres joobeastmete lõikes: kerge joove 0,2–1,5 mg/g; mõõdukas joove 1,5–2,5 mg/g; raske joove üle 2,5 mg/g
 Alcohol concentration in blood: low intoxication 0,2–1,5 mg/g; moderate intoxication 1,5–2,5 mg/g; high intoxication over 2,5 mg/g

... Andmeid ei kogutud - Data not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 30. Liiklusõnnetustes hukkunud kaine ja joobes isikute arv 2002 ja 2018–2020
 Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents 2002 and 2018–2020

* Jalgratturite kohta andmeid ei kogutud - Data about cyclists not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 56. Tuleõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020
 Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2019–2020

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2019	2020	2019	2020	
Kaine	16	21	33,3	44,7	Sober
Kerge joove	2	0	4,2	0,0	Low intoxication
Keskmine joove	2	10	4,2	21,3	Moderate intoxication
Raske joove	20	6	41,7	12,7	High intoxication
Olek määramata	8	10	16,7	21,3	Condition not determined
Kokku	48	47	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 57. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020

Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2019	2020
	2019	2020	2019	2020	2019	2020		
<15	0	0	3	0	3	0	0,0	-
15–24	0	0	1	0	1	0	0,0	-
25–34	1	1	1	0	2	1	50,0	100,0
35–44	5	0	1	0	6	0	83,3	-
45–54	4	5	2	5	6	10	66,7	50,0
55–64	8	8	0	4	8	12	100,0	66,7
>65	6	2	8	12	14	14	42,9	14,3
Kokku - Total	24	16	16	21	40	37	60,0	43,2

* Lisaks 8 määramata joobeastmes hukkunut 2019. aastal ja 10 määramata joobeastmega hukkunut 2020. aastal
Plus additional 8 persons in 2019 and 10 persons in 2020 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 58. Uppunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020

Number of drowned persons by the level of intoxication 2019–2020

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2019	2020	2019	2020	
Kaine	13	30	34,2	41,1	Sober
Kerge joove	4	5	10,5	6,8	Low intoxication
Keskmine joove	12	18	31,6	24,7	Moderate intoxication
Raske joove	7	13	18,4	17,8	High intoxication
Olek määramata	2	7	5,3	9,6	Condition not determined
Kokku	38	73	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 59. Uppunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal uppunutest 2019–2020

Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2019	2020
	2019	2020	2019	2020	2019	2020		
<15	0	0	0	1	0	1	0,0	0,0
15–24	0	0	0	0	0	0	0,0	-
25–34	4	2	1	3	5	5	80,0	40,0
35–44	2	6	1	2	3	8	66,7	75,0
45–54	7	11	2	5	9	16	77,8	68,8
55–64	5	6	3	4	8	10	62,5	60,0
>65	5	11	6	15	11	26	45,5	42,3
Kokku - Total	23	36	13	30	36	66	63,9	54,5

* Lisaks 2 määramata joobeastmega uppunut 2019. aastal ja 7 määramata joobeastmega uppunut 2020. aastal
plus additional 2 persons in 2019 and 7 persons in 2020 drowned with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 60. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020
Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2019–2020

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2019	2020	2019	2020	
Kaine	25	28	36,8	37,8	Sober
Kerge joove	11	2	16,2	2,7	Low intoxication
Keskmine joove	4	5	5,9	6,8	Moderate intoxication
Raske joove	7	9	10,3	12,2	High intoxication
Olek määramata	21	30	30,9	40,5	Condition not determined
Kokku	68	74	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 61. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020
Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2019	2020
	2019	2020	2019	2020	2019	2020		
<15	0	0	2	1	2	1	0,0	0,0
15–24	0	0	2	0	2	0	0,0	-
25–34	1	2	3	3	4	5	25,0	40,0
35–44	3	2	1	2	4	4	75,0	50,0
45–54	6	4	3	1	9	5	66,7	80,0
55–64	9	5	4	10	13	15	69,2	33,3
>65	3	3	10	11	13	14	23,1	21,4
Kokku - Total	22	16	25	28	47	44	46,8	36,4

* Lisaks 21 määramata joobeastmega hukkunut 2019. aastal ning 30 määramata joobeastmega hukkunut 2020. aastal
 Plus additional 21 persons in 2019 and 30 persons in 2020 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 62. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020
Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2019–2020

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2019	2020	2019	2020	
Kaine	32	21	49,2	53,9	Sober
Kerge joove	14	7	21,5	17,9	Low intoxication
Keskmine joove	11	7	16,9	17,9	Moderate intoxication
Raske joove	4	3	6,2	7,7	High intoxication
Olek määramata	4	1	6,2	2,6	Condition not determined
Kokku	65	39	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 63. **Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020***Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2019–2020*

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2019	2020
	2019	2020	2019	2020	2019	2020		
15-24	1	0	0	0	1	0	100,0	-
25-34	2	0	0	0	2	0	100,0	-
35-44	1	0	2	1	3	1	33,3	0,0
45-54	8	5	2	2	10	7	80,0	71,4
55-64	8	3	8	4	16	7	50,0	42,9
>65	9	9	19	14	28	23	32,1	39,1
Kokku - Total	29	17	32	21	61	38	47,5	44,7

* Lisaks 4 määramata joobeastmega hukkunut 2019. aastal ja 1 hukkunut 2020. aastal
 Plus additional 4 persons in 2019 and 1 person in 2020 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 64. **Enesetapu tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2019–2020**
Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2019–2020

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2019	2020	2019	2020	
Kaine	123	123	64,7	57,5	Sober
Kerge joove	29	39	15,3	18,2	Low intoxication
Keskmine joove	24	29	12,6	13,6	Moderate intoxication
Raske joove	9	11	4,7	5,1	High intoxication
Olek määramata	5	12	2,6	5,6	Condition not determined
Kokku	190	214	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

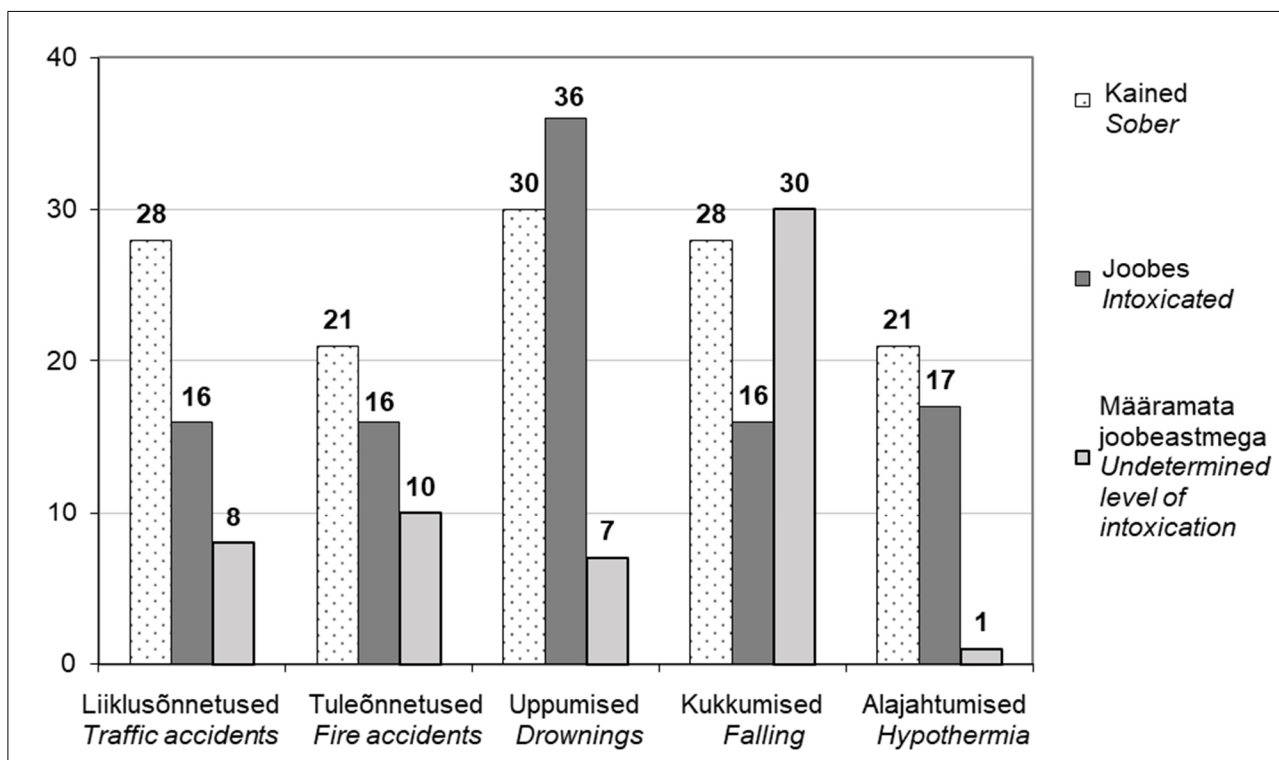
Tabel 65. **Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2019–2020**
Number of persons who committed suicide by age and the proportion of persons under intoxication 2019–2020

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2019	2020
	2019	2020	2019	2020	2019	2020		
<15	0	0	1	2	1	2	0,0	0,0
15-24	4	5	16	13	20	18	20,0	27,8
25-34	10	8	14	16	24	24	41,7	33,3
35-44	13	22	12	9	25	31	52,0	71,0
45-54	12	14	9	14	21	28	57,1	50,0
55-64	12	18	23	26	35	44	34,3	40,9
>65	11	12	48	43	59	55	18,6	21,8
Kokku - Total	62	79	123	123	185	202	33,5	39,1

* Lisaks 5 määramata joobeastmega hukkunut 2019. aastal ja 12 hukkunut 2020. aastal
 Plus additional 5 persons in 2019 and 12 persons in 2020 killed with undetermined level of intoxication

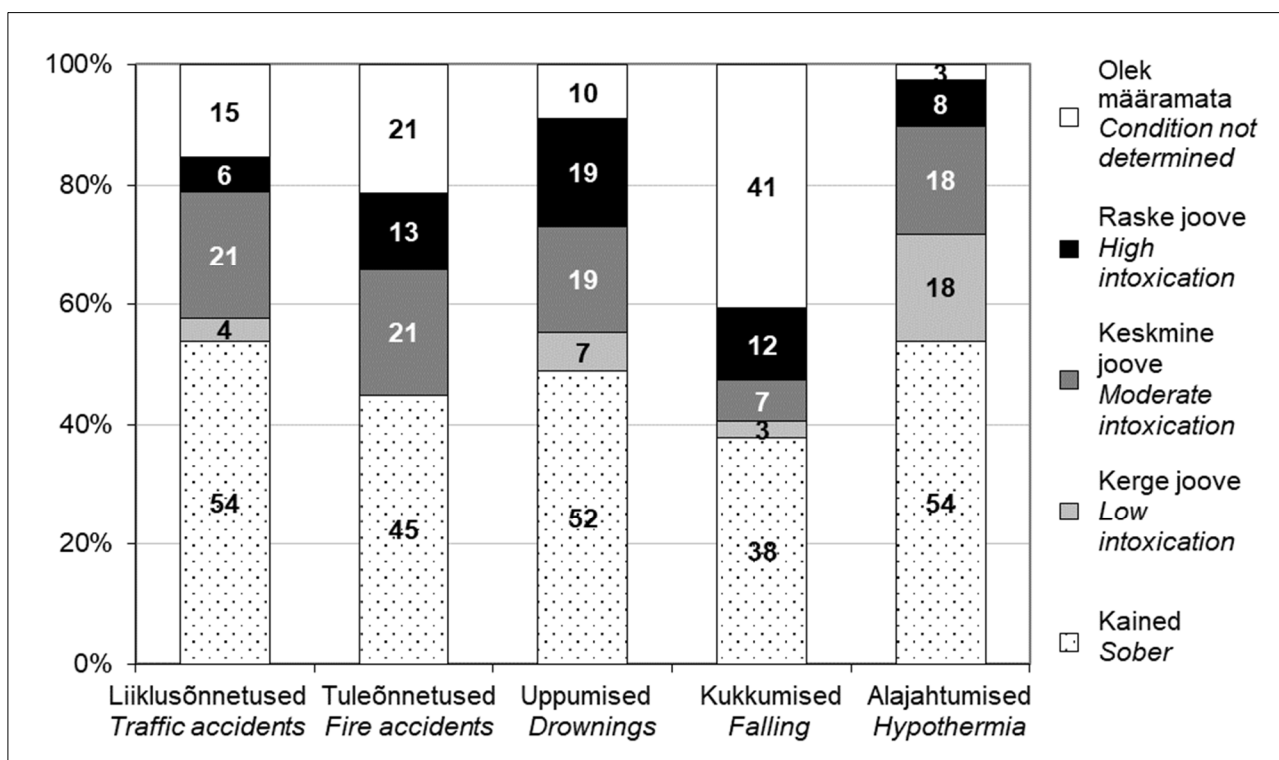
Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 31. Õnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2020
Number of sober and intoxicated persons killed in accidents 2020

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 32. Õnnetustes hukkunute jaotus joobeastmete lõikes 2020
Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2020
% kõigist hukkunutest
% of total person killed in accidents

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 66. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2019–2020***
*Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2019–2020**
 eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv – number of patients treated by specialists

	Kindlustatud isikud <i>Insured persons</i>				Kindlustamata isikud <i>Uninsured persons</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2019		2020		2019	2020	2019	2020	
	Eriarst Specialist	Perearst Primary	Eriarst Specialist	Perearst Primary					
Alkoholi psühhos (F10.0. F10.3–10.9)	3 146	570	2974	669	320	296	3 758	3630	<i>Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	477	215	394	234	31	32	709	642	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	1 317	440	1251	420	37	61	1 657	1634	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	20	228	9	206	1	16	249	228	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Närvüsteemi alkohol degeneratsioon (G31.2)	269	254	184	236	1	3	437	361	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	183	378	166	319	3	5	502	427	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkohol müopaatia (G72.1)	1	1	2	0	1	0	3	2	<i>Alcoholic myopathy (G72.1)</i>
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	57	34	52	28	7	18	87	88	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	75	47	60	42	12	11	126	103	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	701	563	820	587	68	123	1 073	1230	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	235	179	223	176	16	14	353	343	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	6	3	10	5	0	0	8	13	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	907	25	881	22	190	133	1 101	1013	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	56	2	42	4	5	6	63	49	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	6 613	2 764	6323	2787	652	662	8 801	8467	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. „Kainem ja tervem Eesti“ programmist ravi saanud patsiendid siin andmetes ei kajastu (2019. aastal sai programmist alkoholitarvitamise häire ravi 3266 isikut ja 2020. aastal sai ravi 3060 isikut).
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. This data does not include the „Sober and healthy Estonia“ programme's patients (3266 persons received alcohol use disorder treatment in 2019 and 3060 persons in 2020).

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst+kindlustamata). kuna liites võivad isikud korduda (nt inimene võib olla aasta esimeses pooles kindlustatud, kuid teises pooles kindlustamata; samuti võib olla ühel isikul mitu ravijuhtu).
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary+uninsured), due to the possibility of repetition (e.g. a person can be insured in the first half of the year, but uninsured in the second half of the year; in addition one person can have many treatment cases).

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 67. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20-aastaste patsientide arv 2019–2020*
*Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2019–2020**
 eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - number of patients treated by specialists

	Eriarst <i>Specialist</i>		Perearst <i>Primary</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
Alkoholi psühhos (F10.0. F10.3–10.9)	99	83	5	2	103	89	<i>Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	20	12	0	2	20	14	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	2	2	1	0	3	3	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	2	0	1	0	3	0	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	0	1	0	0	0	1	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	2	0	1	1	2	1	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	110	77	2	2	110	79	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	2	2	0	0	2	2	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	230	172	10	7	236	183	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud.
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included.

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst), kuna liites võivad isikud korduda (nt ühel isikul võib olla mitu ravijuhtu).
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary), due to the possibility of repetition (e.g. one person can have many treatment cases).

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 68. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu erakorralise meditsiini osakondadesse pöördunute arv 2019–2020****Number of patients who turned to emergency room department due to alcohol-related diseases 2019–2020***isikute arv – number of patients*

	Kindlustatud isikud <i>Insured persons</i>		Kindlustamata isikud <i>Uninsured persons</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	
Alkoholi psühhos (F10.0. F10.3–10.9)	1 249	1319	226	230	1 462	1535	<i>Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	198	178	26	13	224	190	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	101	143	14	16	115	159	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	2	0	0	0	2	0	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	30	38	1	1	31	39	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	30	0	1	0	31	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic myopathy (G72.1)</i>
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	28	28	2	1	30	29	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	71	55	12	11	83	66	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	353	443	38	43	387	480	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	147	140	15	10	161	150	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	1	1	0	0	0	1	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	877	873	189	131	1063	1001	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	54	42	5	6	59	48	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	2 937	3 045	504	427	3 413	3 440	<i>Total</i>

* Selles tabelis esitatud pöördunute arv on osa eriarsti poole pöördunutest (koguarv kajastatud tabelis 67).

The number of patients presente in this table is a part of the total number of patients who turned to specialists (total numbers presente in table 67)

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst), kuna liites võivad isikud korduda (nt ühel isikul võib olla mitu ravi juhtu).

*The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary), due to the possibility of repetition (e.g. one person can have many treatment cases).**** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor***** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 69. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2017–2020*

Treatment costs by alcohol-related diseases 2017–2020*

tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs				Osakaal % - Proportion %				
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020	
Alkoholi psüühhoos (F10.0. F10.3–10.9)	1 661,61	1 831,06	1 961,72	2 221,01	39,3	39,7	35,3	35,9	Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	40,69	89,97	107,65	128,45	1,0	2,0	2,0	2,1	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	216,04	227,92	290,79	319,68	5,1	4,9	5,2	5,2	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	2,66	3,00	2,92	2,49	0,1	0,1	0,1	0,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	95,85	104,30	105,09	174,40	2,3	2,3	1,9	2,8	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	82,91	77,01	89,39	84,63	2,0	1,7	1,6	1,4	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,01	0,00	1,26	0,05	0,0	0,0	0,0	0,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	129,54	147,71	131,09	102,34	3,1	3,2	2,4	1,6	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastritiit (K29.2)	24,69	29,03	22,89	24,84	0,6	0,6	0,4	0,4	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1 115,83	1 335,08	1 881,07	2 261,23	26,4	28,9	33,9	36,5	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	404,46	310,35	450,93	387,32	9,6	6,7	8,1	6,3	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	2,19	10,47	12,17	21,04	0,1	0,2	0,2	0,3	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	317,20	334,33	417,84	333,84	7,5	7,2	7,5	5,4	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	131,90	111,79	78,41	129,19	3,1	2,4	1,4	2,1	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	4 225,58	4 612,02	5 553,22	6 190,49	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. Ravimikulud ei ole selles tabelis kajastatud. "Kainem ja tervem Eesti" programmi ravikulud siin andmetes ei kajastu.
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. Medicine costs are not presented in this table. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's treatment costs.

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – Diagnosis is not specified by the doctor.

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides.
Excluded in aforementioned diagnoses.

Allikas: Eesti Haigekassa; Tervise Arengu Instituut

Source: Estonian Health Insurance Fund; National Institute for Health Development

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 70. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2019–2020*
*Treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2019–2020**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs		Osakaal % - Proportion %		
	2019	2020	2019	2020	
Alkoholi psühhos (F10.0. F10.3–10.9)	18,19	17,20	43,9	56,1	Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	2,26	0,92	5,5	3,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	0,36	0,29	0,8	1,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	0,15	0,00	0,4	0,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Alkoholgastrit (K29.2)	0,00	0,07	0,0	0,2	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	0,44	0,05	1,1	0,2	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	19,65	11,61	47,5	37,8	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	0,33	0,53	0,8	1,7	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	41,38	30,67	100,0	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud.
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included.

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 71. **Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes erakorralise meditsiini osakondades 2019–2020***

*Treatment costs by alcohol-related diseases in emergency room department 2019–2020**

tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs		Osakaal % - Proportion %		
	2019	2020	2019	2020	
Alkoholi psüühhoos (F10.0. F10.3–10.9)	674,17	930,13	23,2	27,0	Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	68,04	64,63	2,3	1,9	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	40,70	57,36	1,4	1,7	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	0,19	0,00	0,0	0,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	35,70	77,17	1,2	2,2	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	22,58	21,41	0,8	0,6	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	1,11	0,00	0,0	0,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	110,72	70,68	3,8	2,0	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	21,82	20,35	0,8	0,6	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1 200,62	1 569,16	41,2	45,5	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	271,29	216,91	9,3	6,3	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	5,38	0,29	0,2	0,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	390,39	299,70	13,4	8,7	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	70,87	122,45	2,4	3,5	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	2 913,58	3 450,24	100,0	100,0	Total

* Selles tabelis esitatud kulud on osa koguravikuludest (kajastatud tabelis 70)

The treatment costs presente in this table are a part of the total costs (total numbers presented in table 70)

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 72. **Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2020***
*Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2020**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs					Osakaal, % - Proportion, %					
	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlusta- mata Uninsured	Kokku Total	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlusta- mata Uninsured	Kokku Total	
Alkoholi psüühhoos (F10.0. F10.3–10.9)	2 041,05	3,66	26,40	176,28	2247,39	90,8	0,2	1,2	7,8	100,0	Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9))
Alkoholi kuritarvita- mine (F10.1)	116,87	2,44	1,93	9,14	130,38	89,6	1,9	1,5	7,0	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	265,46	3,77	9,98	50,45	329,66	80,5	1,2	3,0	15,3	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühhika- ja käitumishäired (F10)**	0,63	1,86	1,90	0,00	4,39	14,3	42,4	43,3	0,0	100,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegene- ratsioon (G31.2)	170,15	4,12	1,25	0,13	175,65	96,9	2,3	0,7	0,1	100,0	Degeneration of ner- vous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuro- paatia (G62.1)	77,00	5,73	5,26	1,90	89,89	85,7	6,4	5,8	2,1	100,0	Alcoholic polyneuro- pathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,05	0,00	0,00	0,00	0,05	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio- (müo)paatia (I42.6)	96,11	0,70	0,06	5,53	102,4	93,8	0,7	0,1	5,4	100,0	Alcoholic cardio- myopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	22,82	0,67	0,72	1,36	25,57	89,3	2,6	2,8	5,3	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtöbi (K70–K70.99)	2 087,40	21,25	9,37	152,57	2270,59	91,9	1,0	0,4	6,7	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	366,75	3,31	8,71	17,26	396,03	92,6	0,8	2,2	4,4	100,0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkohol- sündroom (Q86)	20,98	0,05	0,00	0,00	21,03	99,8	0,2	0,0	0,0	100,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	282,13	0,36	0,07	51,35	333,91	84,5	0,1	0,0	15,4	100,0	Toxic effect of alco- hol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	128,41	0,04	0,00	0,74	129,19	99,4	0,0	0,0	0,6	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
2020 kokku	5675,81	47,96	65,65	466,71	6256,13	90,7	0,8	1,0	7,5	100,0	Total 2020
2019 kokku	4985,33	45,77	50,53	522,12	5603,77	89,0	0,8	0,9	9,3	100,0	Total 2019
2018 kokku	4090,94	43,37	46,06	477,71	4658,08	87,8	0,9	1,0	10,3	100,0	Total 2018
2017 kokku	3799,69	37,53	39,49	388,35	4265,06	89,1	0,9	0,9	9,1	100,0	Total 2017

* "Kainem ja tervem Eesti" programmi ravikulud siin andmetes ei kajastu
This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's treatment costs

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpood toodud diagnoosides – *Excluded in aforementioned diagnoses*

Märkus:

Note:

HK eriarst - Eriarsti ravikulud

Specialist - Cost of specialist care

HK perearst - Perearsti ravikulud

Primary - Cost of primary care

HK ravim - Haigekassa poolt tasutud ravimikulud

Medicine - Cost of medicine covered by Estonian Health Insurance Fund

Kindlustamata - Mitte-kindlustatute ravikulud

Uninsured - Cost of treatment for uninsured people

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 73. Ravikulude jaotus alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2020
Distribution of treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2020
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs			Osakaal, % - Proportion, %			
	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	Kokku Total	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	Kokku Total	
Alkoholi psüühhoos (F10.0. F10.3–10.9)	15,19	0,00	15,19	100,0	0,0	100,0	Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9))
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	0,92	0,00	0,92	100,0	0,0	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	0,07	0,00	0,07	100,0	0,0	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholgastriid (K29.2)	0,07	0,00	0,07	100,0	0,0	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	0,00	0,05	0,05	0,0	100,0	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	11,25	0,06	11,31	99,0	0,5	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)*	0,53	0,00	0,53	100,0	0,0	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)*
Kokku	28,03	0,11	28,14	99,61	0,39	100,0	Total

* Väljastatud eelpood toodud diagnoosides – Excluded in aforementioned diagnoses

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 74. **Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus erakorralise meditsiini osakondades 2020***
*Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases in emergency room departments 2020**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs			Osakaal, % - Proportion, %			
	Eriarst Specialist	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	Eriarst Specialist	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	
Alkoholi psühhos (F10.0. F10.3–10.9)	829,76	100,37	930,13	89,2	10,8	100,0	Alcohol psychosis (F10. F10.3–10.9))
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	60,17	4,46	64,63	93,1	6,9	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	47,90	9,45	57,35	83,5	16,5	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	0,00	0,00	0,00	-	-	-	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	77,05	0,13	77,18	99,8	0,2	100,0	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	19,51	1,90	21,41	91,1	8,9	100,0	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,00	0,00	0,00	-	-	-	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio-(müo)paatia (I42.6)	68,67	2,01	70,68	97,2	2,8	100,0	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	18,99	1,36	20,35	93,3	6,7	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1 438,61	130,55	1 569,16	91,7	8,3	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	199,66	17,26	216,92	92,0	8,0	100,0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkohol-sündroom (Q86)	0,29	0,00	0,29	100,0	0,0	100,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	249,76	49,94	299,7	83,3	16,7	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	121,70	0,74	122,44	99,4	0,6	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	3 132,07	318,17	3 450,24	90,8	9,2	100,0	Total

* Selles tabelis esitatud kulud on osa eriarsti poole pöördumisega seotud ravikuludest (kajastatud tabelis 72)
The treatment costs presented in this table are a part of the costs related to turning to specialists (total numbers presented in table 72)

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpood toodud diagnoosides – *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 75. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2009–2020****Deaths caused by alcohol-related diseases 2009–2020**

surmade arv - number of deaths

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
MEHED													MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	84	72	72	79	55	52	58	52	54	46	41	45	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkohol degeneratsioon (G31.2)	9	6	17	10	14	13	23	13	15	19	18	17	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholipolüneuropaatia (G62.1)	4	5	4	4	5	1	1	2	2	5	10	5	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholne kardiomüopaatia (I42.6)	79	69	61	70	47	60	43	48	47	50	41	54	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	119	140	116	95	124	136	167	171	148	171	192	278	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	5	3	5	5	4	5	4	1	6	2	8	3	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	85	66	98	117	86	90	96	76	81	90	75	79	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Mehed kokku	385	361	373	380	336	357	392	363	354	383	385	481	Total men
NAISED													WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	30	16	22	22	10	8	8	9	10	6	6	18	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkohol degeneratsioon (G31.2)	4	10	3	6	9	4	5	5	3	4	6	4	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholipolüneuropaatia (G62.1)	0	2	1	0	0	1	0	0	0	2	3	1	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholne kardiomüopaatia (I42.6)	15	24	10	9	15	9	6	12	5	6	8	6	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	50	61	49	56	49	49	61	55	52	67	74	83	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	2	1	0	0	0	1	1	0	0	4	0	2	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	28	32	27	30	24	33	22	21	27	24	25	20	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Naised kokku	129	136	112	123	107	105	103	102	97	113	122	134	Total women
Mehed ja naised kokku	514	497	485	503	443	462	495	465	451	496	507	615	Total men and women

* Surma põhjuste registri andmeid on kajastatud ka Statistikaameti andmebaasis, kuid esitatavad andmed võivad erineda. Statistikaamet kasutab rahvastikuregistri (de jure), surmapõhjuste register aga arstile teadaolevat (de facto) elukohta. The data from Estonian Causes of Death Registry are also published in database of Statistics Estonia. In the registry, the place of residence is defined as reported by the certifier (de facto). In this respect data may differ from those published by Statistics Estonia as their place of residence is defined according to the Population Registry (de jure).

Allikas: Tervise Arengu Instituut
Source: National Institute for Health Development

Tabel 76. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2020***Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2020*

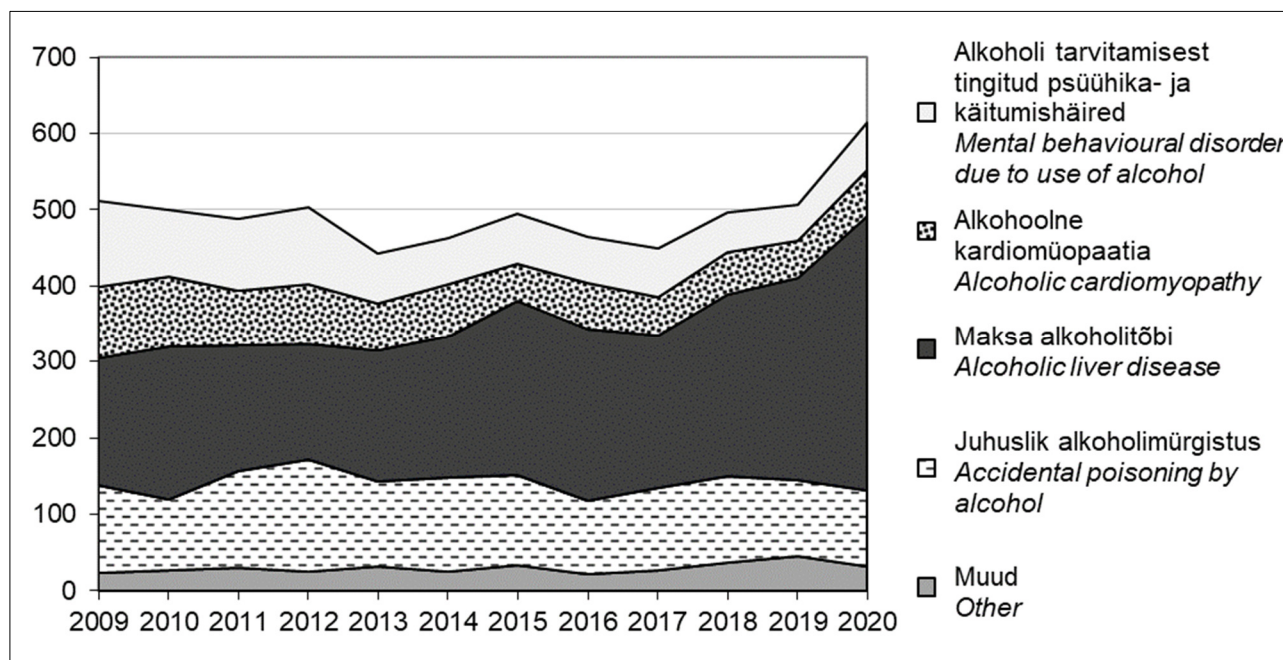
surmade arv - number of deaths

	0–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75+	
MEHED									MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	1	3	9	21	9	2	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	1	1	8	6	1	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	0	4	1	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomüopaatia (I42.6)	0	0	1	3	12	26	9	3	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	2	30	75	112	54	5	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	1	0	1	0	1	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	0	0	4	7	26	26	15	1	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Mehed kokku	0	0	8	45	123	198	94	13	<i>Total men</i>
NAISED									WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	1	1	5	4	5	2	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	0	0	2	2	0	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	0	0	0	1	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomüopaatia (I42.6)	0	0	0	0	1	4	1	0	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	0	11	16	41	14	1	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	0	2	0	0	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	0	0	1	1	8	6	3	1	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Naised kokku	0	0	2	13	32	57	25	5	<i>Total women</i>
Mehed ja naised kokku	0	0	10	58	155	255	119	18	<i>Total men and women</i>

Allikas: Tervise Arengu Instituut

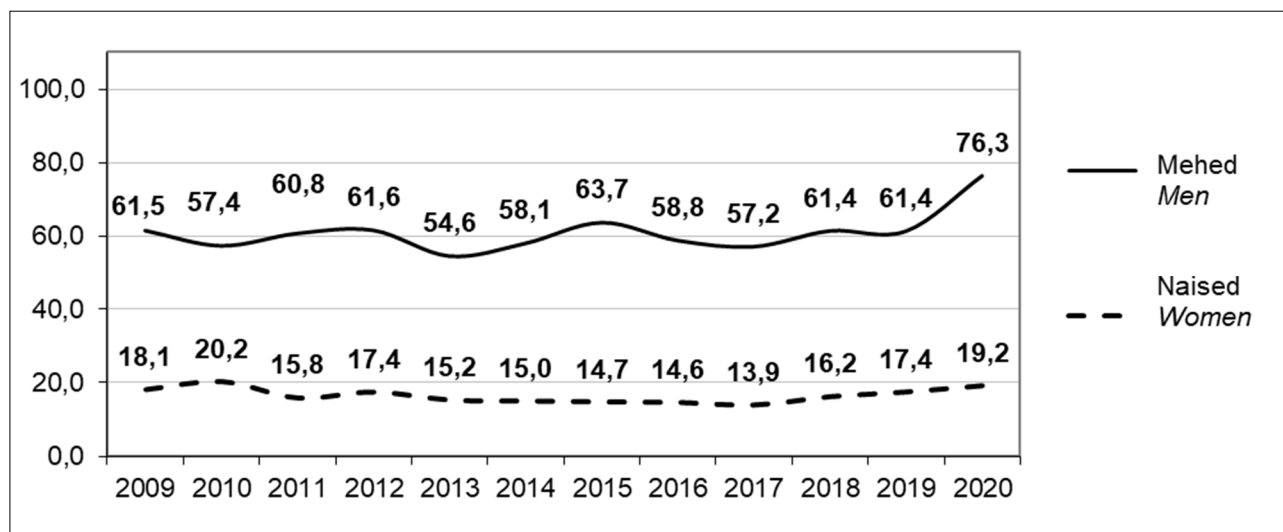
Source: National Institute for Health Development

Joonis 33. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2009–2020**
Deaths in year caused by alcohol-related diseases 2009–2020

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Joonis 34. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastas 2009–2020**
Annual number of deaths in year caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2009–2020

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Tabel 77. **Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2009–2020***Mortality rates of alcohol-related diseases 2009–2020*surmade arv 100 000 elaniku kohta - *number of deaths per 100 000 inhabitants*

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
MEHED													MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	13,36	11,45	11,63	12,80	8,94	8,46	9,42	8,43	8,72	7,38	6,53	7,14	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkohol degeneratsioon (G31.2)	1,45	0,97	2,75	1,62	2,27	2,12	3,74	2,11	2,42	3,05	2,87	2,70	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,64	0,81	0,65	0,65	0,81	0,16	0,16	0,32	0,32	0,80	1,59	0,79	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkohoolne kardiomüopaatia (I42.6)	12,72	11,12	9,86	11,34	7,64	9,76	6,99	7,78	7,59	8,02	6,53	8,57	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	18,84	22,41	18,74	15,39	20,14	22,13	27,13	27,71	23,90	27,43	30,60	44,12	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0,81	0,48	0,81	0,81	0,65	0,81	0,65	0,16	0,97	0,32	1,27	0,48	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	13,69	10,16	16,32	18,96	13,97	14,64	15,60	12,32	13,08	14,44	11,95	12,54	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Mehed kokku	61,51	57,40	60,75	61,57	54,59	58,08	63,68	58,82	57,16	61,44	61,36	76,34	Total men
NAISED													WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	4,20	2,39	3,11	3,12	1,42	1,14	1,14	1,29	1,43	0,86	0,86	2,57	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkohol degeneratsioon (G31.2)	0,56	1,41	0,42	0,85	1,28	0,57	0,72	0,72	0,43	0,57	0,86	0,57	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,00	0,28	0,14	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00	0,29	0,43	0,14	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkohoolne kardiomüopaatia (I42.6)	2,10	3,23	1,55	1,28	2,14	1,29	0,86	1,72	0,72	0,86	1,14	0,86	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	7,01	8,58	6,92	7,94	6,98	7,00	8,73	7,87	7,45	9,59	10,58	11,87	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0,28	0,14	0,00	0,00	0,00	0,14	0,14	0,00	0,00	0,57	0,00	0,29	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	3,92	4,22	3,67	4,25	3,42	4,72	3,15	3,01	3,87	3,44	3,57	2,86	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Naised kokku	18,08	20,25	15,81	17,43	15,23	15,00	14,73	14,60	13,90	16,17	17,44	19,16	Total women

Allikas: Tervise Arengu Instituut; EKI arvutused

Source: National Institute for Health Development; calculations of Estonian Institute of Economic Research

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy

Tabel 78. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2015–2020

(küsitluste tulemused)

The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2015–2020 (survey results)

% vastanutest kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine

% of respondents who considered the problem serious or very serious

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Alkoholijoobes sõiduki juhtimine	94	94	92	92	92	93	<i>Drunk-driving</i>
Alkoholist põhjustatud kodune vägivald	83	85	84	84	85	89	<i>Home violence caused by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud pereprobleemid	85	82	80	82	83	86	<i>Family problems caused by alcohol</i>
Alkoholist soodustatud isikuvastased kuriteod	81	82	81	82	84	85	<i>Criminal assault favoured by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud terviseprobleemid	86	83	80	83	81	84	<i>Health problems caused by alcohol</i>
Avaliku korra rikkumised	81	86	80	81	80	79	<i>Violations of public order</i>
Laste ja noorte alkoholi tarbimine	86	84	76	79	76	75	<i>Consumption of alcohol by children and youth</i>
Alkoholismist põhjustatud töötus ja asotsiaalsus	70	72	67	67	65	64	<i>Unemployment and outcast caused by alcohol</i>
Üldine soosiv hoiak alkoholi tarbimisse	68	64	57	59	54	58	<i>General favourable attitude towards alcohol consumption</i>
Vähese teadmised alkoholi kahjulikkusest	...	63	54	53	55	57	<i>Little knowledge about the harmfulness of alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud probleemid töökohal	48	50	44	46	46	49	<i>Alcohol-related problems at work</i>
Salaalkoholi ost-müük	37	46	46	42	42	42	<i>Purchase or sales of illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

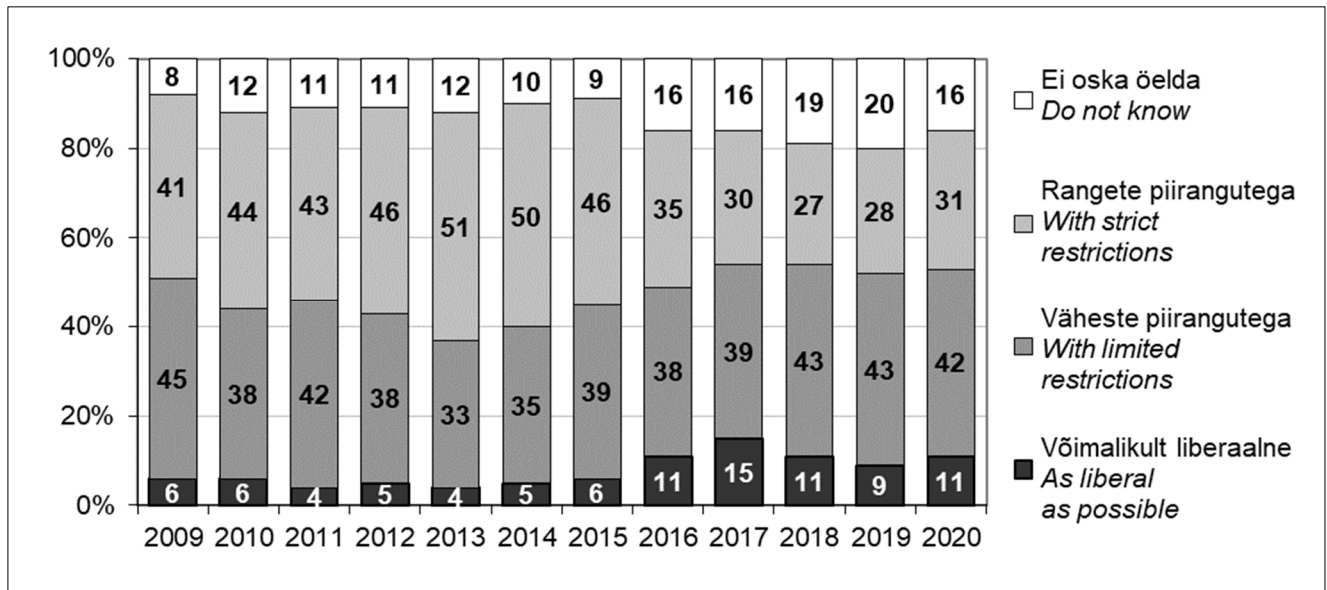
Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 35. **Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2009–2020**
(küsitluste tulemused)

Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2009–2020 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 79. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes 2020 (küsitluse tulemused)
Assessment of what should be the Estonian national alcohol policy by different sociodemographic groups 2020 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

		Võimalikult liberaalne <i>As liberal as possible</i>	Väheste piirangutega <i>With limited restrictions</i>	Rangete piirangutega <i>With strict restrictions</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		11	42	31	16		Average
Regioon	Põhja-Eesti	14	44	30	12	North Estonia	Region
	Kesk-Eesti	12	38	37	13	Central Estonia	
	Kirde-Eesti	9	38	30	23	North-East Estonia	
	Lääne-Eesti	8	42	28	22	West Estonia	
	Lõuna-Eesti	7	40	33	20	South Estonia	
Rahvus	eestlased	9	43	30	18	Estonians	Nationality
	mitte-eestlased	15	38	34	13	other nationalities	
Vanus	18–29	13	39	40	8	18–29	Age
	30–49	12	43	30	15	30–49	
	50–64	11	44	27	18	50–64	
	65–74	7	34	32	27	65–74	
Sugu	naised	8	36	35	21	women	Gender
	mehed	14	48	27	11	men	
Haridus	I ja teise taseme haridus	15	39	25	21	1 st and 2 nd level education	Education
	III taseme haridus	9	43	34	14	3 rd level education	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus €	≤ 500	13	36	31	20	≤ 500	Monthly disposable income per household member €
	501–800	10	41	29	20	501–800	
	801–1200	11	41	33	15	801–1200	
	> 1200	10	47	34	9	> 1200	
Alkoholi tarbimine	kõik alkoholi tarbijad	11	45	28	16	all alcohol consumers	Alcohol consumption
	rohked tarbijad	30	53	13	4	frequent consumers	
	mõõdukad tarbijad	15	58	15	12	moderate consumers	
	väheseid tarbijad	8	39	34	19	infrequent consumers	
	mittetarbijad	9	18	55	18	non-consumers	

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 80. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis 2020 (küsitluse tulemused)

List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants 2020 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	Kindlasti <i>Certainly</i>	Võibolla <i>Perhaps</i>	Seda mitte <i>No</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>	
Inimesed ise peaksid muutma oma suhtumist alkoholi tarbimisse ja olema sellega eeskujuks	80	16	1	3	<i>People themselves should change their attitudes towards alcohol consumption and be as example</i>
Noortele peaks looma rohkem vaba aja veetmise võimalusi	76	19	1	4	<i>Should create more recreational opportunities for adolescents</i>
Noortele peaks näitama alkoholi tarbimise negatiivseid tagajärgi	71	24	2	3	<i>Should demonstrate negative consequences of alcohol consumption to adolescents</i>
Alkoholijoobes inimesi peaks õigusrikkumiste korral rangemalt karistama (nt sõiduki joobes juhtimisel)	67	23	5	5	<i>Intoxicated people should be punished more severely in case of offences (drunk driving etc)</i>
Tuleks suurendada järelevalvet alkoholi müügiga seotud õigusrikkumiste üle (nt müük alaealisele, illegaalne müük)	62	30	3	5	<i>Should increase surveillance over offences related to alcohol sales (sales to underaged, illegal sales)</i>
Avalikel üritustel ja nende kajastamisel mitte propageerida alkoholi tarbimist	62	25	8	5	<i>Avoid promotion of alcohol consumption at public events</i>
Peaks olema rohkem sõltuvusravi võimalusi	51	33	3	13	<i>There should be more addiction treatment options</i>
Alkoholi reklaami peaks veelgi piirama	49	29	14	8	<i>Alcohol advertising should be restricted even more</i>
Alkoholi reklaam tuleks ära keelata	38	24	29	9	<i>Alcohol advertising should be banned</i>
Tuleks teha rohkem saateid ja artikleid alkoholi kahjulikkusest	34	44	13	9	<i>Should make more TV shows and articles about harmfulness of alcohol</i>
Tuleks edendada karskusliikumist	29	42	18	11	<i>Should promote anti-alcohol movement</i>
Alkoholi müügikohti peaks vähendama	28	34	29	9	<i>Should be less alcohol outlets</i>
Ma ise peaksin vähendama alkoholitarbimist	20	35	31	14	<i>I myself should reduce alcohol consumption</i>
Alkoholimüügi aega peaks jaekauplustes lühendada	20	26	46	8	<i>Alcohol selling time in stores should be shortened</i>
Alkoholimüügi aega peaks tootlustusasutustes lühendada	19	24	49	8	<i>Alcohol selling time in restaurants, pubs, cafes etc should be shortened</i>
Alkoholiaktsiis peaks olema kõrgem ja alkohol kallim	14	25	51	10	<i>Alcohol excise duty should be higher and alcohol more expensive</i>

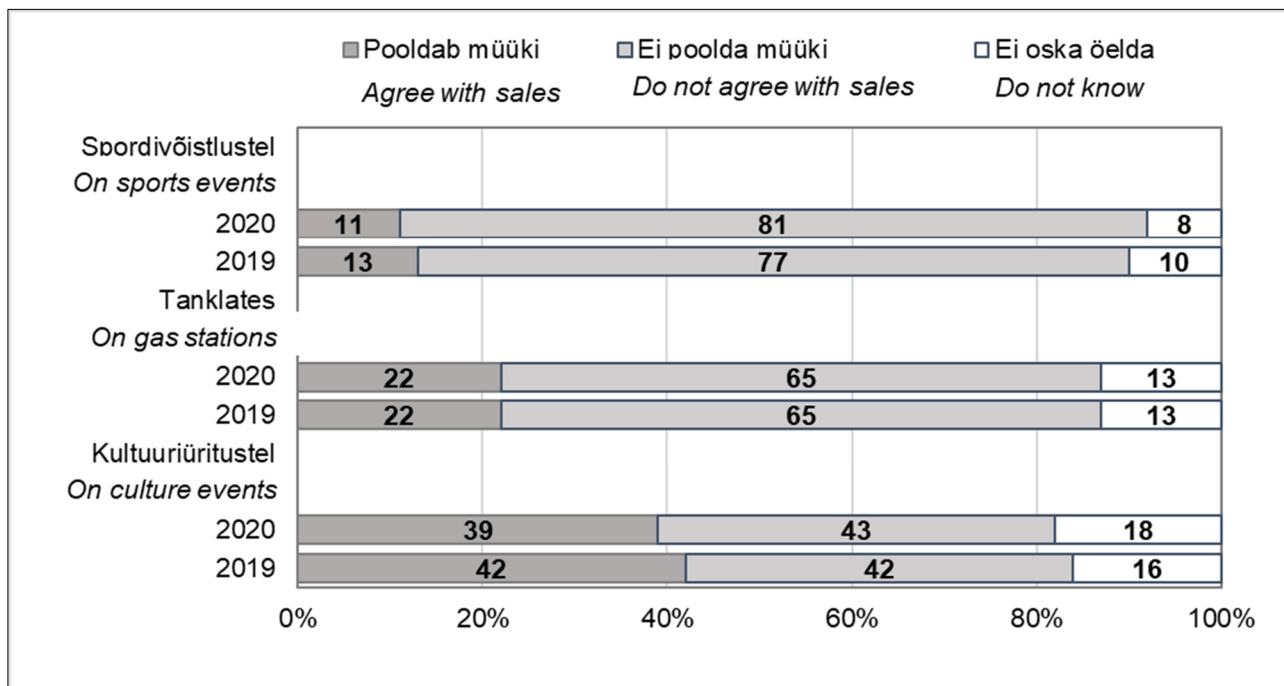
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Joonis 36. **Elanike suhtumine alkoholi müümisesse tanklates, kultuuri- ja spordiüritustel 2019 ja 2020 (küsitluste tulemused)**

Inhabitants' attitudes to selling alcohol in gas stations, cultural and sports events 2019 and 2020 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

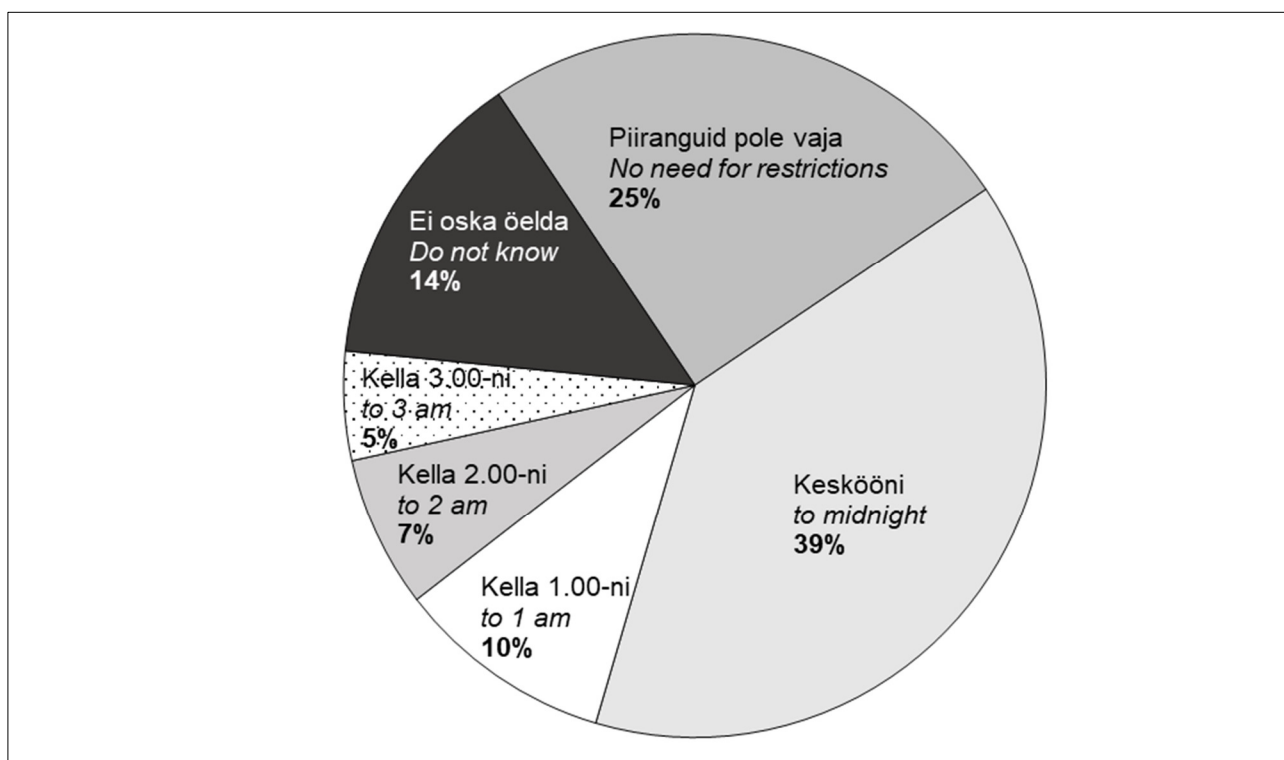
Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Joonis 37. **Elanike hinnangud, mis kellaaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa 2020 (küsitluse tulemused)**

Inhabitants' assessments on times until which catering establishments could sell alcohol 2020 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika

Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states

Tabel 81. Alkoholi tarbimine Põhjamaades

Alcohol consumption in Nordic Countries

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis

litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	Aasta	Tarbimine kokku	Registreeritud tarbimine*	Registreerimata tarbimine**	Registreerimata tarbimise osakaal kogu tarbimises, %	
	Year	Total consumption	Recorded consumption*	Unrecorded consumption**	Proportion of unrecorded consumption in total consumption, %	
Soome	2020	9,2	8,2	1,1	12	Finland
Rootsi	2020	8,5	7,5	1,0	12	Sweden
Norra	2020	8,0	7,2	0,8	10	Norway
Taani	2017	9,1	-	-	-	Denmark
Island	2020	9,0	6,5	2,5	28	Iceland

* Alkohoolsete jookide jaemüük ja tarbimine tootlustusasutustes oma riigis
Retail sales of alcoholic beverages and domestic serving of alcoholic beverages

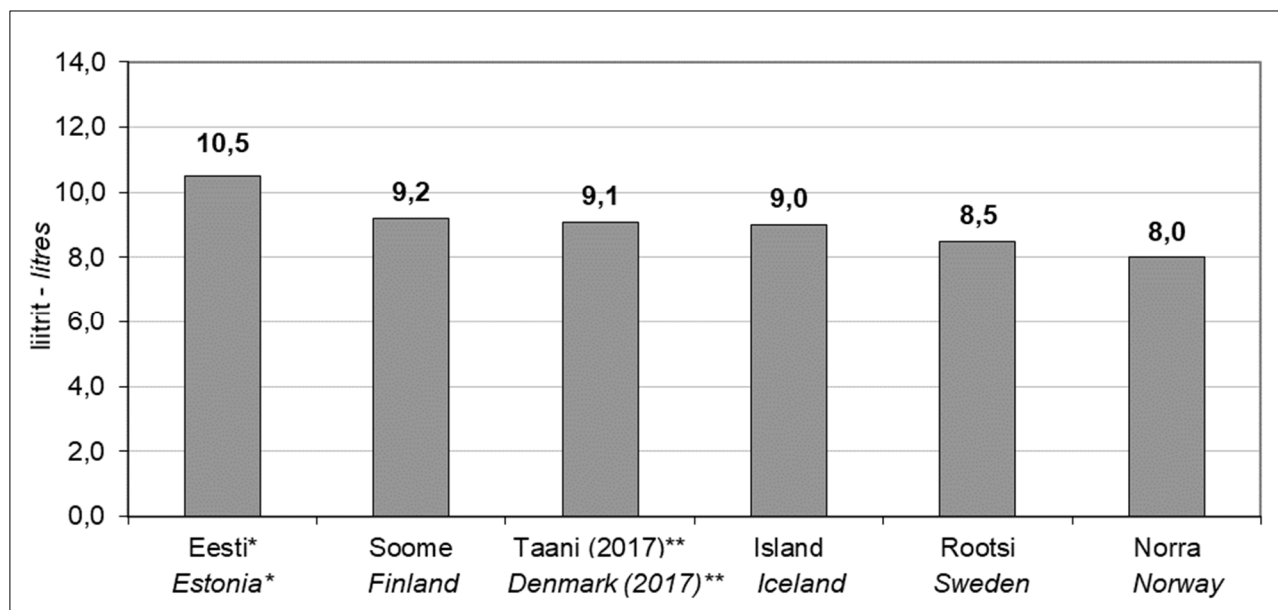
** Elanike poolt imporditud, kodus valmistatud alkohoolsed joogid, illegaalse alkoholi valmistamine, salakaubavedu. Soome puhul ka Soome kodanike poolt välisriikides tarbitud alkohol
Alcoholic beverages imported by inhabitants, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal moonshining, smuggling, substitutes of alcohol. In Finland also alcohol consumed by Finnish tourists abroad

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko
 Source:

Joonis 38. Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2020

Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2020

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis

litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Ei sisalda turistide ostusid - Does not include alcohol purchases by tourists

** Registreeritud tarbimine 14+ elaniku kohta - Recorded consumption per capita older than 14

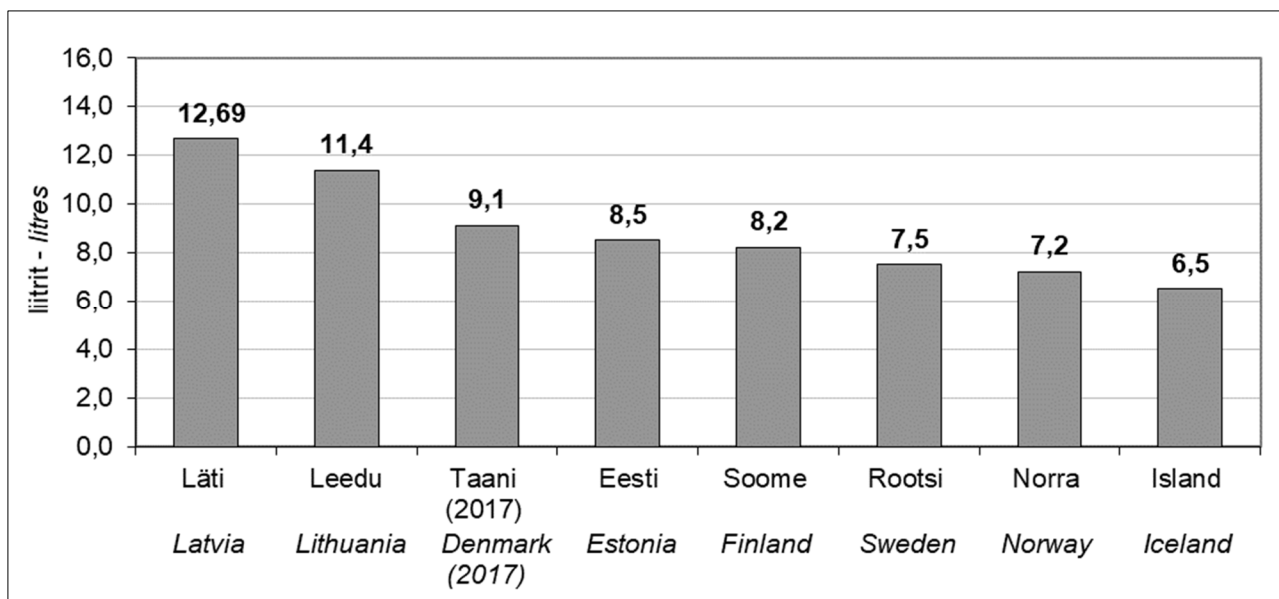
Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Eesti Konjunkturiinstituut

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Estonian Institute of Economic Research

Joonis 39. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2020*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2020*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eesti näitaja ei sisalda välituristide alkoholi kaasaostusid ja kohapealset tarbimist
 Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol.
 Data of Estonia does not include alcohol purchased by tourists

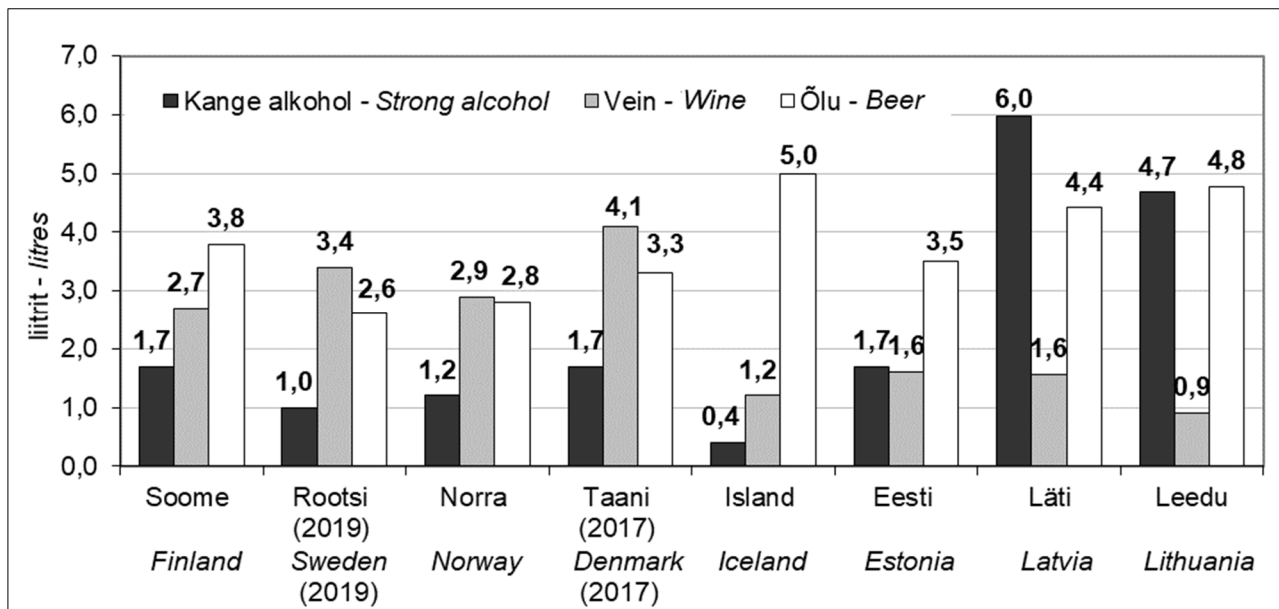
Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunkturiinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Joonis 40. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2020*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2020*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

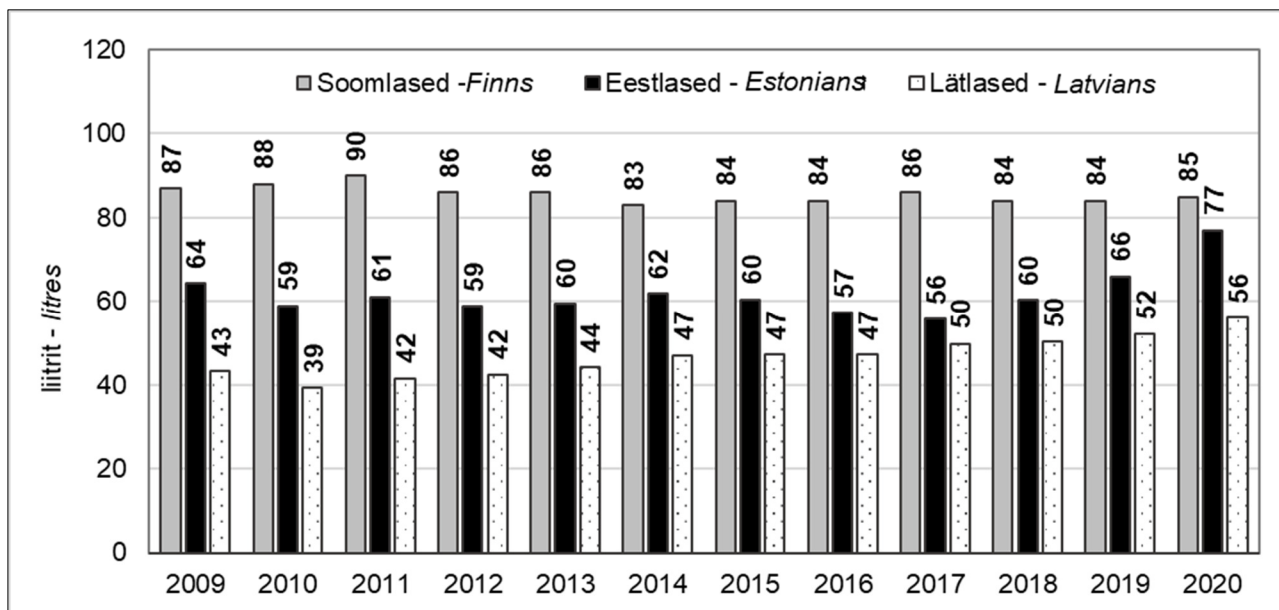
* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eesti näitaja ei sisalda välituristide alkoholi kaasaostusid ja kohapealset tarbimist. Soome, Rootsi, Norra, Taani ja Islandi veinitarbimine sisaldab siidreid ja long-drinke.
 Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol.
 Data of Estonia does not include alcohol purchased by tourists. In Finland, Sweden, Norway, Denmark and Iceland wine consumption includes cider and longdrinks

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunkturiinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Joonis 41. Viina kogused mida tinglikult saaksid osta Eesti, Soome ja Läti elanikud oma keskmise netokuupalga eest 2009–2020*

*Quantities of vodka that Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2009–2020**

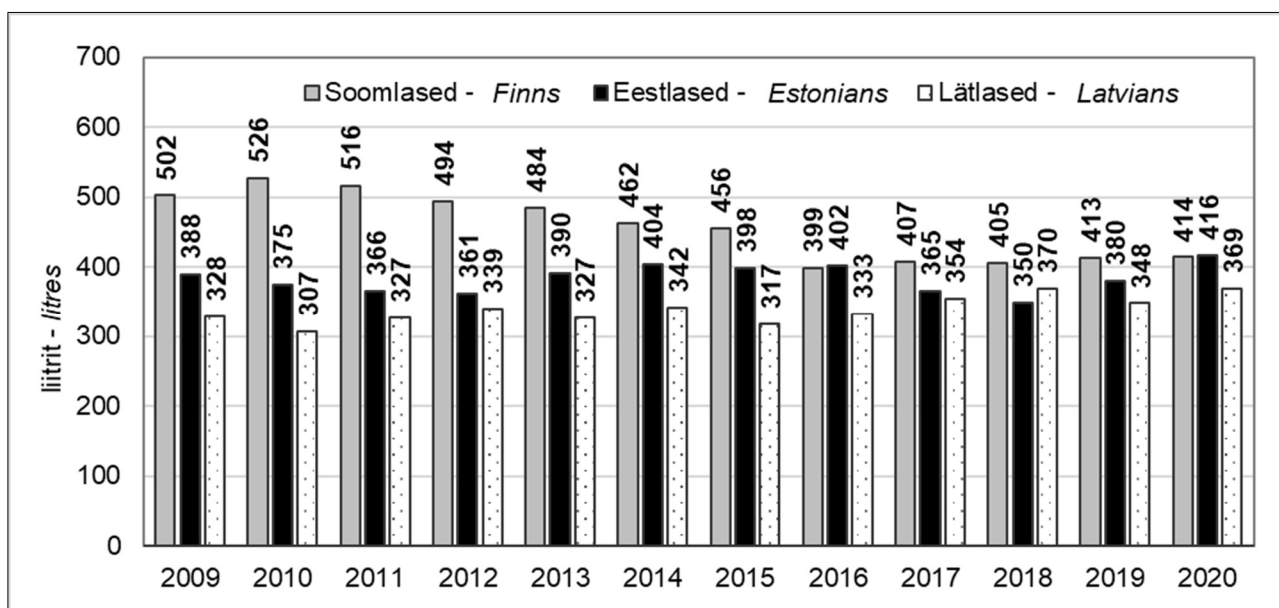
* Keskmise netokuupalk jagatud 1 liitri viina keskmise jaehinnaga (Soomes 38% kangusega Koskenkorva viin)
Average net monthly wage dividend by average retail price of 1 litre of vodka (in Finland Koskenkorva vodka vol. 38%)

Allikad: Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Alko; Läti Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Alko; Statistics Latvia; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 42. Õlle kogused mida tinglikult saaksid osta Eesti, Soome ja Läti elanikud oma keskmise netokuupalga eest 2009–2020*

*Quantities of beer that Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2009–2020**

* Keskmise netokuupalk jagatud 1 liitri õlle keskmise jaehinnaga (Soomes 4,5% kangusega Koff III õlu)
Average net monthly wage dividend by average retail price of 1 litre of beer (in Finland Koff III beer vol. 4,5%)

Allikad: Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Alko; Läti Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Alko; Statistics Latvia; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 82. **Alkohoolsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.07.2020)***Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.07.2020)*

€ liitri 100% alkoholi kohta - € per litre of 100% alcohol

	Kanged alkohoolsed joogid <i>Spirits</i>	Vahetoode* <i>Intermediate product*</i>	Vein* <i>Wine*</i>	Õlu <i>Beer</i>	Käibemaks % VAT %	
EL minimummäär	5.50	2.50	0.00	1.87	15,0	<i>EU's minimum level</i>
Bulgaaria	5.62	2.56	0.00	1.92	20,0	<i>Bulgaria</i>
Rumeenia	7.45	4.97	0.00	1.86	19,0	<i>Romania</i>
Horvaatia	8.10	6.00	0.00	5.40	25,0	<i>Croatia</i>
Küpros	9.57	2.50	0.00	6.00	19,0	<i>Cyprus</i>
Hispaania	9.59	3.56	0.00	1.70	21,0	<i>Spain</i>
Ungari	9.96	4.23	0.00	4.84	27,0	<i>Hungary</i>
Itaalia	10.36	4.93	0.00	7.48	22,0	<i>Italy</i>
Luksemburg	10.41	3.72	0.00	1.98	17,0	<i>Luxemburg</i>
Slovakkia	10.80	4.68	0.00	3.59	20,0	<i>Slovakia</i>
Austria	12.00	4.44	0.00	5.00	20,0	<i>Austria</i>
Tšehhi	12.53	5.05	0.00	3.11	21,0	<i>Czech Republic</i>
Saksamaa	13.03	8.50	0.00	1.97	16,0	<i>Germany</i>
Sloveenia	13.20	7.33	0.00	12.10	22,0	<i>Slovenia</i>
Malta	13.60	8.44	1.86	4.83	18,0	<i>Malta</i>
Portugal	13.87	4.23	0.00	4.64	23,0**	<i>Portugal</i>
Poola	14.33	4.44	3.61	4.89	23,0	<i>Poland</i>
Läti	16.42	10.28	9.18	7.80	21,0	<i>Latvia</i>
Holland	16.86	8.29	8.03	7.91	21,0	<i>Netherlands</i>
Prantsusmaa	17.87	10.76	0.35	7.61	20,0	<i>France</i>
Eesti	18.81	16.07	13.44	12.70	20,0	<i>Estonia</i>
Taani	20.09	11.22	18.36	6.53	25,0	<i>Denmark</i>
Leedu	20.25	14.70	14.97	7.11	21,0	<i>Lithuania</i>
Kreeka	24.50	5.67	0.00	12.50	24,0	<i>Greece</i>
Belgia	29.93	8.77	6.81	5.01	21,0	<i>Belgium</i>
Suurbritannia	32.31	24.78	30.41	21.45	20,0	<i>UK</i>
Iirimaa	42.57	34.25	38.62	22.55	23,0	<i>Ireland</i>
Rootsi	47.81	28.17	22.03	18.70	25,0	<i>Sweden</i>
Soome	48.80	41.00	36.09	36.50	24,0	<i>Finland</i>

* Aktsiisimaks on arvutatud vahetootele etanoolisisaldusega 18% ja veinile etanoolisisaldusega 11%

Excise duty is calculated on the basis of a beverage containing 18% ethyl alcohol by volume for intermediate product and on the basis of a beverage containing 11% ethyl alcohol by volume for wine

** Veini käibemaks 13% - VAT on wine 13%

Allikas: European Commission
Source:

Tabel 83. **Riigi tulud alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumisest Põhjamaades ja Balti riikides 2019**
State revenues from alcoholic beverages excise duties in Nordic countries and Baltic states 2019

	Alkoholsete jookide aktsiis, miljon EUR*	Alkoholsete jookide aktsiisitulu elaniku kohta, EUR	Alkoholsete jookide aktsiisitulu osa-kaal riigi kogutuludest, %**	
	<i>Excise duty on alcoholic beverages, million EUR*</i>	<i>Total state alcohol revenue per capita, EUR</i>	<i>Share of alcohol revenue in total state revenue, %**</i>	
Soome	1 482	268	1,2	Finland
Rootsi	1 431	140	0,6	Sweden
Norra	1 463	274	0,7	Norway
Taani	493	85	0,3	Denmark
Eesti	211	159	1,9	Estonia
Läti	249	129	2,2	Latvia
Leedu	363	130	2,1	Lithuania

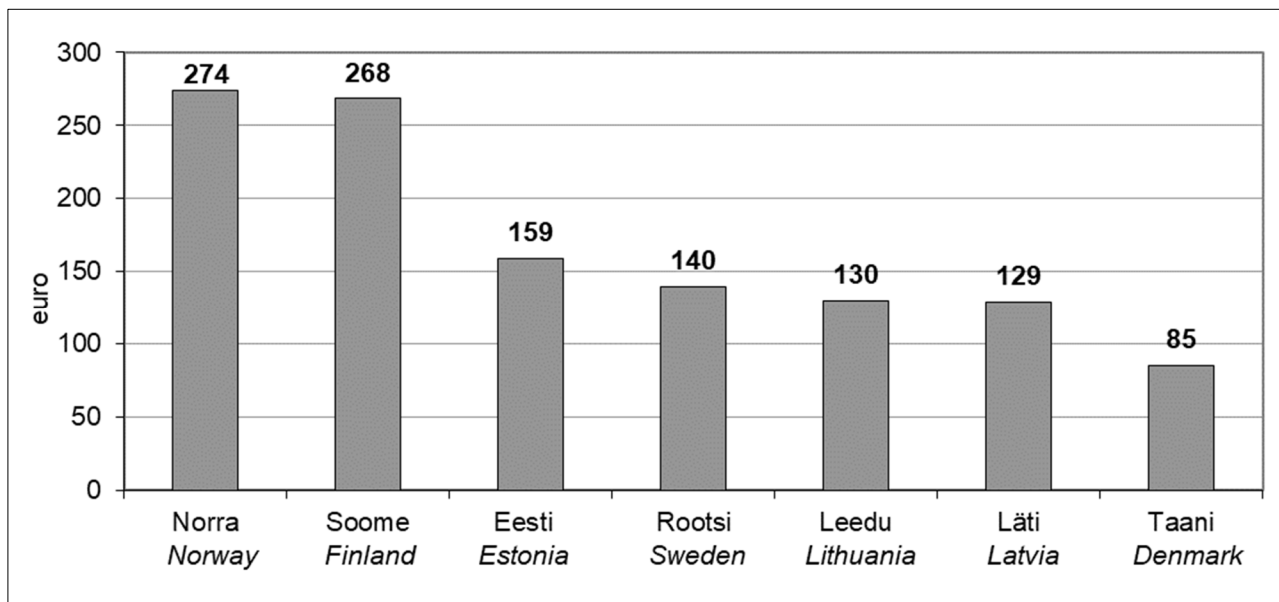
* Andmed alkoholsete jookide aktsiiside laekumise kohta on võetud Euroopa Komisjoni väljaandest "Excise duty tables (Tax receipts - Alcoholic beverages)", August 2020 ning need ei sisalda laekumisi kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Data about receipts of alcohol excise duties are taken from the publication "Excise duty tables (Tax receipts - Alcoholic beverages)", European Commission, August 2020 but they do not contain receipts from sales of fermented beverages (Latvia and Norway excluded)

** Arvutuste aluseks on Eurostati andmed riigieelarve tulude kohta
Calculations based on Eurostat data about state revenues

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 43. **Alkoholsete jookide aktsiisimaksu laekumine elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2019***
*Annual revenues from alcoholic beverages excise duties per capita in Nordic countries and Baltic states 2019**

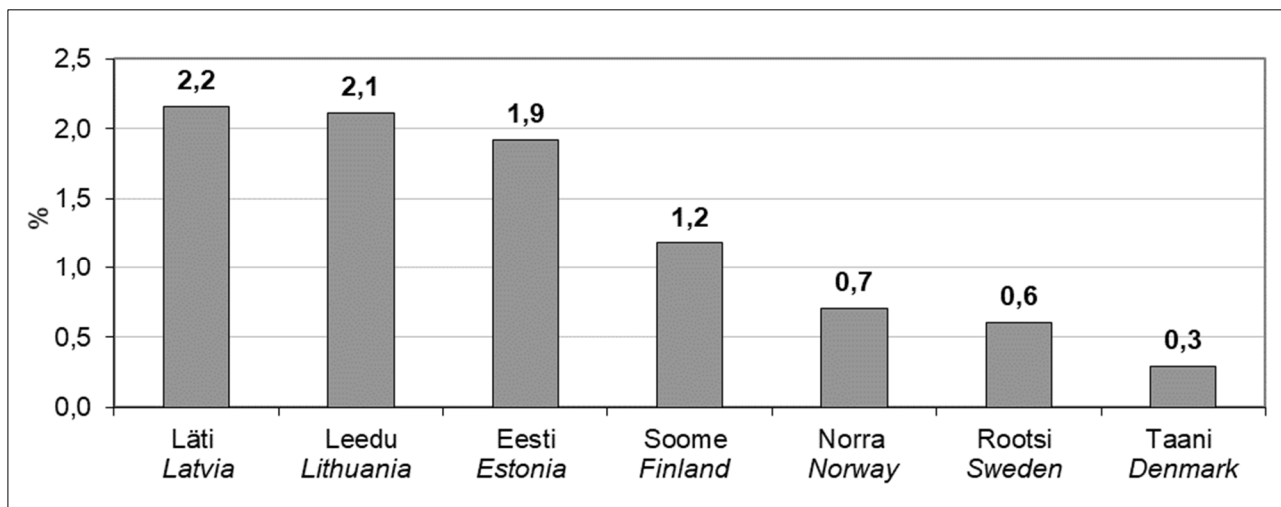
* Ei sisalda laekumisi kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Does not include receipts from sales of fermented alcoholic beverages (Latvia and Norway excluded)

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 44. **Alkoholsete jookide aktsiisitulude osakaal riigi kogutuludest Põhjamaades ja Balti riikides 2019***

*Share of alcoholic beverages excise revenues from the state's total revenue in Nordic countries and Baltic states 2019**

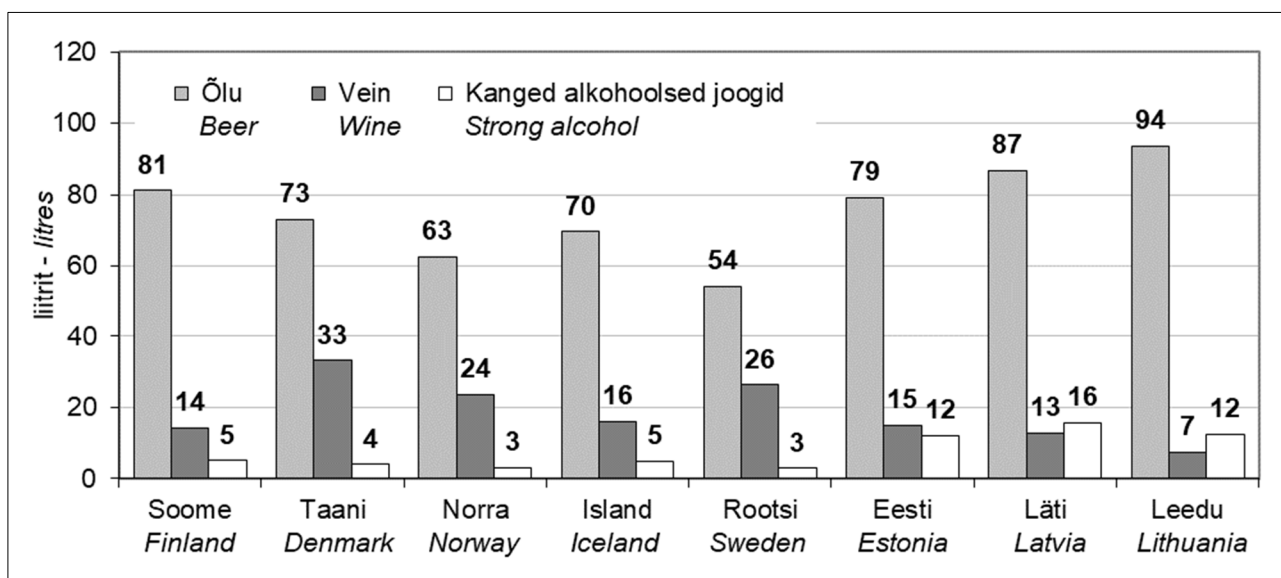
* Arvestusest on välja jäetud laekumised kääritatud jookide müügi pealt (va Läti ja Norra)
Receipts from sales of fermented alcoholic beverages is not included (excluding Latvia and Norway)

Allikad: Eurostat; Euroopa Komisjon; Norra Statistikaamet; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Terviseuuringute Instituut; EKI arvutused
 Sources: Eurosta; European Commission; Statistics Norway; State Revenue Service of Latvia; Health Research Institute of Lithuania; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 45. **Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2020***

*Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2020**

liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per capita aged 15 years and over

* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist
Including exports and consumption by tourists

Allikas: THL; Rootsi Rahvatervise amet; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunkturiinstituudi arvutused

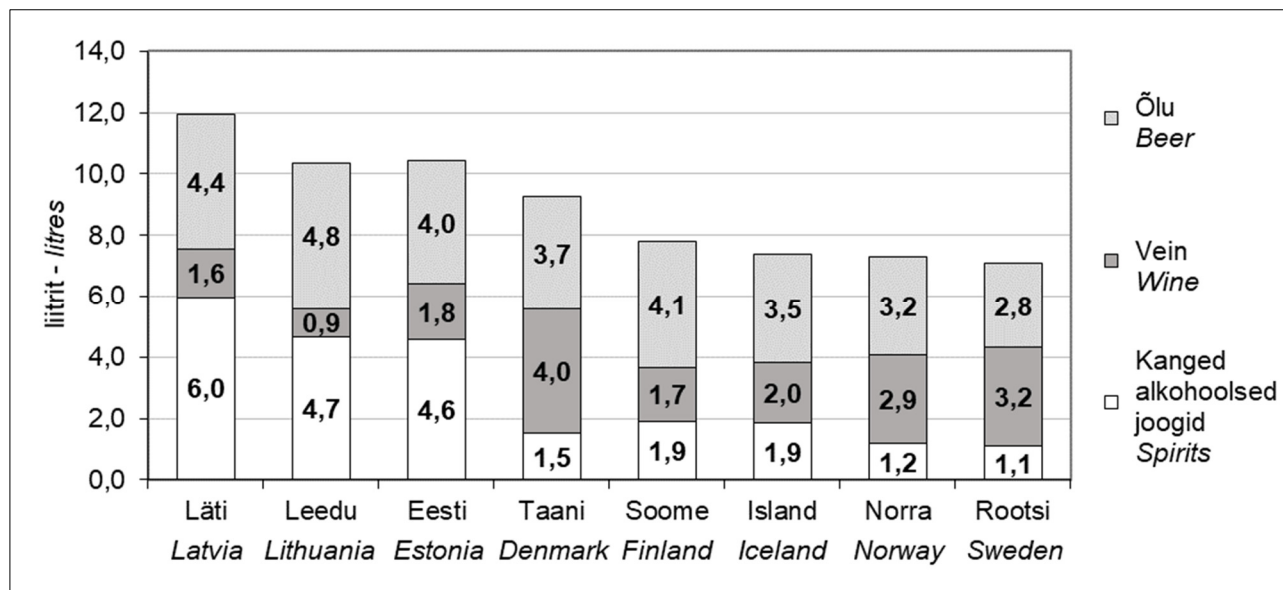
Sources: THL; Public Health Agency of Sweden; Sveriges Bryggerier; Statistics Denmark; Statistics Norway; ATVR; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 46. Alkohoolsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2020*

Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2020*

liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis

litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol

* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist
Including exports and consumption by tourists

Allikas: THL; Rootsi Rahvatervise amet; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunkturiinstituudi arvutused

Sources: THL; Public Health Agency of Sweden; Sveriges Bryggerier; Statistics Denmark; Statistics Norway; ATVR; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 84. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2021)

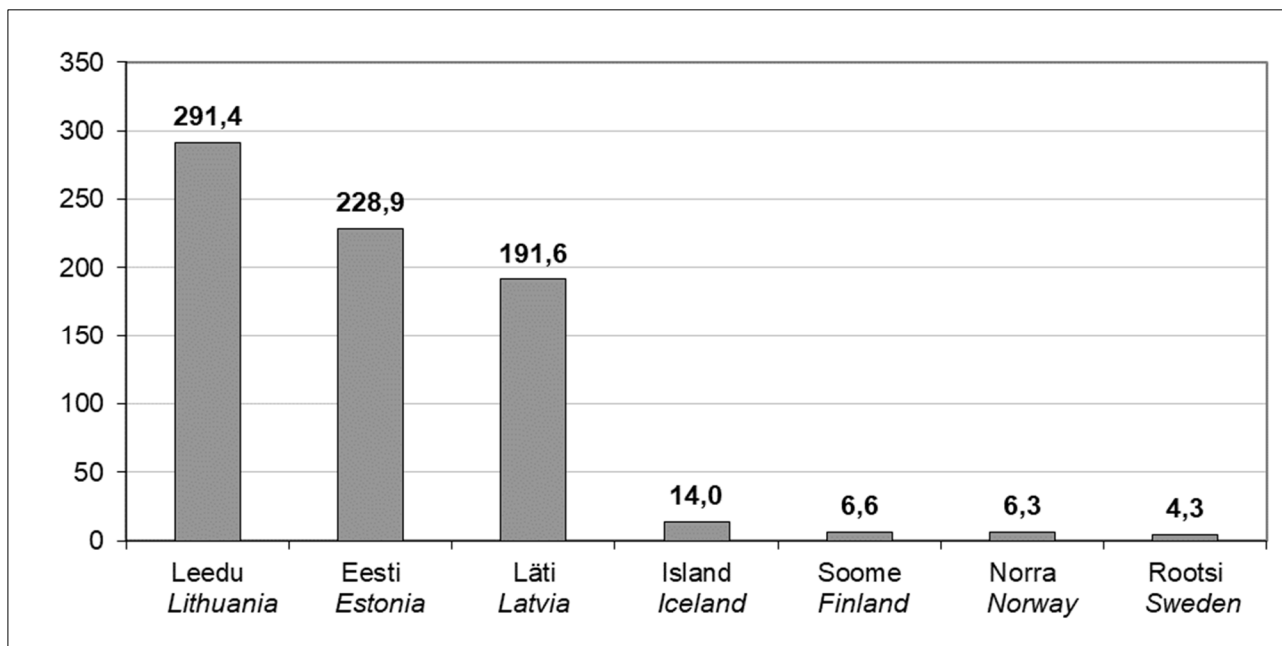
Number of registered retail shops selling strong alcohol in Nordic countries (as of 01.01.2021)

	Poodide arv	Tellimispunktide arv	Poodide arv 100 000 elaniku kohta	
	Number of shops	Number of order points	Number of shops per 100 000 inhabitants	
Soome	365	127	6,6	Finland
Rootsi	448	475	4,3	Sweden
Norra	338	0	6,3	Norway
Island	51	0	14,0	Iceland

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko
Source:

Joonis 47. **Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2021**

Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states 2021

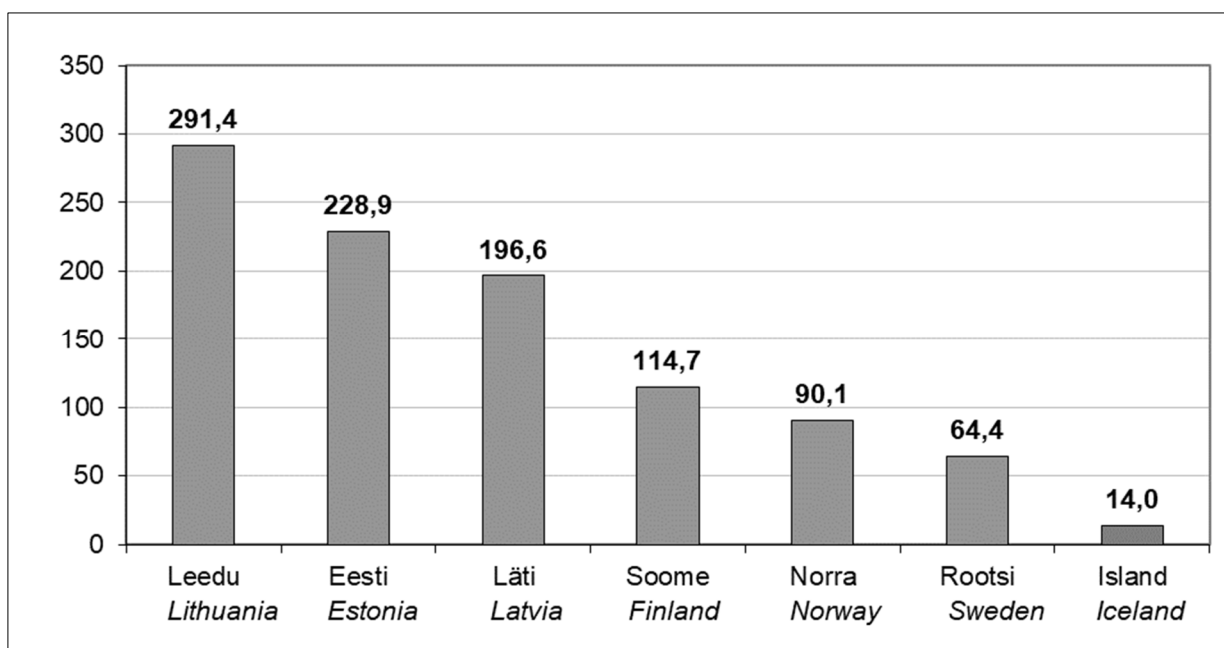

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 48. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides 2021**

Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states 2021

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 85. Alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus
Number of on-premise sales outlets that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania

	Aasta Year	Kõik alkohoolsed joogid All alcoholic beverages	Ainult vein ja õlu Wine and beer only	Ainult õlu Beer only	Kokku Total	100 000 elaniku kohta Per 100 000 inhabitants	
Soome	2021	9 559	-	-	9 559	173	Finland
Rootsi	2019	12 166	618	23	12 807	124	Sweden
Norra	2015	6 659	871	59	7 589	143	Norway
Island	2019	1 464	-	-	1 464	410	Iceland
Eesti	2021	4 479	-	-	4 479	337	Estonia
Leedu	2020	8 049	-	-	8 049	288	Lithuania

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 86. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkohoolsed joogid
Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries
 100% alkoholis - in 100% alcohol

	Aasta Year	Miljon liitrit Million litres	Liitrit elaniku kohta Litres per capita	Liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta Litres per inhabitant aged 15 and over	
Soome	2020	3,0	0,5	0,6	Finland
Rootsi	2019	10,6	1,0	1,3	Sweden
Norra	2018	3,5	0,7	0,8	Norway
Taani	2010	5,0	0,9	1,1	Denmark

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko
 Source:

Tabel 87. Alkoholipoodide lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides*
*Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states**

	E Mon	T Tue	K Wed	N Thu	R Fri	L Sat	P Sun	Lahtiolekuage nädalas. tundi Total hours per week	
--	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--

Tavalised lahtiolekuajad seisuga 01.01.2021

The most common opening hours as of 01.01.2021

Soome	9–21	9–21	9–21	9–21	9–21	9–18	kinni - closed	69	Finland
Rootsi	10–19	10–19	10–19	10–19	10–19	10–15	kinni - closed	50	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	10–18	9–15	kinni - closed	46	Norway
Island	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	kinni - closed	42	Iceland

Pikimad lahtiolekuajad seisuga 01.01.2021

Longest opening hours as of 01.01.2021

Soome	9–21	9–21	9–21	9–21	9–21	9–18	kinni - closed	69	Finland
Rootsi	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–15	kinni - closed	55	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	10–18	10–16	kinni - closed	46	Norway
Island	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	11–18	kinni - closed	57	Iceland
Eesti	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	84	Estonia
Läti	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	98	Latvia
Leedu	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–15	65	Lithuania

* Põhjamaades riikliku alkoholimonopoli kauplused - Alcohol monopolies retail shops in the Nordic countries

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Läti Alkohoolsete jookide ringluse seadus; Leedu narko-, tubaka- ja alkoholi kontrolliosakond; Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Latvian Law on the Circulation of Alcoholic beverages; Lithuanian Drug, Tobacco and Alcohol Control Department; Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 88. Alkohoolsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides*
*Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states**

	Lahjad alkohoolsed joogid <i>Light alcoholic beverages</i>	Kanged alkohoolsed joogid <i>Strong alcoholic beverages</i>	
Soome	18	20	<i>Finland</i>
Rootsi	20**	20	<i>Sweden</i>
Norra	18	20	<i>Norway</i>
Taani	16	18	<i>Denmark</i>
Island	20	20	<i>Iceland</i>
Eesti	18	18	<i>Estonia</i>
Läti	18	18	<i>Latvia</i>
Leedu	20	20	<i>Lithuania</i>

* Seisuga 01.01.2021 - *As of 01.01.2021*

** Lahjat õlut (2.8-3.5%) on lubatud osta alates 18. eluaastast
The age limit of purchasing light medium beer (2.8-3.5%) is 18 years

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Läti Tervishoiu ministeerium; Leedu Tervishoiu Ministeerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2021, Alko; Latvian Ministry of Health; Lithuanian Ministry of Health